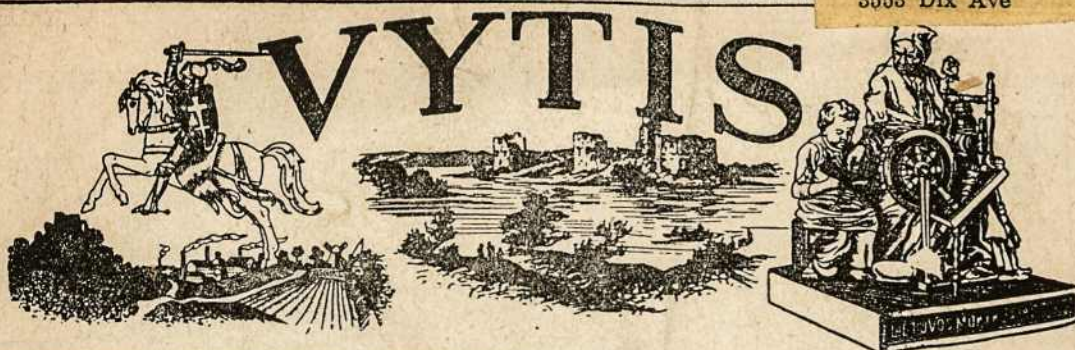

Rev I F Bereišis
3553 Dix Ave

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas IV Gruodžio-Dec. 30 d., 1922 m. 442 No. 19 (132)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879,
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103,
Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

"VYTIS" (The Knights)
Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania)

SUBSCRIPTION RATE:

Yearly \$3.50
6 Months 2.00
In Foreign Countries and Chicago Yearly 4.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"

4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

"VYTIS"

Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams \$3.50
Pusmečiui 2.00
I Užrubežį ir Chicago Metams 4.00
Pavienis Numeris 20c

"VYTIS"

4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

Kalėdos.

Ei Kalėdos, brangi šventė,
Broliai vargšai, jums ji švesti!
Ilgą laiką prisikentę
Šiandie džiaugsmą galit rasti.

Ant užkloto dailiai stalo
Šventą duoną vakar laužę,
Jėzum džiaugkitės begalo,
Jei tik sąžinė negrauzia.

Nežiūrėkit kad sudžiūvęs
Kūnas jūs, lyg Kūčių šienas,
Katalikas ir lietuvis
Turi tvirtas būt kaip plienas.

Nes tik dorą, nes tik tiesą
Pamylėjęs gal iškilti,
Ir išvysti mokslo šviesą,
Ir atrasti laimės viltį!

Adomas Jakštas.

(Iš "Rudens Aidai").

Hisus brangius Lietuvos Vyčių Organizacijos narius-es, gerbiamus darbuotojus, rėmėjus, "VYČIO" skaitytojus ir visus bendradarbius su Kalėdų šventėmis nuoširdžiai sveikina,
"VYČIO"

Redakcija ir Administracija.

Kalėdų šventės.

R vėl švenčiame didžiausią krikščionių šventę—Kristaus užgimimo šventę — Kalėdas.

Kalėdų šventė didi ir iškilminga. Ją švenčia visas krikščioniškas pasaulis. Kalėdų šventė visi prisimena Dieviškąjį Mokytoją, Pasaulio Išganytoją. Su didžiausia pagarba žmonija lenkia galvas savo Atpirkėjui kaip lenkė per tūkstantis devynius šimtus dvidešimt vienus metus. Visi garbina Tą, kuris mirdamas ant Kalvarijos kalno mirtį pergalėjo.

Sulaukę Kalėdų švenčių daugelis kilnių širdžių atkartoja, pasiketina dorai gyventi, kovoti su visu tuo, kas gali sielą sutepti ir paskandytį ją nedorybių bangose. Daugelio dvasia atsinaujina, įgauna pajėgos drąsiai ir tvirtai kovoti už silpnesnius ir jų teises, kaip mokino Tiesos skelbėjas—Kristus atėjęs ant žemės.

* * *

Tamsi naktis, šaltis tvirtai suspaudė žemę, vėjas nešioja sniegą, o aukštai padangėj girdisi aiškūs, žavėjanti giesmių balsai: "Garbė Dievui aukštybėse, o ant žemės ramybė žmonėms geros valios".

Ir kas gali suteikti žmonijai didesnę ramybę, jei ne Tas, Kuris patsai savo krauju ją atpirko nuo amžinos pražūties. Per tūkstančius metų tamsybėje paskendęs žemės veidas nušvito nežemiška šviesa, nes ją aplankė jos Sutvėrėjas, lydimas Angelų giesmės, skelbiančios ramybę žmonėms geros valios.

Bet ar visų ausis pasiekė Angelų balsas, ar visuose pabudino ir sukėlė žmoniškumo jausmus ir artymo meilę?

Kristaus užgimimas kiekvienam katalikui užžiebia širdyje Dieviškos meilės žiburį, bet daugelis, pajutę esą galingesniais už kitus, tą žiburį užgesina. Ir šiandieną matome kiek daug pasaulyje yra skriaudų, neteisbių: šeimynose nėra meilės, susiklausimo, draugijose nėra sutikimo, galingesnės tautos įvairiais būdais stengiasi užkariauti ir pavergti silpnesnes. Priežastis to pikto ta, kad daugelio žmonių širdyse užgeso užžiebtai meilės ugnelė, su ja užgeso žmoniškumas ir artymo meilė.

Kas per tiek metų ir po šiai dienai vargina mūsų tėvynę, kuri tiek daug paaukojo gražiausio žiedo-jaunimo kovoje už kitų tautų laisvę ir kuo už tai jai atsimokėjo? Tai tie kaimynai, kurių ribas gindami Lietuvos sūnūs liejo savo kraują, aukoję gyvybę, o nutilus ginklų žvangėjimui likusieji grįžo į savo sunaikintą tėvynę ir pradėjo kurti naują gyvenimą. Pamatę tai gobšūs kaimynai siunčia savo skaitlingas armijas, kad pavergus ir galutinai užslopinus paskutinį kilančios tautos pulsą, kuris tarp gaisrų pašvaisčių, kraujo ir ašarų bangų sveikas išliktų, nes jį saugojo ir gaivino žmonės, kurių širdyse liepsnojo ta niekumet negestanti Išganytojaus užžiebta ugnis. Ta ugnis šildė ir tebešildo savo spinduliais išbadėjusius ir nuvargusius Lietuvos kareivius, kurie kas valandą pasirenge geriausią mirtį sutikti, negu savo tėvynę matyti mindomą

ir pavergtą amžino priešo. Gal ne vienam kyla galvoje mintis, ar atsilauks Lietuvos kariuomenė prieš daug skaitlingesnį priešą.

Kumet Konstantinas Didysis išėjęs karan su daug kartų galingesniu priešu Maksencijum jau buvo netekęs vilties karą laimėti, jam sapne pasirodė Kryžius su parašu: „In hoc signo vinces“ (Su šiuom ženklų pergalėsi). Ir kas atsitiko? Neskaitlinga Konstantino armija su tokia drąsa puolė priešą, kad tas išsigandęs pradėjo bėgti palikdamas savo skaitlingos armijos skeveldras.

Lietuva pergyveno Muravjovo-koriko laikus, išlaikė geležinę vokiečių kumštį, išvijo gaujas bolševikų, liko dar vienas priešas—lenkas, kuris, išplėšęs Lietuvos širdį—Vilnių ir jo apylinkes, su didžiausiu žiaurumu persekioja pavergtus lietuvius, norėdami nuslopinti tautos dvasią. Bet veltui jų pastangos. Didesnis persekiojimas pagreitins tą dieną, kada Lietuvos kariuomenė išguis ir juos.

Smagu prisiminti, kad L. Vyčių Organizacijos nariai gausiai rėmė ir remia tėvynės reikalus. Susėdę šiomet už parengto

Kalėdų stalo dar kartą padarykime tvirtą pažada daryti tokią auką, kokios tik iš mūsų pareikalaus tėvynė.

Džiaugkimės švėsdami Kalėdų šventę, bet tas džiaugsmas tenebūnie paviršutiniu lūpų išreiškimu. Tebūna tas džiaugsmas iš pat širdies gelmių, o krūvon suspausti delnai teliūdią mūsų vienybę, sutarimą ir tvirtą pasirizimą: "Viską atnaujinti Kristuje".

K. S. Jonaitis,
L. Vyčių Centro Pirmin.

—x—

Skardupis.

Gloria in excelsis Deo.

ŠVIESI žvaigždė ant Betlėjaus
Šianakt užtekėjo,
Skubin iš dangaus angelai
Garbint Atpirkėją.

Bėgkim ir mes, garbę duokim,
Su angelais Jam giedokim:—
Gloria in excelsis Deo!

Korą dangišką išgirdę
Maži piemenėliai,
Bėga greitai pažiūrėti
Kas dedas stonelėj.

Bėgkim ir mes, garbę duokim,
Su angelais Jam giedokim:—
Gloria in excelsis Deo!

Trys karaliai šviesią žvaigždę
Kaip tik paregėjo,
Su dovanom's į Betlėjų
Skubinti pradėjo.

Bėgkim ir mes, garbę duokim,
Su angelais Jam giedokim:—
Gloria in excelsis Deo!

Išganytojas pasaulio,
Užgimė šiandieną,
Suvystytas, paguldytas,
Stonelėj ant šieno.

Bėgkim ir mes, garbę duokim,
Su angelais Jam giedokim:—
Gloria in excelsis Deo!

Jonas Kmitas.

Kalėdų lukestis.

Kalėdų dienos jau arti, —
Kur nuliūdimas dingo?
Kur pasidėj taurė karti
Gyvenimo vargingo?

Juk oras šaltas ir žiaurus,
Šiaurys kasdieną pučia;
Ir upelius ir ežerus
Ledai suspaudė drūčiai.

Gamta nuliūdus ir šalta,
Paukštelių nesigirdi,
Bet laimė ir mintis kilta
Žmogaus aplanko širdį.

Koks džiaugsmas akyse visų,
Žmoneliai puošias, rėdos,
Viens kitą sveikina balsu:
"Jau netoli Kalėdos!"

Užmiršo sieivartas, bėdas,
Šalin nustūmė kerštą,
Nes žmonija per Kalėdas
Tik meilę turi karštą.

Prie vieno stalo telkiasi
Didieji ir mažučiai,
Kaip broliai linksmintas visi
Ir valgo skanią kūčią.

Vidurnaktyje suskambės
Bažnyčioje varpelis,
Aukščiausiam Dievui ant garbės,
Nes užgimė Vaikelis.

Ir vėl ateis šventa naktis,
Kurioje Kristus gimė,
Ir vėl užgims nauja viltis
Tau, Lietuvos jaunime!

Ir atsiminsi kaip buvai
Per Kalėdas tėvynėj,
Kaip kūčių valgio ragavai
Ten kartą paskutinį...

Gal ašara viena, kita,
Tau nuriedės per veidą,
Bet meilė ir mintis rimta
Atras širdyje aidą.

Tēvynei vēl atgimsi tu
Ir dievišķam Vaikeliui;
Jī garbinsi jausmu karštu,
Parpuoļes vēl ant kelių.

Jis vēl žmonijoj viešpataus,
Kumet, spēkų netekę,
Valdonai pasaulio plataus
Atkreips ī Jījī akī.

Pasaulis miršta jau visai,
Pagiežoje aptemęs, —
Štai giesta Angelų balsai:

“Ramybē bus ant zemēs!”

Kraujuos pasrūvus žmonija
“Kur ta ramybē?” — klausia, —
“Kur rasti, kaip laikyti jā, —
Tā dovanā brangiausią?”

Ramybē atnešē senai
Mūs dangiškas Karalius:—
Žmonēms Jis duoda dovanai,
Bet — žmonēms geros valios!

(Iš “Jono Kmito eilēs”).

A. K. Tauragis.

Ramybē zemēje žmonēms geros valios.

YKI, zvaigždēta naktis. Visas pasaulis paskendēs tamsoje. Žmonēs, vieni po sunkių dienos darbų silsējosi ramiu miegu ir gaivino savo jēgas ateinančios dienos darbai, kiti sunlių nuodēmių slējami miegojo, sapnuodami gal apie kitos dienos triukšmavimus, lēbavimus, smaguriavimus. Toli laukuos ganēsi gyvulių bandos. Piemenys, kurie juos dabojo, ir tie buvo sumigę. Tyku, visur rāmu. Tik negrestančios zvaigždutēs aukštāmē dangujē mirkčiojo, rodos, siųsdamos stipresnē šviesā, kad apšvietus didījī pasaulio tamsumą ir išbudinus miegalius; rods, norēdamos pranešti pasauliui apie įvykį, kuris turējo tą naktį įvykti.

Staiga prasiveria dangus. Didelē, kokios pasaulis dar nebuvo matęs, šviesa apšviečia zemę ir išgainioja tamsumos šešēlius. Gi iš aukštybēs pasigirsta linksmas giedojimas su dangiška muzika “Gloria in excelsis Deo”. Išbunda piemenys ir pamatę šviesā nusigasta. Šale jų atsistoja Viešpaties Angelas ir taria ramindamas juos: “Nesibijokite, nes, štai, aš skelbiu jums didį džiaugsmā, kurs bus visai tautai, kad šiandien jums gimē Dovidio mieste Išganytojas: jis yra

Kristus Viešpats”. Ir ūmai atsirado prie Angelo daugybē dangiškos kariuomenēs, kurie šlovino Dievā ir sakē: “Garbē Dievui aukštybēse, ant zemēs ramybē žmonēms geros valios”.

Nustebę piemenys tokiu Angelo pranešimu eina nurodyton vieton Viešpačio apilankytų. Štai įeina jie mažon, visų žmonių apleiston, stonelēn ir puola ant kelių. Ar tai galima, kad Karalius Galybių ten užgimtų! Dirstelėkime vidun. Štai klūpoja iš dešinēs pusēs žilais plaukais senukas, iš kairēs jauna Mergelē. Tarp jų dviejų guli prakartēje vystyklais suvystytas kūdikis, gi abu visa širdimi garbindamu tēmija Jį. Toliau nuo jų, kiek į užpakalį, stovi jautis ir asilēlis ir savo kvapu šildo užgimusį Kūdikį, nes kitokios šilumos stonelēj nebuvo. Viena lemputē kabodama ant sienos siuntē savo spindulius į visus stonelēs kampus ir apšvietē vietā. Ir čia tas pasaulio laukiamas Mesijas, tas pirmiesiems tėvams, Adomui ir Ievai, žadētas Atpirkėjas, tas silpnas, mažas, drebantis Kūdikėlis! Taip! Atėjo Jis pasaulin tarp savųjų, o savieji Jo nepažino. O stebūklų stebūklai! Ir vardan Jo Angelai gieda: “Garbē Dievui aukštybēse, o ant zemēs ramybē žmonēs geros valios”.

Yra sakoma — istorija atsikartoja. Tas tiesa. Kaip anose Kristaus gimimo dienose pasaulis buvo reikalingas ramybės, kaip anais laikais galingieji valdovai nugalėtas tautas vergė, kaip turtingieji lėbavo ir biednuomenę spaudė, taip ir šiuose laikuose tas pats atsikartoja. Kas-gi gali apsaityti arba aprašyti tikrąjį dabartinį padėjimą visų žmonių, ypatingai vargšo, darbo žmogaus? Nors Kristus atėjo ant žemės su nauju mokslu — meilės mokslu — ir Pats davė didį meilės pavyzdį, tačiau kaip anais laikais pasaulis ne visas norėjo Jį pažinti ir nepažino, taip ir šiais laikais daugelis Jo nenori pažinti ir nepažįsta. Tiesa, Kalėdoms atėjus pasaulis mini Kristaus gimimo dieną, bet kaip nutolęs nuo tikrojo tikslo. Mažai domės kreipiamas ant to mokslo, kurį Viešpats Ramybės ir Meilės mokino ir kurį šiandien skelbia per savo bažnyčią. Ramybės, meilės, tikros Kristaus broliškos meilės pasaulis nėra. Jo broliškos meilės mokslas negali sutarti su pasaulio mokslu. Galybė ir teisybė niekumet nesutars. Pasaulis neturi ramybės ir neturės iki nesugrįš prie Ramybės Karaliaus mokslo, iki savieji, t. y. Dievo sutvėrimai nepažins savo Dievo, o pažinę negrįš prie Jo, Jo negarbina, Jo mokslo neklausys, Jo įsakymų nepildys.

Visi mes esame reikalingi ramybės, net kardu stengiamės ją užkariauti. Kristus teikia mums ją: Jis iš dangaus mums ją atneša. Ar mes jos laukiame, norime? Turime kime gerą norą. Būkime geros valios. Jei geros valios nebus, negali būti nei ramybės. Šėtonui ramybės nėra, nėra jos nei jo padėjėjams, nei piktadariams; nėra ramybės nei Bažnyčios priešams, nei tiems nusidėjėliams, kurie jos pagelbą atmeta, nepripažįsta, paniekina. Ramybė tik geros valios sieloms! Ramybė tad jums visiems, broliai sesutės, Vyčiai, Vytės! Ramybė visiems mūsų tautos ir Bažnyčios mylėtojams! Ramybė mums čia, gyvenime, mirtį ir amžinybę!

Artinasi kilni Kristaus gimimo diena. Visi laukiame tos brangios šventės. Rengiamės ją apvaikščioti iškilingai ir linksmam kas kaip tik gali. Linksmindamies patys,

linksminkime ir kitus. Perduokime ir kitiems mūsų širdies linksmumą. Būkime broliai ir seserys visiems geros valios žmonėms. Linkėkime visiems ką Angelai linkėjo geros valios žmonėms. Lai mūsų džiaugsmu persima visas pasaulis. Linkėkime Ramybės Karaliaus gimimo dienai ramybės pasauliui, tos ramybės, kurios pasaulis negali duoti, kurią tik Jis vienas gali duoti ir duoda. Prasklaidys Jis tamsybę šešėlius, išsiblaivys pasaulis ir pralinksmins Jo gimimo diena visus kas tik į Jį tiki, Jį pažįsta. Baigiu su poctu:

“Kalėdos! maloni mums šaipos viltis,
Kad ūkana baigias, ir saulė nušvis!

Kad valanda Dievo Sūnaus užgimimo
Palengvins Adomo vaikų ištremimą:
Nu, sveikinu, broliai! tegu-gi ta šventė
Ant amžių pradžiugin kiekvieną, kas kentė!

Tegu nežūsta tas džiaugsmas Kalėdų!
Jos mus teaplanko su dangišku redu,
Ir šventą ramumą teduoda ši diena —
Tegu visos širdys suauga į vieną”.

—x—

Žilvitis.

Kalėdų naktis.

VĖJAS pusnynuos nešioja sniegą,
Rod's susimaišė žemė-dangus;
Audra nubaidė blakstienų miegą
Baimėje skęsta silpnas žmogus
Savy gesindam's vilties ugnele,
Kuri jam rodė ištolo kelią.

Vėjo suokimas padangėj miršta,
Sparnais apsupo tamsi naktis;
Veikiai pramušę debesį tirštą
Mirguolės žvaigždės išleis ugnį.
Ir apšvies mūsų vargingą žemę,
Liepsnos padangių skliautai aptemę.

Siūbuoja kalnai, į jūrą krinta,
Dreba uoliniai josios krantai.
Audra supurtė jos ranka tvirta,
Tik nepabunda da dangaus skliautai.

Staiga prašvito skliautai aptemę,
Šviesa pasiekę vargingą žemę.

Ir pasigirdo galingas aidas,
Pragydo korai — arfų garsai
Per aukštus kalnus pinasi, skiaidos,
Oro verpetuos aidai balsai.
Ir plaukia imnai laimės nesėjū,
Toli jie lekia ant sparnų vėjo.

Čia išsiliejo senai ugdinti
Mūsų krūtinių karšti džiaugsmi,
Banguoja minios, takai praminti,
Jais veda kilnūs, šventi jausmai.
Jie žengia drąsūs, jiems rodo kelią
Žvaigždė... Prašvito skliautai aptemę.

O rytų pusėj aušra išbudus,
Puošiasi auksu siutu gašu,
Žengia prie mūsų, spindulius beria,
Nors ir išlėto, nors pamažu.
Ji neša skaisčios vilties ugninės,
Kuriai kvėpuoja mūsų krūtinės.

* * *

Sveika žvaigždė dangaus skaisti,
Prašvitus mums tamsia nakčia,
Neši Tu sielai paslapčia
Daug džiaugsmo ir šventų jausmų.

Tu iškilminga ir graži...
Buvom nuliūdę ir aptemę...
Tu nušviete mums vargo žemę,
Tu ir dangaus erdves puoši.

Apšviesk ir mus šventa ugnia
Klaidžiam šios žemės kelyje,
Ir vesk brangioji kur pati,
Takais nežemiškais riedi.

Kad mes pakilusią dvasią
Pasiiekt galėtume Tave
Uždegti Tavo spinduliais,
Be baimės žengtume keliais.

Artyn prie švento idealo,
Tolyn nuo žemiškų purvų.
Kad nebijotume audrų,
Tu šviesi mums iki kelio galo.

J. T—las.

Kalėdos.

*“Garbė Dievui aukštųjų, o
ant žemės ramybė žmonėms
geros valios”.*

KUMET pasaulis buvo paskendęs baisioje nedorybėse, kumet žmonės garbino įvairius Dievo sutvėrimus ir savo rankų darbo pagamintus stabus, tumet tai išsipildė senai, senai Pranašų pasakyti žodžiai. Dangaus ir žemės Karalius, viso pasaulio Kūrėjas—Dievas apleido puikiausius dangaus rūmus ir nužengė ant žemės, kad paliuosavus žmoniją iš pragaro nasrų. Neapsirinko Jis čia nei aukšto luomo, nei puikių rūmų. Gimė prastoje galvijų kutelėje iš neturtingos, bet nekaltos, tyros, kaip krikštolas, Mergelės—Marijos. Ir augo dideliame varge.

Kodel Kristus taip vargingai gimė ir gyveno? Būdamas Visogalis Jis galėjo pasirinkti puikiausius namus ir ištekliu gyventi. Visupirma delto, kad Kristus labiau mylėjo vargšus. Antra, kad parodytų pasaulio žmonijai, jog ne turtuose, ne aukštame luome reikia ieškoti laimės, ramybės ir išganymo, bet geruose darbuose.

Kur tik ėjo, ar ką veikė, Kristus vis tai darė iš meilės, žmonijos labui, nes Jo meilė buvo begalinė ir amžina. Jis ir žmonijai įsakė mylėti vienas kitą, neturėti neapykantos, puikybės savo širdyje prieš artimą ir neskriausti už save menkesnio.

Bet pažvelgus nūnai į platų pasaulį šiurpuliai sukrato kūną, siela nerimsta, bangu! Žmonės, tartum proto netekę, kaip laukiniai, miškų žvėrys, drąsko vienas kitą, skriaudžia ir žudo be mažiausio pasigailėjimo. Delko taip yra? Delto, kad daugelis užmiršo, paniekino Kristų ir atmetė Jo mokslą. Patys sau pasidirba aukso dievaičius ir mokslą su obalsiu: kur galybė, ten ir teisybė. Katras gudresnis suktybėje, teisybę gali geriaus paslėpti; kas galingesnis, visi prieš tą turi lenktis. O jei ne, tai kova, ašaros, kraujas ir mirtis. Pasaulio tautų valdovai ir visi kiti žmonių vadai va-

žiuoja viens pas kitą, konferuoja, tariasi, laužo sau galvas, mėgina pasaulį sutvarkyti ir įkurti ramybę ant žemės. Bet ne jiems sutaikyti žmonija. įvesti ramybę žmonių gyveniman, nes jų pačių širdys pilnos pagiežos, keršto ir noro silpnesnius skriausti. Kiekvienas protas ir sumanymas vis linksta savo naudai ir trokšta, kad tik jo būtų viršus, kad tik jis būtų galingesnis. Jų širdys, kaip akmenys, sukietėjusios, jausmai atbukę ir kraujas atšalęs nuo viso to, kas gera, prakilnu žmonijai ir Dievui miela.

Daugelis mato, kad pasauly tas ir tas yra negera, tas ir tas nederą daryti. Bet,

pasaulis, girdi, taip yra surėdytas, kad negalima kitaip elgtis. Visi tad tuo pasiteisinę ir prisiziūrėję vienas kitam tarnauja mamonai. Štai delko jau antras tūkstantis metų kaip žemėje nėra ramybės: žmonių vaitojimai, šaukimai tebeūžia, kraujas upeiais tebesilieja.

Verkė Išganytojas žiūrėdamas į Jeruzalę, verkia ir dabar žiūrėdamas į pasaulį. Gaila Jam žūstančios žmonijos. Bet ramina save "nesu kaltas; išpildžiau Tėvo valią, nužengiau ant žemės ir gyvenau tarpe jų. Nurodžiau jiems tikrąjį Dievą, išmokinau Jį garbinti; įkvėpiau jiems meilę ir prisa-

kiau mylėti vienas kitą. O, kad daugelis išjuokia mane ir mano mokslą, tai jų pačių nuodėmė, kuri prazudys iki vienam. Kurie neseka mane ir neklauso mano žodžių, tie klaidžios tamsybėse per amžius nerasdami ramybės. Kurie išsižada manęs, tų ir aš išsižadėsiu prieš akis mano Tėvo jų mirties valandoj. Viskas mainos ir nyksta, bet aš toks pats nuo pasaulio pradžios iki pabaigos. Išties sakau jums, dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai nepraeis”.

Brangus jaunime, Vyčiai, Vytes! Štai ir vėl prisiartino ta brangi Kristaus gimi-

mo šventė—Kalėdos. Eikime visi Jį pasveikinti ir atiduoti Jam garbę kaipoj naujai užgimusiam mūsų Išganytojui. Neškim Jam dovanų — savo širdis. Susivienykime su Juo ir atnaujinkime savo pažadus — būti ištikimais Jo sūnais, dukterimis iki mirties. Mylėkime Jį visa širdimi, būkime dori, šventai pildykime Jo įsakymus ir neišsižadėkime Jo net sunkiausioj prispaudimo valandoj. Pagaliaus melskime Jo, kad sustiprintų mus mūsų varguose ir kad pasakutinėj tyrimo valandoj užtartų už mus prieš dangiškąjį Tėvą.

A. Matutis.

Kalėdų dovanos.

BUVO Kūčių vakaras.

— Eikite gultų, labanakt!

Jonukas ir Marytė liūdnei apsiašaroję nukiūtino į miegamąjį kambarį.

Nuo darbo ir kitų rūpesčių tėvas tą dieną buvo labai nuvargęs. Kadangi vaikais nedavė jam ramybės visokiais klausimais ir prašymais Kalėdų dovanų, apie kurias nusibodo jam klausyti ir į klausimus atsakinėti, nuvarė juodu gultų septintą valandą, vieton aštuonių.

— Tokia dabar brangenybė, kad sunku ir apsaityti. Išlaidų galybė, o juodu dar ko užsimanė: dovanų! Ne be tie jau laikai. Pirmiau viskas buvo pigiau, o prie to dar šv. atminties mano pačiutė sugebėdavo šį tą sutaupyti; nun-gi vaikų ir tarnaitės užlaidymas visa apsunkina. Nei pats jau nežinau ką pradėti ir ko griebtis.

Abu vaiku nemiegojo. Gulėdamu lovoje verkšleno, kad tėtė negerai su jais pasielgė, nesuteikdamas dovanų ir nuvarydamas taip anksti gultų. Prie mamos taip nebuvo. Komet ji gyveno, ir eglelė rasdavosi ir įvairių dovanų būdavo. O dabar visai nieko.

— Kas-gi atsitiko su tėte, kad jis taip persimainė ir paliko negeras?—klausinėjo vienas kito.

Aštuntą, devintą ir dešimtą išmušė laik-

rodės. Juodu buvo dar neužmigę. Įvairios mintys nedavė ramumo.

— Maryte, ar tu dar nemiegi?

— Ne, Jonuk, — atsiliepė saldus mergaitės balsas. Stengiuosi, bet negaliu; mano akys nesimerkia. Begalo liūdna, kad tėtė pasakė, jog Šv. Mikalojaus nebėra. Bet aš žinau, kad yra ir tėtė negali to užginčyti, nes seniau, komet dar mamytė gyveno, kas metai jis ateidavo.

Pasekius tuos žodžius ji nutilo. Reikėjo suprasti, kaip juodu gailėjosi numylėtos mamytės.

— Tačiau klausyk, Jonuk, — po valandėlės vėl prabilo sesytė. — Man rodos, kad mama visuomet melsdavosi, sakydama, jei-gu kas gerai meldžiasi, tai Dievas visada išklauso. Be abejonės, ji prašydavo Dievo, idant Jis atsiųstų Šv. Mikalojų su maišu įvairių dovanų, kokias kas metai gaudavom.

— Tatai reikėtų ir mudviem pasimelsti ir paprašyti Dievo, kad atsiųstų Šv. Mikalojų su maišu.

— Aš ir-gi taip manau.

Tuoju abu numetė anklodę, atsiklaupė ir dievobaimingai sudėjo rankas.

— Taigi, Jonuk, — dabar turiva tvirtai tikėti, jog gausiva dovanų, kokių prašysiva. Pirmiausia aš prašysiu, tu tylėk, lauk kol pasakysiu Amen. Kada aš pabaigsiu, tai tu tada prašysi ko nori.

— Gerai, taigi pradėk!

— Brangusis Jėzaus, — pasiliejo mergaitės malda, — žvilgtėk ant mūsų ir suteiki savo malonę. Palaimink mūsų tėtę, idant jis tikėtų, jog yra Šv. Mikalojus, taipgi lai tėtė nesirūstina ant manęs ir brolyčio. Nuo savęs aš prašau, idant Šv. Mikalojus atneštų man lėlę, virdulį ir puodžiukų. Tvirtai tikiu, kad mano prašymą išklausysi. Amen.

— Dabar tu prašyk!

— Mielasis Jėzau, — pradėjo Jonukas, aš būsiu geras vaikas, delto prašau Tave — atsiųsk šią naktį Šv. Mikalojų, kad jis atneštų įvairių dovanų. Aš noriu turėti uogučių, šaldainių, knygų ir daug kit-ko. Amen.

Pabaigę savo maldas abu nusidžiaugė. tikėdamu, jog rytą met tikrai gaus dovanų, palindo po anklode ir netrukus užmigo.

* * *

Skaitydamas laikraštį tėvas buvo bepradėjęs snausti. Skardus laikrodžio valandų mušimas išbudino jį. Pašokęs atsiminė apie rūstų su vaikučiais pasielgimą ir pagailo jam. Bet ką padaryti, juodu jau miega. Nereikia budinti. Bet-gi noras pamatyti — miega ar ne — traukte jį traukė, o sąžinė pradėjo išmėtinėti jam netikusį pasielgimą. Juk jis yra tėvas, našlaičių tėvas.

Noras pamatyti juos jį nugalėjo ir tylo-mis, ant galų pirštų, prisiartino prie kambario ir pamažu pravėrė duris. Tuo laiku abu vaikučių meldėsi. Pamatęs tai jis labai susigraudino ir kada išgirdo Marytės žodžius “palaimink mūsų tėtę” dvį gaili ašari nuriedėjo per jo skruostus, o Jonuko pažadėjimas “būsiu geras vaikas” jį pralinksmino ir visai permainė.

— Nuostabu, kad aš visai pamiršau, kaip mažas būdamas laukiau tųjų brangių Kalėdų švenčių. Būtinai turiu pataisyti savo klaidą ir išklausyti vaikučių prašymo.

Uždaręs duris jis numetė šlures ir naktinį apsiaustą, užsimetė švarką ir išėjo miestą parnešti vaikam to, ko abu prašė Jėzaus, kad šv. Mikalojus atneštų.

Už pusvalandžio sugrįžo namon linksmas, linksmesnis negu kitados buvo. Pats džiaugėsi, kad atsikėlę vaikučiai ras atneštas Kalėdų dovanas.

— Jaučiuosi laimingas! — dėdamas dovanas prie vaikų kambario tarė sau, — ir pasižadu kasmet panašiai elgties. Tegu Šv. Mikalojus lankosi pas mus kiekvieną Kučių naktį.

* * *

Pradėjo švisti. Kumet dienos viešpats nugalėjo tamsybių eonus ir žvaigždės viena po kitos nyko, keturios mėlynos akutės plačiai atsivėrė ir pirmiausia pažvelgė į duris, ar išklausė Jėzus jų prašymo ir ar atsiuntė šv. Mikalojų. Žiūri ir negali atsi-stebėti. Dovanos, kokių prašė, buvo paliktos prie durų. Pašoko iš lovos ir iš džiaugsmo net apsiverkė. Paskui pradėjo šaukti tėtę:

— Skubink, tėtė, ir žiūrėk, kokias dovanas Šv. Mikalojus šią naktį atnešė; viską turiva, ko meldėva...

— Dabar, brangusis tėtė,—tarė džiaugdamosi Marytė, — dabar jau tikėsi, jog yra Šv. Mikalojus; aš tą žinojau.

Jonukas-gi pašokęs apkabino tėvo kaklą ir visa pasakė, kaip juodu prisiminė brangią mamą, kuri visuomet meldavosi ir Dievas danguje išklausydavęs jos maldą.

— Turiu pripažinti, — pritarė tėvas, — jog Dievas išklausė jūsų maldą ir suteikė ko prašėte. Delto visados būkite Jam geri.

J. V. Kovas.

Iškilingoji Betlėjų naktis.

ISTORINIS DVIEJŲ ATIDENGIMŲ PERSTATYMAS.

VEIKIANTIEJI ASMENYS:

Barnabas—Piemenų viršininkas.

Lukas,

Ignas,

Judeas,

Motiejus,

Jokūbas,

Simonas,

Piemenys.

Baltramiejus,

Matas,

Markus,

Jozapėtas,

Izaakas,

Kornelius.

Angelas—Apreiškėjas,

Marija—Išganytojo Motina.

Juozapas—Jos globėjas.

Angelių būrys—koras.

PAAIŠKINIMAS:

Labai pageidaujama, kad šis veikalas būtų vaidinamas tikroje religinėje dvasioje.

Vaidintojai turi įsigilinti į savo užduotis. Kada pradeda veikti, turi būti toki kaip veikalas reikalauja, t. y. vienur reikia rodyti linksmumą, kitur nusigandimą, nusistebėjimą, įdomumą, maldingumą ir tt. Kalbėti lėtai ir aiškiai.

Piemenų parėdai gali būti visokios spalvos ir įvairumo, senovės našėnijos. Išžiūrėti į istoriskus vaizdelius ir sulig jų panašiai apsirengti. Piemenų viršininkas gali būti įvairiau apsirengęs, kad skirtųsi nuo visų kitų. Kiekvienas piemenis turi turėti ilgą lazda ir krepšį, arba pintinėle, su maistu. Piemenys gali būti balti, tik po padais turėti pririštas lenteles, kurias galima padaryti iš storos popieros, kad vaikstant po sceną nebildėtų.

Angelo aprėdalas baltas iki žemei, su sparnais, kuriuos galima padaryti iš popieros. Angelių sudarančių korą parėdai gali būti įvairūs: vienų balti, kitų šviesiai mėlyni, dar kitų ružavi ir tt., bet kad būtų šviesūs. Norint, gali būti visi baltai pasirėde. Ant kiek galima papuošti velionais ir gėlių vainikėliais.

Marijai ir Juozapui rūbus pataikinti iš paveikslėlių.

Visos ant scenos šviesos turi atitikti lai-

kui. Pav. naktį mėlyna, o prie apreiškimo padaryti didelė šviesa ir spalvomis pajvairinti.

Šis veikalėlis jau vienuolika kartų buvo vaidintas po mano vadovystę. Pirmą kartą Lietuvoje, miestelyje G., liaudies mokykloje kvotimų dienoje, t. y. baigiant mokslo metą. Devynis kartus buvo vaidintas Waterbury, Conn., Šv. Juozapo lietuvių parapijoje ir Du Bois, Pa., Šv. Juozapo lietuvių parapijoje ir visumet buvo žmonių priimtas su didžiausiu pasitenkinimu. Vaidinant teko pastebėti vienur, kitur trukumų, kuriuos papildžiau ir labiau pritaikiau mūsų scenai. Veikalukas nėra sunkus perstatyti, įvairumo ir grožio į vaidinimą įvesti, o sykiu tikrą krikščionišką skonių mūsų scenai duoti. Jį gali vaidinti suaugusieji ir priaugantis jaunimas, ypatingai jis tinka mūsų mokyklų vaikams.

Turinys imtas iš Šv. Rašto, o scenos grožis ir įvairumai iš padavimų ir pirmųjų šventųjų gyvenimo.

Panašūs mano veikalai yra pirmiaus parašyti ir atspaudinti, kaip va: "Betlėjaus Stonelė", "Išganyto apsiareiškimai". Juos atspaudino "Kataliko" leidėjas p. J. Tananevičius. Vėliaus prie "Betlėjaus Stonelės" p. P. Bukšnaitis pabrėžė reikalingesnius dalykus, o komp. M. Petrauskas parašė muziką ir pavadino "Šventoji Naktis", kurią A. Vargoninkų Sąjunga savo lėšomis atspaudino. Pastaroji yra nelengva ir ne visiems prieinama scenoje atvaidinti. O pirmieji yra silpni, turintieji daug trukumų.

Del palengvinimo yra leista giedamasias veikalėly giesmutes pakeisti priprastomis Kalėdų giesmėmis, tik reikia tinkamus punktus parinkti. Visoms tame veikalėly giesmėms muziką esu pagaminęs savo jausmais. Jei kas statydamas šį veikaluką scenoj norėtų ją gauti, mielai suteiksiu.

Pareiškiau, kad šis veikalas labai daug kuo skiriasi savo turiniu ir scenos įvairumu nuo kitų pirmiau mano parašytų Kalėdoms veikalėlių.

Geriausio pasisekimo kiekvienam vaidintojui.

Autorius.

—x—

Atidengimas Pirmas

Vieta. Laukas, ganyklos. Pavakarys, vėliau visai sutemsta. Uždangai pakilus piemenys renkasi į nakvynę. Pirmieji (Lukas ir Ignas) atneša malkų ir kuria ugnį. (Ant scenos grindų reikia pritaistyti raudoną elektriki-

ne lemputę. Uždėjęs malkų ir skeliant su skiltuvu ugnį sykiu uždegti ir lemputę. Tamsoje atrodoys lig kad ugnis kūrenasi. Ugnievietę daryti nedidelę). Lukas ir Ignas ateidami kalbasi.

Scena Pirma.

Lukas ir Ignas.

Ignas—Nedaug-gi pririnkai malkų. Ne užteks nė ligi išvakarių.

Lukas—Kiek radau pakely, tiek paėmiau. Užteks. Tuojaus eisim gultų.

Ignas—(*dairydamasis*). O kurioje vietoje kursiva ugnį?

Lukas—(*taip-pat dairydamasis*). Reikia parinkti graži vieta.

Ignas—(*rodydamas ranka*). Čionai, čia graži vieta.

Lukas—Gerai tu sakai; čia graži vieta, kaip tik ir tinka ugnievietei (*abu prituopia ir skelia ugnį*). Malkos šlapios, nes nenori greit įsidegti.

Ignas—Drėgna buvo diena, tad ir malkos šlapios (*pučia*). Ir diena šiandien buvo šaltoka.

Lukas—Man net gana buvo šalta.

Ignas—Susikūrę ugnį sušilsiva.

Lukas—(*pažvelgęs gilumon*). Antai ir kiti jau pareina (*įeina Judeas, Motiejus ir Jokūbas*).

Scena Antra.

Tie patys ir atėjusieji.

Judeas—Ir dar juodu nesukūrėta ugnies?

Lukas—Nesibarki, nes nesuspėjova.

Ignas—Jei norėjote, reikėjo jums pirma pareiti ir sukurti.

Motiejus—Taip, bet šiandien judviejų eilė.

Lukas—Tik matot, juk mudu skubina.

Jokūbas—Skubinata, tik spartumo neturita.

Lukas—Pažiūrėsiva, kaip kitą dieną jūs greitai sukursite, kiek spartumo parodysite.

Ignas—Mudu tada jums taip sakysiva.

Judeas—(*pažvelgęs gilumon*). Antai ir kiti jau pareina (*įeina Matas, Baltramiejus ir Simonas*). Kai-kurie piemenys sėdasi nušaliai ant žemės ir rengiasi prie vakarienės.

Piemenys gali būti ant scenos pakrikę, bet nenusigrįžę nuo publikos. Tik Lukas su Ignu arčiausia ugnies).

Scena Trečia.

Tie patys ir atėjusieji.

Motiejus—(*lig juokais*). Na, o kas yra su jumis ši vakarą, kad atrodote be ūpo.

Matas—Pavargome. Šiandie daugiausia reikėjo vaikščioti.

Judeas—Lyg jūs daugiau būtumėt vaikščioję negu mes.

Baltramiejus—Gal jūs esate stipresni.

Motiejus—(*didžiudamasis*). Žinoma, kad stipresni.

Simonas—Tai gal eisime persitikrinti?

Judeas—Kodel ne, jei tik manote atsilaikyti.

Matas—(*šposais*). Nesididžiukit per daug, nes greitai galite suklupti. Geriaus valgykime vakarienę.

Lukas—Pradėję gražiai kalbėti jau pradėdate ginčytis. Vietoj to, ar negeriau būtų ką naudingesnio pakalbėti.

Baltramiejus—Juk nieko blogo mes nekalbame. Tai vien tik juokai.

Lukas—Tiesa kad juokai, bet tais juokais jau pradėdate viens kitą įžeisti. O iš to ir nesmagumas įvyksta.

Simonas—Neperspekdinėk. Nesupyksim. Juokauti visiems leista. Juokai žmogų gyvesniu daro. Žiūrėkit, kad ugnis neužgesų.

Matas—Žiūrėkite, Lukas panūdo mus mokyti. Per jaunas dar esi.

Ignas—(*užstodamas už Luką*). Na, ką jūs čia zurzate ant Luko? Pasakė žodį prie tvarkos ir gerai. Argi nepritiktų rimčiau vakarienę pavalgyti.

Baltramiejus—Geras patarimas (*apsidairo aplinkui*). Man rodos, kad ne visi dar susirinkom.

Simonas—(*ir-gi peržvelgdamas*). Ištikrųjų dar kelių trūksta. Gal kas nors atsitiko.

Lukas—Matot, kad nedera juokauti kol dar visi nesusirinkę.

Simonas—(*žiūrėdamas gilumon*). Rodos kad pareina, bet taip pamažu, led kojas žeme velka (*įeina Jozapėtas, Izaakas, Kornelius ir Markus*).

Scena Ketvirta.

Tie patys ir atėjusieji.

Judeas—Kas-gi atsitiko, kad taip vėlai pareinate. Gal kelią buvote pametę (*sėdasi ir pradeda valgyti*).

Markus—Jei būtume pametę, tai nei jūsų nebūtume radę.

Jozapėtas—Nieko gero nepadarete nors ir parsiskubinote.

Motiejus—Vakarienę jau baigiame valgyti.

Izaakas—Suspėsime ir mes. Ilgas vakaras, nēr kas veikti. O pamažu eidamas visados toliau nueisi.

Kornelius—Tavo, Izaakai, teisybė. Gyvuliai suvarinėti, dabar turime gražaus laiko.

Lukas—Nesidžiaugkite, nes aš tuoju gesinsiu ugnį. Pavalgysime ir visi gultų.

Ignas—Užsigesinęs ugnį galėsi sau gulti, o mes ir be šviesos galėsime kalbėtis.

Lukas—Bet kalbėdami jūs mums miegot neduosite.

Judeas—(*juokdamasis*). Lukas lyg mažas vaikas, miego užsimanė. Vyrai, tykia kalbėkite, tegul Lukas miega (*visi juokiasi*).

Motiejus—(*užstodamas*). Luko teisybė. Pavalgę visi turi eiti gultų. Iš vakaro kalbate, kalbate, o rytą met sunku prikelti. Visi tada norit miego.

Jokūbas—Jei judu norita, tai miegokita, o mes dar turime laiko (*kaikurie taisosi guoli*).

Motiejus—Bet katras iš jūs rytoj rangysis nenorėdamas keltis, mes kitokį špėsą iškirsime.

Baltrus—Jūs mums vieną rytą, mes jums kitą dar gudriau sugalvosime. (*Visi juokiasi*).

Simonas—(*rimtai*). Kas-žin prieš ką jie šiandien taip linksmūs. Ar tik nereiks laikuriems verkti. Man rodos laikas jau būtų nurimti ir visiems gulti.

Matas—Jau ir kitas su savo miegu. Miegokit, kas-gi jums neduoda. Mes-gi eisime dar kur nors pamedžiotų.

Markus—(*rimtai*). Bet vyrai kas bus, kad man darosi šalta (*pasipurto*). Drebulys ima. Leiskit sušilti prie ugnies.

Lukas—Eikš artyn, pasišildyk (*slenkasi*).

Jozapėtas—(*judindamasis*). Ir man taip pat darosi šalčiau. Oras atvėso.

Jokūbas—(*pašiepdamas*). Gėdytumėtės, „stingėliai. Tokia graži naktis; vėjas nuostojo pūtęs, žvaigždutės danguj mirga, o jiems šalta.

Izaakas—Naktis graži, bet oras ištikro atvėso.

Motiejus—Aš siūlau patarimą. Jei šalta, tai gulam visi ir sušilsime.

Judeas—Jūs nieko daugiau nežinote, kaip tik miegoti.

Jokūbas—Na, kas-gi Judeui, kad ir jis šį vakarą atsikalba nuo miego.

Baltramiejus—Tesižinie. Aš jau taisausi (*pasitraukia nuošalin ir gula ant žemės*).

Simonas—Jeigu jau Baltramiejus taisosi gulti, tai ir aš einu (*taisosi*).

Matas—Gulsiu ir aš. Rytoj reikės anksti keltis. (*Pirntiau sugulę piemenys jau pradeda aprinti, kiti jau miega*).

Ignas—(*sėdintiems*). Ar matote kaip jau jie aprimo. Pasilsys geriausias žmogui daiktas.

Baltramiejus—Tuščia jų, bile aprimo. Tegul miega.

Jozapėtas—Stipriausias žmogui maistas tai miegas. Be miego nei viens žmogus negalėtų ilgai tverti (*taisosi gulti*).

Izaakas—Verčiau mažiau valgyti, bile daugiau miegoti.

Kornelius—Miegodamas žmogus nei Dievui nenusideda. Bet ištikrųjų laikas jau gulti (*taisosi*).

Matas—(*apsidairęs*). O kur mūsų Tėvas Barnabas?.. Ar-gi jis dar neatėjo?

Lukas—(*dar vis sėdėdamas pas ugnį ir-gi apsidairo*). Teisybė, dar jo nėra. Kas-gi, kad šį vakarą jis taip pasivėlino. Gal meldžiasi kur.

Ignas—Supaisysi jį. Jis mėgsta ilgai melstis, delto ir pasivėlino (*visi aprimsta, valandėlę tyla*).

Lukas—(*staiga visiems pastebi*). Vyručiai, juokavom, juokavom ir svarbiausį dalyką pamiršome. Nagi liko neatkalbėta mūsų

Vakarinė Malda, kurią nutarėme ir prižadėjome Dievui nei vieną vakarą neapleisti. Kelkitės, greičiau! (*visi pašoksta ir sustoja kiekvienas savo vietoje; rankas sudėję ir akis pakėlę į dangų gražiai gieda*).

PIEMENŲ MALDA.

(*Žodžiai Vysk. A. Barono*).

Varvinkit rasą dangus iš aukštybės,
Debesys lykit lietumi teisybės,
Tegul sukepus žemė prasižioja
Ir išdaigina mums Išganytoją.
Liūdnas Adomas, nelaimėms aptemęs,
Meldėsi Dievui iš gilumo žemės;
Toli atstumtas nuo Viešpaties veido,
Per ilgus amžius tokį balsą leido.
Varvinkit rasą dangus... ir tt. (kaip aukš-
[čiau].)

Meldėsi Dievui, už kalnę gailėjo,
Šaukdamas laukė svieto Atpirkėjo.
Ir Patrijarkai su šeimynom's savo
Į Jį sužiurę verkdami dejavo.
Varvinkit rasą dangus... ir tt.

Pranašų būrys šventas žinias savo,
Kaip jas nuo Dievo gyvendami gavo,
Apreiškę tėvams, kursto šventą ugnį,
Jų vilties rodo pagrindį ir dugnį.
Varvinkit rasą dangus... ir tt.

Būk valia Tavo, kaip danguj, taip žemėj,
Kloniosis Dievui žmonija aptemus.
Ateik, Mesijau, karštai Tavęs laukiam,
Šventųjų Tėvų verksmo giesmę traukiam.
Varvinkit rasą dangus... ir tt.

(*Šiai giesmei tinka kelios gražios melodijos, yra net atskiriems balsams. Paties autoriaus ir-gi graži melodija. Norint, galima ir psalmių tonu giedoti. Jeigu giesmė pasirodytų per ilgą, galima tik du punktu sugiedoti.*)

Pabaigus giesmę, visi piemenys rimtai apsieina, ne juokauja, rodos, susimąstę, nu-
liūdę ir visi rengiasi gulti).

Markus—Broliai, pasimeldę Dievui dabar visi eikime gultų. Rytoj gysime gyvulius į kitą ganyklų kraštą.

Kornelius—Delto reikės anksti keltis.

Silsėkimės. (*Visi sugula ir nutyla. Lukas, snaudęs pas ugnevietę, ir-gi sudrimba už miega. Ugnis apgęsta. Tyla. Įeina melsdamasis Barnabas*).

Scena Penkta.

Tie patys ir Barnabas.

Barnabas—(*įeina garsiai kalbėdamas psalmę*).

Uztiesa, arti Jo išganymas tiems, kurie Jo klauso; idant gyventų Jo garbė mūsų žemėje.

Gailestingumas ir tiesa tarp savęs susitiks; nes teisybė su ramybe pasibučiavo.

Tiesa išdygo iš žemės, o teisybė iš dangaus atsižvelgė.

Viešpats parodys gailestingumą; o mūsų žemė išduos savo vaisių.

Teisybė vaikščios pirm Jo; ir padės ant kelių savo žingsnius.

(*Pabaigęs psalmę apsidairo apie miegančius piemenis ir pasitraukęs į kraštą pats atsigula. Valandėlę tylą. Staiga tamsi scena pradeda švisti. Pasirodo šviesa ir kas kartą eina šviesyn. Už scenos pasigirsta Angelų koro giesmė: "Gloria in excelsis Deo" (melodiją paimti iš bile kokių mišių); švelni muzika palengva lydi Angelų balsus. Piemenys miega. Baigiant giesmę, Judeas pabunda, pakelia galvą, paskui staiga pašoksta ir nusigandęs stebisi, klausosi, paskui budina kitus piemenis*).

Judeas—(*pilnas išgąsčio*). Vyruciiai, kelkitės! Žiūrėkite kas darosi! Visas dangus tarsi liepsnoje! Tokia nepaprasta šviesa!

Baltramiejus—(*per miegus*). Ko-gi tu dabar rėkauji, lyg netekęs proto, ir neduodi ramiai miegoti. Kas pasidarė?

Judeas—Žiūrėkite kas darosi! Šviesa kaip dienos metu! Visas dangus tarsi liepsnoje. O giedojimas, muzika tikrai ne žemiški. Klausykite tik, kaip gražiai gieda!

Baltramiejus—(*dar vis gulėdamas*). Žioplas tu ir gana. Gal kitos kaimenės piemenys netoli kur ugnį kūrena ir dainuodami griežia. Gi tau per miegus pasirodė lyg kasžinkas.

Judeas—Klysti Baltrau! Čia ne piemenys gieda. Aš nesykį girdėjau piemenų

giesmę ir jų muziką. Toli nesulyginama. Tik paklausyk (*už scenos garsiau pasikartoja Angelų giesmė: "Gloria in excelsis Deo". Baltramiejus atsistoja ir su syk nusigąsta*).

Baltramiejus—(sumišęs žiūri į dangų, stebisi). Tiesą sakai (budina kitus). Vyrūčiai, kelkitės! Žūvame! Varge, varge!.. Ar gi jau prisiartino pasaulio pabaiga?!..

Juācas—(dar labiau šaukdamas). Kelkitės, ar jau negirdite! ar jau nematote kas darosi?!

Lukas—(pašoksta, apsidairo ir nusigandęs šaukia). Oi! bėgkime, bėgkime greičiau! Degame! (visi piemenys pabunda, nusigandę dairosi, kelią ir skubiai rengiasi. Visuose matosi didelis nusiminimas. Tik vienas Barnabas dar miega).

Ignas—Bėgkime, bėgkime! Gelbėkimės!

Jokūbas—Oi! sudegsime! Kur-gi pasislėpsime?!

Motiejus—Viešpatie Dangaus! Pasigailėk mūsų!

Simonas—Galybė Aukščiausiojo!

Matas—Bėgkime greičiau gyvulius varyti namo, nes ir mes ir gyvuliai čia sudegsime.

Morkus—Viešpatie, pasigailėk mūsų! Prasišalinkim iš čia kur nors kitur.

Jozapėtas—Visi jūs šaukiat: bėgkim, bėgkim, bet kur gyvulius paliksim?! Juk liķę čia vieni jie taip-pat pražus.

Izaakas—Ar šiaip, ar taip... visvien pražūtis.

Kornelius—(rimtai). Vyrų, nurimkite! Pradėkit šalčiau svarstyti. Man rodos, kad čia ne gaisro šviesa. Tik žiūrėkite.

Judeas—Kaip-gi ne! Juk matai, kad visas dangus tarsi liepsnoje.

Lukas—(drausdamas). Tik nesikarščiukit. Duokite Korneliui savo mintį išreikšti.

Baltramiejus—Tą pat ir aš norėjau sakyti. Ir man jau aišku darosi, kad čia ne gaisro šviesa. Čia bene bus tik koks nepaprastas apsireiškimas. Kalbėk Korneliau, ką norėjai sakyti?

Kornelius—Aš manau, kad čia nepaprasta šviesa. Čia kas nors nepaprasto atsitiko. Žinote ką, vyrai? Visi mes nedaug esame patyrę Dievo stebuklų. Kad tai aiš-

kiau supratęs, reikia daug knygų skaityti, ypač Pranašų raštus, kuriuose jie aprašo laukiamo Mesijaus atėjimą. Jie pasakė ir apie būsimus prieš tą laiką ženklus. Kas-gi gali žinoti Aukščiausiojo galybę... Gal jau Jo šventą malonę ir palytėjo mūsų žemę... Aš patarčiau pasiklausti tėvo Barnabo. Jis daug skaitęs ir susipažinęs su Pranašų raštais, jis gali mums paaiškinti Šventą Raštą. Kelkime jį.

(Vėl pasigirsta Angelų giesmė: "Gloria in excelsis Deo". Piemenys domiai klausosi).

Lukas—Neapsakomai gražiai gieda.

Ignas—Kokie nepaprasti balsai (visi klausosi).

Baltramiejus—(giesmei nutilus). Kelkime tėvą Barnabą. Jis dar nieko nežino kas čionai dedasi.

Judeas—Aš pabudinsiu (prieina prie Barnabo ir žadina). Tėvuk, ei tėvuk, kelkis, žiūrėk kokie stebūklai dedasi. — Šviesu kaip dieną, gi aukštumoje girdėtis neapsakomai graži giesmė ir muzika (Barnabas pasijudina). Tu gal pasakysi mums, ką tai reiškia.

(Barnabas galvą pakėlęs stebisi, žiūri, — atsistoja, paskui puola ant kelių, pakėlęs akis ir rankas į dangų meldžiasi. Piemenys nustebę žiūri ir laukia, ką jis pasakys. Pasi-meldęs atsistoja ir rimtai į piemenis kalba).

Barnabas—Jau, jau dabar suprantu kas atsitiko. Yra Pranašų pasakyta, jog ant šios žemės tur ateiti Išganytojas. Užtiesa, jau toji valanda prisiartino... Didi laimė mums! Garbė Dievui ant aukštybės, o ant žemės ramybė visiems žmonėms! Palaukite čionai, nieko blogo neatsitiks, o aš eisiu į Alyvyną, kur yra mano knygos padėtos po sena alyvos kerplėša. Pažiūrėsiu, kaip yra Šventame Rašte Pranašų pasakyta (Barnabas išeina. Angelų koras vėl kartoja giesmę. Piemenys stebisi, klausosi).

Scena Šešta.

Tie patys be Barnabo.

Jokūbas—Tikrai reikia stebėtis iš tokio įvykio.

Simonas—Dievas Aukščiausias stebūklus daro.

Matas—Visi sutvėrimai yra Jo rankoje.

Markus—Šitokio stebūklo niekas dar neregėjo nuo pasaulio pradžios.

Izaakas—Gal jau Viešpats Dievas atsiuntė ant žemės laukiamą Mesiją?

Kornelius—Reikia tikėti, kad Dievas savo pažadėjimą tikrai išpildys. Žadėtasis Mesijas ateis. O gal jau atėjo. (*Iš dešinės pusės pasirodo Angelas ir atsistoja viduryje piemenų. Piemenys dar labiau nusigąsta*).

Scena Septinta.

Tie patys ir Angelas.

Angelas—(*iškilmingai*). Ko nusigandę stebitės?.. Nesibijokite, nes, štai, praneš jums didelį džiaugsmą, kuris džiugins visus žmones. Šiandieną jums užgimė Išganytojas, Kursai vadinasi Kristus. Užgimė Betlėjaus mieste. Eikite ten ir prisistebėkite; o jums bus ženklų tas, jog rasite ten Kūdikelį vystyklusose suvystytą ir prakartėje paguldytą. Dievo malonė aplanko jus! (*Angelas pranyksta. Piemenys vienas į kitą žiūrėdami stebisi. Tyla. Vėl Angelų koras pakartoja giesmę*).

Ssena Aštunta.

Tie patys be Angelo.

Baltramiejus—Kas tas būtų per asmuo? Toks gražus, malonus... Pirmą kartą savo amžyje matau tokį gražų.

Motiejus—Ir aš niekad panašaus jam nesu matęs.

Judeas—Stebėtina, kas tai galėtų būti?

Simonas—Negirdėti stebūklai! Gal prieš pasaulio pabaigą.

Jokūbas—Nurimkit. Ko-gi baugintis. Juk pasirodęs asmuo liepė nesibijoti.

Lukas—Nesibijom, tik teiraujamės, apie ką tas gražusis asmuo pasakojo. Aš aiškiai nesupratau.

Matas—Nesupratau nei aš.

Jokūbas—Sakė tą patį, ką tėvas Barnabas spėjo. Sakė, jog Betlejuj gimė Išganytojas ir liepė ten eiti prisiziūrėti.

Simonas—Bet kur rasi tą Išganytoją?

Jokūbas—Sakė, Betlejuj rasite Kū-

dikelį vystyklusose suvystytą ir prakartėje paguldytą. Ar-gi dar neaišku?

Ignas—Na, tai eikime pažiūrėti.

Matas—Jei eisime, tai eikime tuojau.

Judeas—Ne, palaukime kol tėvas Barnabas sugriš. Ką jis apie tai pasakys.

Markus—Gera! Judeas sako. Aš jam pritariu. Palaukime tėvo Barnabo.

Jozapėtas—Ir gražiau pasielgsime. Jis tuoj sugriš, juk Alyvynas nėra toli.

Izaakas—Pažiūrėkite, gal jau grįšta (*žiūri, klausosi*). Man rodos, kad jau ateina (*žiūri*). Taip. Jis grįšta. Regis ir knygas atsineša.

Kornelius—(*taip-pat žiūri*). Taip, antai jau grįšta. Bet kaip jis skubinas. Matyt ir jis nemažiau susidomėjęs tuo apsireiškimu (*gilumoje pasirodo Barnabas. Jis skubiai eina. Pažastėje nešasi dideles knygas*).

Scena Devinta.

Piemenys ir Barnabas.

Jokūbas—Tėve Barnabai. Ir vėl stebūklą matėme!

Barnabas—Kokį?

Jokūbas—Prieš mūsų būrį stojo neapsakomai gražus asmuo, kurs liepė nesibijoti. Jis sakė, kad Betlėjuij gimė Išganytojas ir liepė mums eiti pažiūrėti.

Barnabas—Dievo malonė mus apsiautė. Viskas išsipildė, kas buvo pranašų sakyta (*į piemenis*). Broliai, prirengkit savo širdis, kad vertai galėtume Jį sutikti ir pagarbinti. Jis mus, vargšus, palinksmins. Visos žemės žmonijai jis atnešė laimę ir neapsakomą džiaugsmą! Dabar sugiedosime iškilmės giesmę (*Barnabas pradeda, visi piemenys pritaria. Giedoti dievotai. Giesmei pritaikinti paprastą melodiją*).

PIEMENŲ GIESMĖ.

Pilnas džiaugsmo yr' dangus;
Kiekvien's linksminas žmogus,
Kad sulaukė Atpirkėjo,
Kurs ant žemės jau atėjo.

Dangaus dvasios skubiai ried',
Linksma giesmės kilniai gied'
Ir ant žemės Dievą lydi...
Žmonėms laimių nepavydi.

Žemė džiaugias — atsigaus,
Kai malonių Dievo gaus,
Jis sustiprins žmonių dvasią
Ir padarys sielą drąsią.

(*Pabaigus piemenims giedoti, Angelų koras už scenos atkartoja: "Gloria in excelsis Deo". Piemenys stebisi, klausosi. Pabaigus Angelams giedoti, Barnabas kalba.*)

Barnabas—(akis ir rankas pakėlęs aukštyn). Viešpatie! Ačiu Tau! Tu atsiuntei ant žemės Mesiją, kurio laukėme per daugelį amžių (*į piemenis*). Broliai, ar jau esate prirengę savo širdis, kad atidavus garbę Tam Išganytojui?

Visi—Taip, esame prirengę.

Barnabas—Skubinsim į Betlėjų, nes ten Tas dangiškas Vaikelis kutelėje gyvulių tarpe vargsta. Štai, Pranašo yra parašyta (*atverčia knygą*), kad turi gimti kutelėje tarp gyvulių ir ėdžiose ant šieno atsilsėti! Rengkimės ir skubiai bėgkime Jo pažiūrėti ir pirmiausia Jį pagarbinti (*pasirodo Angelas*).

Scena Dešimta.

Tie patys ir Angelas.

Angelas—(kalba).

Piemenėliai, vargdienėliai,
Esu Dievo siuntinys.
Sakau reiškiai, šiąnakt aiškiai
Gimė, Kurs jus išganyš!
Bėgkit greitai piemenėliai,
Duokit garbę Kūdikiui,
Prakartėj suvystytam!

Jau šiandieną, lai kiekvieną,
Džiaugsmas didis sujudins;
Ir vargingą ir turtingą,
Tos linksmybės atgaivins.
Tiktai bėgkit į kutele
Pas tą dangišką Vaikelį,
Savo vargus pasakyti!

(*Angelas pranyksta. Piemenys jau drąsesni.... Žiūri į Barnabą ir laukia ką jis pasakys*).

Scena Vienuolikta.

Tie patys be Angelo.

Barnabas—Užtiesą sakau jums, kad prisiartino laikas mūsų išganymo... Dievo

Angelas mus čia aplankė. Tokios esybės ant žemės bereikalo nevaikščioja. Tai buvo apreiškimas.

Ignas—(stebėdamasis). Nesuprantu, kas tai per vienas tas asmuo, kuris tik-ką čia buvo.

Barnabas—Dievo Angelas.

Lukas—Bet tai begalo gražus asmuo. Tėve Barnabe, kas jis toks?

Barnabas—Sakiau, tai Dievo Angelas.

Baltramiejus—Iškur-gi jis toks gražus atsirado?

Barnabas—Klausykite, viską išaiškinsiu.

Visi—Klausome, klausome.

Barnabas—Angelas, kuris čia mus atlankė, visuomet yra prie Dievo. Kaip reikia ką nors žmonėms ant žemės apreikšti, tuomet Dievas jį siunčia.

Judas—Todėl jis toks gražus, kad yra Dievo siuntinys.

Simonas—Aš pirmą kartą matau.

Matas—Gal nei vienas mes niekadės nebuvome matę tokio gražaus sutvėrimo.

Jokūbas—Aš dar norėčiau aiškiau žinoti ir viską geriau suprasti (*į Barnabą*). Ar leisi dar man duoti paklausimą?

Barnabas—Mielu noru.

Jokūbas—Kas-gi yra tas Mesijas, kuriam eisime garbę atiduoti?

Barnabas—Dievo siųstasis žmonių išganymui.

Motiejus—Kaip tai išganymui?

Barnabas—Matot, Sutvėręs pasaulį Dievas sutvėrė du žmogų, tai buvo pirmieji mūsų tėvai. Jiedu vadinasi Adomas ir Jieva. Patalpino juos Dievas gražame darže — Rojuje ir ten jie laimingai gyveno, kol nenusidėjo. Nusidėjo jie tuomi, kad valgė uždraustą vaisių, kurį valgyti prigundė piktoji dvasia. Už tai Dievas juodu nubaudė, išvarydamas iš Rojaus. Nuodėmė pirmųjų tėvų perėjo ant vaikų ir vaikų vaikų. Mes irgi esame tais vaikais, delto ir mes esame toje pačioje nuodėmėje. Bet Dievas mielaširdingas. Jis atsižvelgęs į pirmųjų nusikaltusių tėvų meldimą, prižadėjo atsiųsti Suramintoją, tai yra Išganytoją, Kuris visą žmoniją paliuosuos nuo tos nuodėmės ir pragaro. Taigi, tie ženklai, kuriuos mes regi-

me yra dangiški ženklai, kad gimė jau pažadėtas Mesijas, nes taip yra Pranašų pasakytą.

Markus—Reiškia, Mesijas atėjo mus išganyti?

Barnabas—Taip. Dievo Angelas mums pasakė tą patį ir liepė eiti atiduoti Jam garbę.

Jozapėtas—Bet kur Jį rasime!

Barnabas—Angelas sakė, kad Jis gimė Betlėjaus prakartėlėje tarp gyvulių.

Izaakas—Ar tai Jam eisime atiduoti garbę?

Barnabas—Jam, Jam!

Kornelius—Tai ir eikime, kogi laukti?

Barnabas—Eidami turim pasiimti ir dovanėlių, kokių kas galit duoti. Nunešime ir paaukosime Tam Kūdikėliui.

Visi—Labai gražiai tėvas sumanė. Eikime pasiimti dovanų.

Barnabas—Tik pasiskubinkit. (*Piemenys eina dovanų pasiimti. Išeina Lukas. Simonas, Judeas, Markus, Jokūbas ir Kornelius, kiti pasilieka.*)

Scena Dvylikta.

Tie patys be išėjusių.

Barnabas—Tokia graži naktis: visur tyla, tik žvaigždutės mirga.

Ignas—Pirmą sykį savo gyvenime matau tokią stebėtinai gražią naktį.

Motiejus—Šis Dievo stebūklas sujudins visą žmoniją.

Matas—Aukščiausiojo galybė ir Jo stebūklingi darbai yra be pabaigos.

Jozapėtas—Jis visa sutvėrė ir Jo ranka yra viskas tvarkoma.

Baltramiejus—Niekas negali suprasti Sutvėrėjo išminties.

Izaakas—Te laimina mus Viešpats.

Barnabas—Laimingi būsime radę Kūdikį, apie kurį mums Angelas pranešė.

(*Sugrįšta piemenys su dovanomis. Tiems sugrįžus, kiti išeina. Barnabas-gi visą laiką žiūri į dangų.*)

Scena Trylikta.

Barnabas ir sugrįžę piemenys.

Barnabas—Žiūriu į dangų ir stebiuosi. Taip šianakt gražu.

Lukas—O kokia stebėtina jos tyla.

Simonas—Delto graži, kad dangaus dvasios nužengė ant žemės.

Judeas—O gal delto, kad Mesijas gimė.

Markus—Dievas tik žino, nes Jis viską tvarko.

Jokūbas—Aš-gi tik laukiu tos valandos, kumet eisime prie To Mesijaus.

Kornelius—Ir aš tap-pat. Trokštu kuogreičiausia Jį pamatyti.

(*Sugrįšta piemenys su dovanomis.*)

Scena Keturiolikta.

Tie patys ir sugrįžę piemenys.

Barnabas—(*apsidairęs*). Ar jau visi susirinkote? Ar pasiėmėte dovanėlių?

Visi—Visi susirinkome ir kiekvienas turime dovanėlę.

Barnabas—Tai eisime.

Visi—Eikime, skubinkimės! (*Angelų koras už scenos vėl gieda: "Gloria in excelsis Deo". Piemenys nurimsta, klausosi.*)

Barnabas (*pabaigus Angelams giedoti*). Dangiškas giedojimas ir muzika. Nuėję Betlėjun išgirsime dar gražesnių balsų.

Visi—Eikime, eikime. (*Už scenos pasigirsta Angelų šauksmo giesmė.*)

ANGELAI GIEDA:

Piemenėliai, piemenėliai,
Paskubėkit vargdienėliai,
Paskubėkit į Betlėjų
Pagarbinkit Kūdikėlį. (*du kartu*).

PIEMENYS ATSAKO:

Skubam, skubam, visi bėgsim,
Dovanėles ten sudėsime,
Jėzui Kūdikėliui.

(*Norint, giesmutę Angelai ir piemenys gali kelis syk pakartoti.*)

Barnabas—Na, dabar visi stokite į eilę. Eisime į Betlėjų.

(*Gilumoje scenos visi piemenys pusračiu sustoja. Barnabas pradeda giedoti, o piemenys pritaria. Giedodami apeina ratu ir eina nuo scenos. Giesmės garsas kaskart mažėja, nyksta. Ant galo vos girdėti. Giesmei nutilus, uždanga pamažu nusileidžia.*)

PIEMENŲ GIESMĖ.

Žengkim visi į kutele,
Pas Tą dangišką Vaikelį,
Kurs šią naktį tenai gimė,
Iš to džiaugsis visa žemė.

Jis prakartėj' paguldytas,
Šienų, šapais pridangstyta;
Jis visų mūsų geradėjas,
Iš dangaus pas mus atėjęs.

Eikim visi Jo lankyti,
Ir malonių sau prašyti;
Širdis mūsų sujaudinkim,
Kilniai, šventai Jį sveikinkim!

Uždanga.

Pabaiga pirmo atidengimo.

Atidengimas Antras.

(Scena gali vaizduoti girią. Gilumoje tamsia spalva parengti vietą, kad būtų panašu į kokį krantą arba suplaisėjusį akmenį (galima padaryti iš popieros). Ties viduriu pastatyti neaukštas ėdžias. Kriputės galima padaryti iš pagaliukų. Ėdžiosna įdėti truputį šieno, kad tik būtų matyti. Ėdžias pridengti baltomis skepetomis. Jei galima, panaudoti Išganytojaus stovylėlę, ją paguldyti, kad tik galvutė ir rankutės būtų matyti. Iš šalies klūpo arba stovi Marija ir Juozapas. Aplink ėdžias ir šventąją šeimyną gilumoje pusračiu sustoję angelai. Šviesą padaryti spalvuota. Norint šį scenos reginį galima dar gražiau papuošti, ypač kur yra daug priaugamųjų mergaičių, mažesnių ir didesnių. Jas parengti baltai ir šiuo, tuo padabinti, sakysim, žibučiais ir tt. Angelų būryje gali dalyvauti ir bernačiai baltai pasirengę.

Esant didesniam Angelų būriui, gilumoje scenos, visu pakraščiu, padaryti bent tris arba keturis laiptus, ant kurių sustatyti juos, didesnius aukščiau, mažesnius žemiau. Vieni gali stovėti, kiti klūpoti, tretį pasilenkę būti ir tt. Tokį sustatymo įvairumą galima patęmyti vaizdeliuose. Be to, jei ne visi, tai kai kurie gali turėti vieni didelę, labai plačią, knygą, kiti muzikos įrankius, kaip smulką, citrą, dūdą ir tt. Jie, žinoma, negriež, bet tik dėl įvairumo.

Tikiu, kad šiaip nurodytą mano sceną galės įrengti kiekvienas gabesnis režisorius, kurs norės, kad publika tąja scena tikrai grožėtųsi ir gėrėtųsi.

Prieš pakilsiant uždangai, Angelų koras pradeda giedoti: "Gloria in excelsis Deo".

Scena Pirma.

Angelai gieda.

Štai šiandieną
Jau kiekvieną
Džiaugsmas didis lanko,
Sutvėrėjas,
Atpirkėjas,
Pas jus atsilanko.
Gloria in excelsis Deo .

Prizadėjo
Ir atėjo,
Jis jus atlankyti,
Ir ką veikti,
Kaip gyventi,
Nor' Jis išmokyti.
Gloria in excelsis Deo .

(Pabaigus giesmę, vienas angelų, atėjęs arčiau scenos krašto, garsiai kalba).

Angelas—Dangus ir žemė šiandien džiaugiasi. Visas pasaulis linksminasi. O Dangiškas Vaikelis visus šaukia ir kviečia prie savęs. Jis nori visus palinksminti, suraminti ir padaryti laimingais. Eikime prie Jo, atiduokim Jam garbę, nes tai mūsų Išganytojas! Giedokim Jam linksmybės imną!

(Angelas grįžta savo vieton, o koras pradeda giedoti. Tuo tarpu įeina piemenys. Iš karto nusteba, paskui puola ant kelių ir žemai nulenkia galvas. Paskiausia ateina Barnabas—puola ant kelių ir žemai nulenkia galvą. Pabaigus angelams giedoti, visi sustoja ir kiekvienas žiūri į ėdžias.... Reikia vengti susikimšimo, taip pat, kad suėję piemenys neužstotų publikai ėdžių su kūdikėliu).

Scena Antra.

Tie patys ir piemenys.

ANGELŲ GIESMĖ.

Piemenėliai jau nemiega,
Į kutele skubiai bėga;
Dovanėles visi neša,
Sau malonių Dievo prašo.
Gloria, gloria in excelsis Deo!

Žmonės, ir jūs nemiegokit,
Savo protu pagalvokit,

Ar ne laikas susiprasti,
Blogai darius jau pamesti.

Gloria, gloria in excelsis Deo!
Jis del visų mūs atėjo,
Visus linksminti norėjo;
Visiems lygiai laimės teikia,
Kokių žmonėms tiktai reikia.
Gloria, gloria in excelsis Deo!

(*Pabaigus Angelams giedoti, Marija ir piemenys kalba. Kiti su dideliu domėsiu klausosi*).

Marija—Laimingi jūs pirmieji pasiskubinę pasveikinti, pagarbinti Dangišką Svetį. Jis palaimins jūsų gyvenimo dienas. Jis mato jūsų užuojautą, kokia Jam darote, nesigailėdami savęs. Melskite Jo palaimos ir visokių malonių, ko tiktai trokštate, o Jis jums suteiks. (*Marija, baigus kalbą, klaukia šale ėdžių ir lyg žadina Kūdikėlį*).

Juozapas—Žmonės, atdarykit savo širdis ir linksminkitės sulaukę Dangiško Svečio, Kuris didžiausioje iškilmėje šianaktį nužengė iš dangaus ant žemės ir stojosi ant rankų savo motinos. Savo nužengimu Jis neapsakomomis malonėmis apdovanojo visą žemę. Jis mus palinksmins, atgaivins ir suramins. Eikime prie Jo. Jis pasalbins mūsų gyvenimo dienas. Eikime visi prie Jo ir garbinkim Jį, nes atnešė mums išganymą. (*Angelai gieda — "Gloria"*).

Barnabas—(*artindamasis*). Dievo Geriausiojo pažadėjimas išsipildė! Tegu būna garbintas Jo šventas Vardas (*į piemenis*). Broliai, sudėkite Jam savo dovanėles, kokią kuris atnešėte ir melskite palaimos.

(*Piemenys iš eilės eina artyn ėdžių, deda dovanas ir pasakę savo žodžius atsitraukia į savo vietą. Tai daro rimtai, nesiškabindami. Vieni rymo ant lazdy, kiti šiaip jau mąsto, stebisi ir tt. Nėra reikalo visiems piemenims turėti dovanas; su viena dovana gali du prieiti, atsiklaupiti, padėti dovaną ir palenkus žemai galvą vėl atsistoti ir nueiti į savo vietą. Tik tie turi dovanas, kurie kalba. Tą patėmys pats režisorius*).

Baltramiejus—(*priėjęs arčiau ėdžių atsitraukia*). Brangusis Vaikeli! Tu esi Dievas ir nieko nuo mūsų daugiau nereikalau-

ji, kaip tik gerų širdžių, kad Tave pažintume. Bet, štai, teikis priimti nors tą mažos vertės dovanėlę ir mus palaiminti (*deda dovaną, lenkiasi ir atsistojęs grįšta į savo vietą. Taip daro visi piemenys*).

Lukas—Dangiškas Kūdikėli, kaip Tu čion vargsti. Nuo vėsiaus nakties oro visas kūnelis dreba... Štai, priimk ir nuo manęs dovanėlę.

Barnabas—(*apsidairo*). Eikit, eikite, visi greičiau, duokite ką kas turite.

Jokūbas—Priimki Brangusis Vaikeli ir nuo manęs šią dovanėlę.

Motiejus—Esu nusizėminęs Tavo tarnas. Būk malonus ant manęs. Priimk šią dovaną.

Judeas—Malonasis Vaikeli, sveikas nužengęs ant mūsų žemės. Priimk mūsų pasiaukojimą.

Matas—Didžiai mus linksmini ir linksminsi per amžius. Priimki nuo mūsų visų didžiausią padėką ir garbę. Tavęs meldžiame, suteiki mums palaimą.

Barnabas—(*priėjęs prie ėdžių*). O, Tu Vaikeli, senai Patrijarkų laukiamas, Pranašų apsakytas!.. Kodel Pats būdamas Dievu, užėmėi tokią vargingą vietą, tarp gyvulių, ir tarp mūsų vargdienių? Tu, Gerasis Kūdikėli, nepaniekinai mūsų vargdienėlių, nes pirmiausia prisileidai Tave pagarbinti. Širdingiausiai ačiu Tau! (*puola ant kelių ir lenkiasi. Piemenys visi taip-pat daro*). Neapsakomai džiaugiamės, kad mus atlankei. Tegul džiaugiasi visa žemė! Tegu linksminasi visi žmonės!

Piemenys—(*visi sykiu garsiai*). Tegu linksminasi visi žmonės!

Barnabas—(*iškilmingai*). Tegu būna pagarbintas Dievas Sutvėrėjas!

Piemenys—(*visi sykiu*). Tegul būna pagarbintas Dievas Sutvėrėjas!

Barnabas—(*iškilmingai*). Ir Jo atsiųstasis Mesijas!

Piemenys—(*visi sykiu*). Ir Jo atsiųstasis Mesijas! (*Barnabas ir piemenys sustoja. Vienas Angelų ateina scenos priekį*).

Angelas—Laimingi jūs esate paklausę Dievo žodžio, tai yra kad nesigailėjote savęs ateiti į šią vietą ir pirmiausia pasveikinti Dievo Sūnų. Suaugę į didelius

žmones, Jūs būsite liūdininkais šito atsitikimo per amžių amžius, kol tik ši žemė stovės; kol saulė švies; kol gamta išduos savo veikimą! Paskutinėje Dienoje—Teismo Dienoje—jūs būsite liūdininkai šios iškilmingos nakties! (*rodo į ėdžias*). Duokit garbę Viešpačiui, nes tai yra Tas pats, Kurio ilgus amžius laukėte, Kurio rankoje visas pasaulis tvarkosi, nes Jis jį sutvėrė. Jis atėjo ant žemės priėmęs žmogaus kūną ir sielą. Jis paliuosuos žmoniją iš pragaro vergijos! Jis iš šios prakartėlės siunčia jums visokias malones. Linksminkitės ir praneškite visiems žmonėms, kuriuos tik susitikssite kelyje ir namuose, tą linksmą naujieną (*Angelas nuėina savo vieton*).

PASTABA: *Angelių kalbas gali vienas ir tas pats Angelas kalbėti, kuris piemenims apsireiškė.*

Barnabas—Brangūs broliai! Matėme ir prisistebėjome Dievo stebūklais. Jau išsipildė tas, kas buvo Aukščiausiojo žadėta. Dabar linksmi grįšime prie savo kaimenių ir ką tik sutiksime, visiems apsakysime šį at-

sitikimą. Tegū garbina Dievą visi, nes Jo gailestingumas atlankė šią žemę! Garbė Dievui ant aukštybių!

Piemenys—(*visi sykiu garsiai*). Garbė Dievui ant Aukštybių!

(*Angelių koras ir Piemenys sykiu iškilmingai gieda*).

GIESMĖ.

Visi džiaugsmui atsiduokim,
Linksmas giesmes užgiedokim:
Garbė Dievui ant aukštybės...
Tegul skamba Jo galybė!
Širdis savo atdarykim,
Dievą tikrą pagarbinkim;
Garbė Dievui ant aukštybės...
Tegul skamba Jo galybė!
Kiekviens mūsų čia prisiekim,
Būti dorais prižadėkim;
Garbė Dievui ant aukštybės...
Tegul skamba Jo galybė!

(*Scenoja visi rimtai stovi. Uždanga palažū nusileidžia*).

Pabaiga antrojo ir paskutinio atidengimo.

Kun. A. T.

Dvasinis laikrodys.

Laikrodys muša pirmą valandą. — Atmink, kad yra vienas Dievas, vienas Viešpats, vienas Sutvėrėjas, vienas Atpirkėjas. Randasi tik viena proga Jį mylėti ir Jam tarnauti; tik viena proga išganyti brangią savo sielą.

Laikrodys muša antrą valandą. — Atmink, jog yra du didžiausiu įsakymu. "Mylėsi Viešpatį tavo Dievą visa savo širdim ir visa savo siela ir visa savo mintimi". "Mylėsi savo artimą, kaip patsai save". "Ant tų dviejų įsakymų remiasi visas įstatymas ir pranašai" (Mat. XXII). Dviejų dalykų reikalaujama iš mūsų: "sergėtis pikto, daryti gerai", o sulig mūsų darbų priklausys mums vienas iš dviejų: dangus arba pragaras.

Laikrodys muša trečią valandą. — Atmink, kad yra trys asmenys viename Dievuje: Tėvas, kurs sutvėrė mus; Sūnus, kurs atpirko mus ir Šv. Dvasia, kuri apšviečia mus. Tie trys asmenys vienoje Dievinėje prigimtyje turi būti šlovinami mūsų sielos pajėgomis, būtent protu, atmintim, valia, ir turi būti kasdieną garbinami atkalbant trijų dievinių dorybių aktus, t. y. tikėjimo, vilties ir meilės.

Laikrodys muša ketvirtą valandą. — Atmink, jog yra keturi paskutinieji daiktai. "Visuose tavo darbuose atmink galutiną tikslą, o nenusidėsi" (Eccl. VII. 40). Mirtis — teismas — dangus — pragaras. Mirtis yra neišvengiama; teismo neišsisaugsi; geriems dangus, o blogiems pragaras.

Laikrodis muša penktą valandą. — Atmink, kad yra penki pajautimai: regėjimas, girdėjimas, uostymas, ragavimas, lytėjimas, kurie mums tapo Dievo teikti; tie penki pajautimai turi būti panaudoti Sutvėrėjo garbei ir mūsų sielos išganymui, bet ne Dievo rūstinimui ir sielos pražūdymui. Taipgi yra penkios didžios ir garbingos žaizdos Kristaus kūne. Todeliai jas vertai apmąstykime ir jomis tankiai persiimkime.

Laikrodis muša šeštą valandą. — Atmink, jog yra skirtos šešios dienos darbui, septintoji diena turi būti pašvęsta atilsui ir Dievo garbei.

Laikrodis muša septintą valandą. — Atmink, jog yra septyni sakramentai, septyni Malonių šaltiniai, įstatyti paties Kristaus. Kaip tankiai naudojamės jais, kurie gali būti dažnai priimami? Kaip tankiai aptyriname savo sielas Atgailos Sakramentu? kaip dažnai sotinamės Gyvenimo Duona? Taipgi yra septynios didžiosios nuodėmės, septynios versmės arba šaltiniai, iš kurių ima pradžią visos kitos nuodėmės. Ar žinome didžiąją savo nuodėmę ir ar mėginame išrauti ją iš šaknų? Be to-gi yra septynios Šv. Dvasios dovanos, kurių turime prašyti ir melsti, būtent išminties, gerosios patarties, stiprumo, mokslo, protingumo, dievotumo ir dievobaimingumo.

Laikrodis muša aštuntą valandą. — Atmink, kad yra aštuoni palaiminimai arba prizadai laimei bei palaimai apturėti danguje. "Palaiminti beturčiai dvasioje". "Palaiminti romieji". "Palaiminti, kurie liūdi". "Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės". "Palaiminti gailestingieji". "Palaiminti nesuteptos širdies", "Palaiminti taikieji". "Palaiminti, kurie persekiojami dėl teisybės".

Laikrodis muša devintą valandą. — Atmink, jog devintoje valandoje, sulig žydų padavimo, Jėzus mirė ant kryžiaus už pasaulio nuodėmes. Kaip tai brangios mūsų sielos turi būti Dievo akyse!

Laikrodis muša dešimtą valandą. — Atmink, kad ant kalno Sinai buvo Dievo duota Mozei Dešimts Įsakymų, kurių Kristus nepanaikino, bet dar užtvirtino ir kiekvienas

privalo juos pildyti. Evangelijoje taipgi minima dešimts mergelių, iš kurių penkios buvo išmintingos ir prisirengusios patikti Sužiedotinį; kitų penkių būta negudrių, kurios galutinai rado uždarytas duris.

Laikrodis muša vienuoliką valandą. — Atmink, jog dienos galas artinasi, bet dar nepervėlu pradėti. "Ir apie vienuoliką valandą jis dar išėjo ir rado kitus stovinčius ir jiems tarė: ko čia stovite visą dieną dykinėdami? Jie jam sako: kad niekas mūsų nepasamdė. Jis jiems tarė: Eikite ir jūs į mano vynuogyną" (Mat. XX. 6—7).

Laikrodis muša dvyliką valandą. — Atmink, kad Kristus išrinko dvyliką apaštalų ir tik vienas išdavė Viešpatį į priešininkų rankas. Kiek kartų patsai išsižadėjai bei išdavei savo Išganytoją paskutiniuose 12 valandose? Diena jau pasibaigė: išmušė paskutinė valanda. Ir tavo paskutinė čia žemėje gyvenimo valanda išmuš neužilgo ir tai greitai.

—x—

Antanas Žemaitis.

Atmink, tu Šaulys.

(Skiriama Vilniaus krašto šauliams).

Kumet pavargęs sunkiame darbe —
Už brolių laisvę, už gerą būtį —
Rankas apleisi; nuilsęs protas
Slaptai kalbės tau, kad gali žūti,
Kad tasai darbas tave prarys, —
Atmink, tu šaulys!

Kumet apstotas draugų "gerųjų"
Nuolat girdėsi vilingą mintį,
Kad mes bejėgiai, kad ištikrųjų,
Jau neugalėsime krašto apginti,
Kad vis-tiek priešas mus užvaldys, —
Atmink, tu šaulys!

Kumet kovodams kaipo didvyris,
Pajustum šaltą krūtinėj plieną...
Žinok, kad tavo tumet laimėta: —
Tūkstančiai brolių stos už tave vieną,
Apgins Tėvynę, laisvę įgys!
Atmink, tu šaulys!

A. Tamoliūnas.

Liudas Pasteuras.

(1822—1922).

Liudas Pasteur'as*) gimė gruodžio 27 d., 1822 m., Dole, Jura, Prancūzijoje. Jo tėvas buvo paprastas dubininkas ir vargin-
gai gyveno. Komet Liudas turėjo vos du mėnesių, jo tėvai persikėlė į Arbois, kur ga-
vo pradinį mokslą. Mokslas Liudui nekaip
sekėsi, nes jaunystėje mažiau jam rūpėjo
knygos, o daugiau laiko leido žuvavimui ir
paišymui. Iš pradžių manyta, kad jis ir
paliks piešėju, tačiau, ilgainiui besimoki-
nant, pradėjo labiau domėtis, rūpintis moks-
lu ir neužilgo Besancon'e gavo pirmąjį laips-
nį. Paskui jis iškeliavo į Paryžių siekti
aukštesnio mokslo. Jo mokytojais tumet
buvo: Dumas, Balard'as ir Biot'as. Nors tė-
vas ir pagelbėjo jam mokslus eiti, tačiau
tos pagalbos neišteko, delto turėjo pats už-
sidarbiauti ir tęsti mokslą.

Pirmasis originalis Liudo Pasteur'o vei-
kalas buvo nuoseklus kryštolų ištirimas.
Mat, Mitscherlich'as buvo paskelbęs, jog
dvi vynakmenini rūgštį ryškiai panėši che-
mikaliniėje kokybėje ir kryštoliniėje formoje,
tik išsidalinime skirtingai veikia prieš polia-
rinę šviesą, o Pasteur'as tai atmetė ir negin-
čijamai įrodė esantį kryštolų skirtumą, visa
tai pagrįsdamas neatmainomais pagrindais.

Šis pasekmingas ir mokslinis ištirimas
davė progos ir kitiems mokslo vyrams domė-
tis nepaprastais Pasteur'o gabumais. Tada
Pasteur'as visai atsidavė mokslui. Mėgia-
masis jo dalykas buvo — tai mokslas pava-
dintas dissimetrija, kuria jis išrodinėjo, jog
neorganinės esmės nėra dissimetrinės jų
kryštolizacijoje, komet augmenų ir gyvuli-
nio gyvenimo produktai yra dissimetriniai.
To viso pagrindu esąs biologinis principas.
Tuo žvilgsniu jis labiau pagarsėjo ir 1848
m. buvo pašauktas į fizikos profesorius Di-
jono Lycejoje. Trimis mėnesiais vėliau jis

tapo deputuotas chemijos profesorium Stras-
burgo Universitete, o 1852 m. patapo pilna-
sis profesorius. 1854 m. tapo pašauktas de-
konu ir chemijos profesorium į naują Lillės
universitetą. 1856 m. Anglų Rojalė Drau-
gija už šviesos poliarizacijos tyrinėjimus
su kryštolų hemihedrizma apdovanojo jį
Rumford'o medaliu. 1857 m. jis liko moks-
liškų studijų direktorium Paryžiaus Norma-
linėje Ekolelijoje; 1863 m. patapo geologi-
jos profesorium; 1867 m. tapo chemijos pro-
fesorium Sorbonijoje ir ičia išbuvo iki 1889
m., komet liko direktorium Pasteur'o Insti-
tuto, įsteigto jo pagerbimui.

Pirmosios chemijos studijos vedė Pas-
teur'ą prie fermentacijos ir putrefakcijos iš-
tyrimų. Tai visa dera iš priežasties įvairios
rūšies perų bei gemalų. Iš to nėra savai-
mio veisimosi arba gimdimosi, kurio įrody-
mui buvo duota tik pradžia. Jis nurodė,
kad tobulai išsivysčiusioje juoba tiksliai or-
ganizuotoje materijoje negali būti fermen-
tacijos nei putrefakcijos. Vėliau jis ėjo
prie ištirimų uksuso, vyno ir alaus.

Tuo laiku Imperatorė Eugenija prašė
jo atsiduoti industrijų organizavimui Pran-
cūzijos gerbuviui pakelti, bet jis atsisakė
pareikšdamas, jog negalimas jam daiktas
mesti taip mėgiamas ir brangintinas studi-
jas dėl didesnio žmonijos gero, komet kiti
gali naudotis jo išradimais; jis gi atsiduo-
sias tolimesniam savo studijų vykinimo dar-
bui. Tai buvo genialis atsakymas. Ir Pran-
cūzų valdžia, klausydama, paskyrė jį ištir-
ti šilkinų vabalų ligos priežastis. Paste-
ur'as išrado pasekmes jų ligai prašalinti ir
šilko išdirbystę Prancūzijoje pasekmingai
pradėjo plėtoti duodama gražiausio pelno.

Po to, Pasteur'as pradėjo tyrinėti gy-
vulių ir žmonių ligų priežastis. Jis nurodė
pražūtingas karbunkulio bakterijas, kurios
tuomet naikino Prancūzų gyvulius. Paskui
išrado toleros priežastis. Vėliau atsidavė
bakteriologijos studijoms. Toje srity jis

*) Liudo Pasteur'o trumpai biografijai žinias
sėmiau iš "The Catholic Encyclopedia", vol. XI, pusl.
536 ir sek.

buvo pasekmingiausias. Savo tyrinėjimais suteikė daug laimės ligoniams, kurie atgavo sveikatą. Tuo medicina pašoko aukštn. Ir ne veltui jis yra vadinamas bakteriologijos tėvu.

Pasteur'as gavo daug pagyrimų ir išaukštinimų. Jis buvo gerbiamas visų ir visur. Rusija, Danija, Graikija, Brazilija, Švedija, Turkija, Norvegija ir Portugalija pagerbė jį Garbės Legijono laipsniais. Daug Europos šalių Universitetai apdovanojo jį mokslo diplomais. 1887 m. jis buvo paskirtas amžinuoju Mokslų Akademijos Sekretorium. Gruodžio 27 d., 1892 m., apvaikščiota jubilėjus 70 metų sukaktuvių nuo jo gimimo dienos ir viso civilizuoto pasaulio tautos ir mokslo institucijos siuntė jam savo pasveikinimus, pagyrimus ir mokslo laipsnius.

Pasteur'as buvo tvirtai tikintis į Dievą. Kaip saugus ir tvirtas buvo jo mokslas, taip saugus ir tvirtas buvo jo tikėjimas. Vienoje mokslo panegyrikoje jis išsireiškė: "Laimingas žmogus, kurs savo viduje nešioja dievingumą, grožės idealą ir jam yra paklusnus; tai dailės idealas, mokslo idealas, tėvynės idealas, Evangelijos dorybių idealas". Tiegi žodžiai yra iškalti virš jo karsto Pasteur'o Institute. Tęsdamas savo kalbą jis toliau kalbėjo: "Tai yra gyvuojas didingų minčių ir didingų darbų šaltinis. Atsiminus Aukščiausiąjį viskas tarpsta gražiausia". Iš laiškų jo vaikams matomas įstabusis jo dievotumas. Jis rašo: "Juo daugiau aš žinau, tuo artimesnis yra mano tikėjimas Bretonų kaimiečiui".

Savo gyvenimo dienas jis užbaigė rugs. 28 d., 1895 m., laikydamas rankose rožančių ir išklauses skaitymo Šv. Vincento de Paul'io gyvenimo, kurį pats prašė parskaityti, nes manė, kad jo darbai, kaip ir minėto Šventojo, daug kuomi prisidės prie kentančiųjų ir sergančiųjų gelbėjimo.

Žymėtini Pasteur'o veikalai yra šie: "Etudes sur le Vin" (1866); "Etudes sur le Vinaigre" (1868); "Etudes sur la Meladie des Vers a Soie" (2 vol. 1870); Quelques Reflexions sur la Science en France" (1871); "Lee Microbes organises, leur role dans la Fermentation, la Putrefaction et la

Contagion" (1878); "Discours de Reception de M. L. Pasteur a l'Academie Francaise" (1882); "Traitement de la Rage" (1886).

Tas didis dvasios ir kilnių darbų milžinas mirė, tačiau galinga jo dvasia ir dideli darbai gyvuoja amžinai.

Šiomet sukanka 100 metų nuo jo gimimo dienos. Pasaulio mokslo įstaigos, ypač Prancūzija, rengiasi iškilmingai paminėti tas sukaktuves ir pagerbti garbingą Pasteur'o atmintį.

—x—

Maironis.

Lietuva brangi.

Graži tu, mano brangi tėvynė,
Šalis, kur miega kapuos didvyriai;
Graži tu savo dangaus mėlyne,
Brangi, nes daugel vargų prityrei.

Kaip puikūs slėniai sraunos Dubisos!
Miškais lyg rūta kalnai žaliuoja;
O po tuos kalnus sesutės visos
Graudžiai malonias dainas dainuoja.

Ten užsimastęs tamsus Nevėžis
Kaip juosta juosia žaliasias pievas;
Banguoja vagą giliai išrėžęs;
Jo gilią dumą težino Dievas.

Kaip puikūs tavo dvarai, tėvynė
Baltai iš sodnų žalių sau kyšą!..
Tik brangią kalbą tėvų pamyne,
Jie mūsų širdis mažai jau riša.

Kaip linksma sodžiuos, kad vyturėlis
Linksmi pragysta aukštai iškilęs!
Ar saulė leidžias, ir vakarėlis
Ramumą neša, saldžiai nutilęs.

Bažnyčios tavo ne tiek gražybe,
Ne dailės turtai, ne auksu žiba;
Bet dega meilė, maldos galybė,
Senųjų amžių gyva tikyba.

Kada prieš sumą visi kaip vienas
Graudingai šaukia: "Pulkim ant kelių", —
Biedėvis verkti turi kiekvienas,
Tikėt išmoksti nuo tų vaikelių.

Graži tu mano, brangi tėvynė,
Šalis, kur miega kapuos didvyriai.
Ne veltui bočiai tave taip gynė,
Ne veltui dainiai plačiai išgyrė.

(Iš "Pavasario Balsai").

Jonas Paukštys.

Baisus vakaras.

(Vaizdelis iš netolimos praeities).

(Pabaiga).

— Na kad jau dabar taip ir yra, — griebsi aiškint vyras. Juk jau žiūrėk, tuoj bus du metai kaip mes tą baisią verguvę kenčiam! O ar ne kiekvienas stengiasi melais ir suktybėmis geriau nuo visokių rekvizicijų išsisukti...

O tuo tarpu lauke staugė vėtros, verkė blaškomi medžiai ir nuolat pylė smarkus lytus.

— Na bet ir užsibuvau, — tarė gerokai pradžiūvęs Žiaunelė. — Reiks eit!

— Bet kur tu eisi tokioj audroj! Luktelk gal dar kiek bent lytus aprims.

— A, kai pėdsako neužlis, tai bus ne kas! Ką darysi, reik eit, o ne dar tie jūs vokiečiai užklups, tai bus blogiau kaip namie kad buvo...

— Ak beje! Motin, atnešk jam koki puskepalaitį duonos... Susimildamas papasakok, — tarė vėl Narutis, kreipdamasis į svečią — kaip ten buvo? Dabar vieni žmonės vienaip šneka, kiti kitaip — negali visų nė suklausyti!

— Už ką, — prabilo jau neramiai sėdėdamas svečias, — kada dar mane nesmarkiausiai persekiojo vokiečiai, aš slapta sugrižau namo ir nuėjęs į klojimaity draug su žmona kūliau javus. Tik štai atbėga mano Jonelis, amžiną atilsį: "Tėte, jau žandarai kieme!" Ir vos spėjau aš išokti į šalinę ir įlisti į šiaudus kaip tuojau įsiveržė į kluoną penki vokiečiai ir, baisiausiai plūsdami, apniko ją klausinėti: kur aš. O ji, nežinau, sako ir gana. Tada, kad pradės jie krėsti, kad ims ją mušti, kad aš tik dantis sukandęs spaudžiau rankose savo brauningą. O tuotarpu, girdžiu jų šunes laksto po šalinę ir kabinėdamiesi ant sienų loja. Tada ir žandarai užšokę su kardais ir bagnitais ėmė badyti šiaudus. Matau, kad jau čia paskutinioji. Šokau iš šiaudų ir tik pykšt! pykšt! pykšt!.. Ir tuojaus penki vokiečiai, giltinės dalgio

pakirsti, amžinai susmuko. Tik staiga, mano nepastebėtas vokiečių šnipas, iš užpakalio man paleido į galvą kulka ir aš be žado sukniubau... Kada aš nuo ratų bildėjimo atsipeikėjau, pajutau galvoje didelį skaudėjimą ir supratau kad mane kur tai veža plentu. Klausau — vežime kalbasi vienas šiek tiek lietuviškai mokąs vokiečys ir vienas mūsų kaimo vaikinai, kuriems, matyt, buvo įsakyta mane pristatyt į apskrities miestelį. Kiek pravėręs akis, žiūriu — aplinkui naktis. Juodu sėdėjo pryšaky vežimo ir žiūrėjo į arklius. Aš pamažu, pamažu išsirančiau per galą vežimo — ir tiek jie mane tematė... Sugrižęs ir radęs dar žeruojančius savo gūstelės degėsius ir sužinojęs apie išvežtus Vokietijon vaikus ir pačią, — šitą ranką dangun pakėlęs, prisiokiau patol neliauti keršijęs, kol bent vienas priešas bus Lietuvoje. Ir savo priesaikos neišsivadėsiu!

— Tai da vyras! — sušuko Narutis — kad šitaip galėjai padaryti...

— O, jūs nežinot kaip man kartais susopa širdį, kada pamąstau, kiek žmonių aš be laiko miškuose savo kulkomis pašarvočiau, kiek nekaltų šeimynų be globėjų ir paguodos palikau...

— Bet juk jie priešai, o tu tik save ir kitus begindamas juos nužudei!..

— Tai kas, betgi aš žmogžudys ir gana! Ir dabar blogiausia nė išpažinties prieiti, nė ramiai pasilsėti: ir bastausi kaip Kainas po klaikiasias girias, kol kulka prie siero žemelės prikaustys, kol mirtis į Gailestingojo Viešpaties teismą nuves... Ne, tegu tik karas nurims, — aš daugiau nė į rankas šautuvo nepaimesiu!.. Dieve, gana jau keršto! Gana!.. Ir taip nekartą šaukia manyje kažkoks balsas, ypač kada pamatau kur pagiryje ramiai sau beariančius artojus ar nekaltuosius piemenėlius, arba kada aš tamsią naktį įsižiūriu į maloniai mirgančią padangę ir girdžiu aplinkui širdingai čirskančius paukštelius... Bet vos tik užmatau koki

žandarą nuskaudusį nekaltus žmonelius, — tuojaus mano kraujas užverda, krūtinėje nepergalimas kerštas sukykla — ir patol aš nenustygsiu kol jo ant vietos nepadėsiu... Ir tas kerštas jau taip manyje išisaknėjo, kad, rodos, net tamsiausiam kape aš nerimčiau, jei tik pajusčiau priešą netoli!..

— Na bet tu greičiau ten kniskis, ko žliumbi! — subarė savo žmoną vyras.

Narutienė suradus puskepalį duonos įdėjo į ateivio krepšį.

— Tai paskutinis... Ką padarysi, dalinimės kuo galim. Dar mes vis badu nemirsime, o girioj nekas tau iškeps! — guodė verkdamą Narutienę.

Tik staiga ik šiol ramiai miegojęs kieme šuo smarkiai sulėjo. Lauke ties durimis kažkas sutrinksėjo, tuojaus pasigirdo ir smarkus bildėsų į pirkios duris... Net degančioji skala iškrito iš Naručio rankų, — taip jis nusigando. Jei perkūnas dabar būtų į juos trenkęs, tikrai jie nebūtų taip pabūgę. O Žiaunelė tik šoko nuo suoloelio, stvėrė į rankas šautuvą ir, atlaužęs užraktą, išėjo pirma šeimininko prieangin. Dar geroji Narutienė norėjo jį kur užpečkyje paslėpti, bet jis, jau pasiruošęs dirstelėti mirčiai į akis, stovėjo ties durimis.

Dar labiau sutrinksėjo durys. Narutis, vos amą beatgaudamas, sušuko: "Kas ten?" Už durų tik kažkas lyg vokiškai suniurnėjo. Naručiai gando ir nusigando. Kad tai buvo vokiečiai jau niekas neabejojo. Narutienė, nežinodama ką daryti, puolė prie Švenčiausios Panelės paveikslo ir, drebančias rankas prispaudus prie smarkiai plakančios krūtinės, tik meldėsi, o meldėsi. O sykiu, it paukštelė, troško nekaltuosius vaikelius po savo sparnais priglausti, kurie, jokios nelaimės nejausdami taip ramiai miegojo nekaltųjų miegu...

Narutį visą šaltas prakaitas išpylė.

Dabar jau, mąstė, sveiki dingę. Ir namai sudegs, ir gyvulius atims, ir juos pačius į Germaniją išvežę badu nudvesins!..

— Tik susimildamas nešauk! Brolyti, nešauk! — maldavo jis Žiaunelę. Kas bus — tik nešauk.

— Gyvas nepasiduosi! — prašnabzdėjo

pro sukąstus dantis Žiaunelė ir dar labiau gniaužė rankose šautuvą.

Vos beatsilaikydamas ant drebančių kojų, Narutis atkišo ir atvėrė baisiasias duris, užstodamas savo užpakaliu į kamputį prisišliejusį Žiaunelę. Jam rodėsi, jog jau visą amžį tęsėsi toji akymirka, kol į tamsiąją priemenę įžengė aukštas liemeningas žmogus su stora lazda rankoje.

— Na, labą vakarą! Ko taip ilgai neįsileidžiat, juk aš ne baubas...

— Tfu kad tave kur, tai Stasius! — atsipeikėjo Narutis, pažinęs savo juokdario brolių balsą.

— Žinai jau su šitokiais juokais — tai liaukis! — ėmė bartis dar visa nutirpusi iš baimės Narutienė.

Tuo tarpu Žiaunelė ramiai išspruko pro praviras duris ir paskendo tamsoje.

— Na, o kas čia taip greitai išdūmė lauk? — klausė Stasius, žengdamas trobelėn.

— Tai tau tik taip gal akyse kas pasirodė, — teisinosi Narutienė, net užmiršusi gerokai jį išbarti.

— Tegul bus pagarbintas, — tik dabar pasveikino Stasius, kratydamas savo sulytąją kepurę ir šluostydamas ūsus. — Aa! tai dar oras...

— Na kur-gi tu taip vėlai bastais? — užklausė Narutis, stengdamasis užslėpti savo nerimastį.

— Nagi susivėlinau iš namų ir girioje taip sutemo, kad dangaus nuo žemės neatskirsi. — Klaidžiojau, klaidžiojau kol pas jus atsibeldžiau... Bet nemažai, turbūt, aš jus ir išgąždinau.

— Kur čia ne, toki dabar laikai!.. O kai tu dar "sufolkiavai" už durų, — tai jau sakėm tikrai vokiečiai ateina javų krėsti, — o pas mus čia nieko nepaslėpta. — Ir baisiai sako jie krečia, — aiškino Narutis.

— Et jau gana — užkeikė Stasius, moselėdamas ranka. — Na, bet jau neilgai reiks kęsti tuos biaurybes...

— Gal kas naujo girdėt? — godžiai užklausė Narutis.

— Aa! jau Kalėdas su rusais galėsime švesti, — iškilingai ėmė aiškinti giminaitis.

Tuo tarpu laikrodinis išmušė antrą va-

landą. Ir gaidys priemenėje ėmė skelbti besiartinantį rytą.

— Na, bet laikas ir gult, — kalbėjo šeiminkė klodama svečiui patalą. Valgyt jau neturiu ką pasiūlyt, — ėmė ji liūdnai aiškintis.

— Na, man rodos kad dar bulvienės liko, — priminė Narutis.

— Kas čia liks, jau paskutinę atidaviau...

— E, ką čia dabar kalbėti apie valgi, aš džiaugiuosi tik kad kur po egle nereikėjo nakvot, o valgio šiais laikais tai ne pas gimines einant nereikia tikėtis... Na, o ar pas jus nereikia pranešti seniūnui, jeigu kas apsinakvoja?

— Dar ne, dėkui Dievui.

— A tai dar gerai, o pas mus kai vokiečiai seniūnauja, tai visai bloga, — kalbėjo svečias besiruošdamas gulti.

Senai jau užgeso Naručių pirkutėje žiburys. Senai jau, lyg audroms pritardamas, knarkė vėlybasai svečias. Senai miegojo ir nurimęs šeiminkas. Tik ilgai dar viena Narutienė rymojo klūpodama ant kelių. Iš jos lūpų skrido aukštyn karšta dėkingumo malda. Už sienos šėlstančios audros, lyg galingi vargonų aidai, rodos pynėsi josios maldon ir pagriebę ją nešė tiesiog prie Viešpaties sosto. Dar ilgai jos pavargusią sielą gaivino karštoji malda, kol pagaliaus rytui brėkstant palaimintasai miegas įvedė ją ramiojon sapnų viešpatijon...

Ir ilgai tą rytą miegojo Naručiai.

—x—

Iš mūsų Centro.

Kilus agitacijai prieš Lietuvos pilietybės įstatymą, įvairių priešvalstybinių gaidų, kurie visas pastangas deda pakenkti Lietuvos Darbo Žmonių Respublikai, patys nesuprasdami tikrosios įstatymų prasmės, agituoja ir erzina visuomenę, kad tokiu būdu tą visuomenę atitraukus nuo valstybinio darbo. Matydamas visa tai Federacijos Sekretoriatas kreipėsi Lietuvon į kun. M. Krupavičių, Steigiamojo Seimo narį, Krikš-

čionių Demokratų ir Darbo Federacijos Bloko vadą, prašydamas paaiškinti, kaip ištikrųjų reik suprasti Lietuvos konstitucijos 8-tąjį paragrafą.

Ir štai ką kun. Krupavičius atsako į mūsų paklausimą:

“Einant prie Tamstų iškelto klausimo, būtent: prie pilietybės klausimo, Steig. Seimas į Konstitucijos §8 įdėjo štai ką: “Pilietybės teisė įgijama ir jos nustojama atatinamu pilietybės įstatymu. Svetimos valstybės pilietis gali būti priimtas Lietuvos pilietybėn, jeigu jis yra išgyvenęs Lietuvoje nemažiau, kaip dešimts metų”. Kai kas jūsų nori matyti, kad tas paragrafas yra nukreiptas svarbiausia prieš Amerikos lietuvių. Netiesa. Nemanykit, kad mes Amerikiečiais bodimės. Mes juos gerbiame už jų nuopelnus tėvynei ir laukiam Lietuvon grįžtant su kapitalais, su inteligencija, su iniciatyva. Laukiam nekaipo svetimšalių, bet kaipo gerų brolių namo grįžtant, ir leidami įstatymus niekad jų nepamirštam. Tas konstitucijos paragrafas įdėtas prieš tikrus svetimšalius, ne lietuvių, nuo kurių užplūdimo reik mums gintis įvairiausiais būdais. Jį iššaukė pats gyvenimas. Kaip tad suderinti tas paragrafas su Amerikos piliečiais lietuvių? Juos negerai informuoja Amerikos spauda. Jau paragrafo pradžioje pasakyta, jog pilietybės klausimas normuojamas pilietybės įstatymu. O mūsų pilietybės įstatymo par. 1 ir 2 štai ką sako: “Lietuvos piliečiais laikomi 1) asmens, kurių tėvai ir seneliai iš seno Lietuvoje gyveno ir kurie patys visuomet Lietuvoje gyvena, 2) nurodytų pirmame punkte asmenų vaikai, kurie kad ir negyveno visuomet Lietuvoje, bet grįžo į ją gyventi”... Šituo du punktu Ministerių Kabineto nutarimu ir išaiškinimu laikomi prie visų Amerikos lietuvių išėjusių iš Lietuvos ir priėmusių Amerikos pilietybę ir jų gimusių Amerikoje vaikų. Tokiam amerikiečiui grįžus Lietuvon nereikalingas joks prašymas padavinėti Ministerių Kabinetui, reiks tik savo valščiu išsiimti vidaus pasas. Tik pastebėtinas vienas dalykas: toks grįžtantis iš Amerikos lietuvis, jei jis būtų priėmęs Amerikos pilietybę, turės jos išsižadėt, nes einant mūsų konstitucijos §9 “Niekas negali būti kartu Lietuvos ir kurios kitos valstybės pilietis”. Noris likti Amerikos piliečiu, beabejo, negalės būti mūsų piliečiu. Šito klausimo išrišimą praneškite Amerikiečiams.

Taigi kaip matome visi sandariečių-tautiečių ir socialistų-bolševikų protestai neturi jokio pamato, kurie rengia protestus ir tvirtina, būk visi lietuvių J. V. piliečiai grįžę Lietuvon turėsią laukti dešimts metų Lietuvos pilietybei atgauti. Jų tvirtinimai neatitinka tikrąsias.

Fed. Sekr.

A. K. Tauragis.

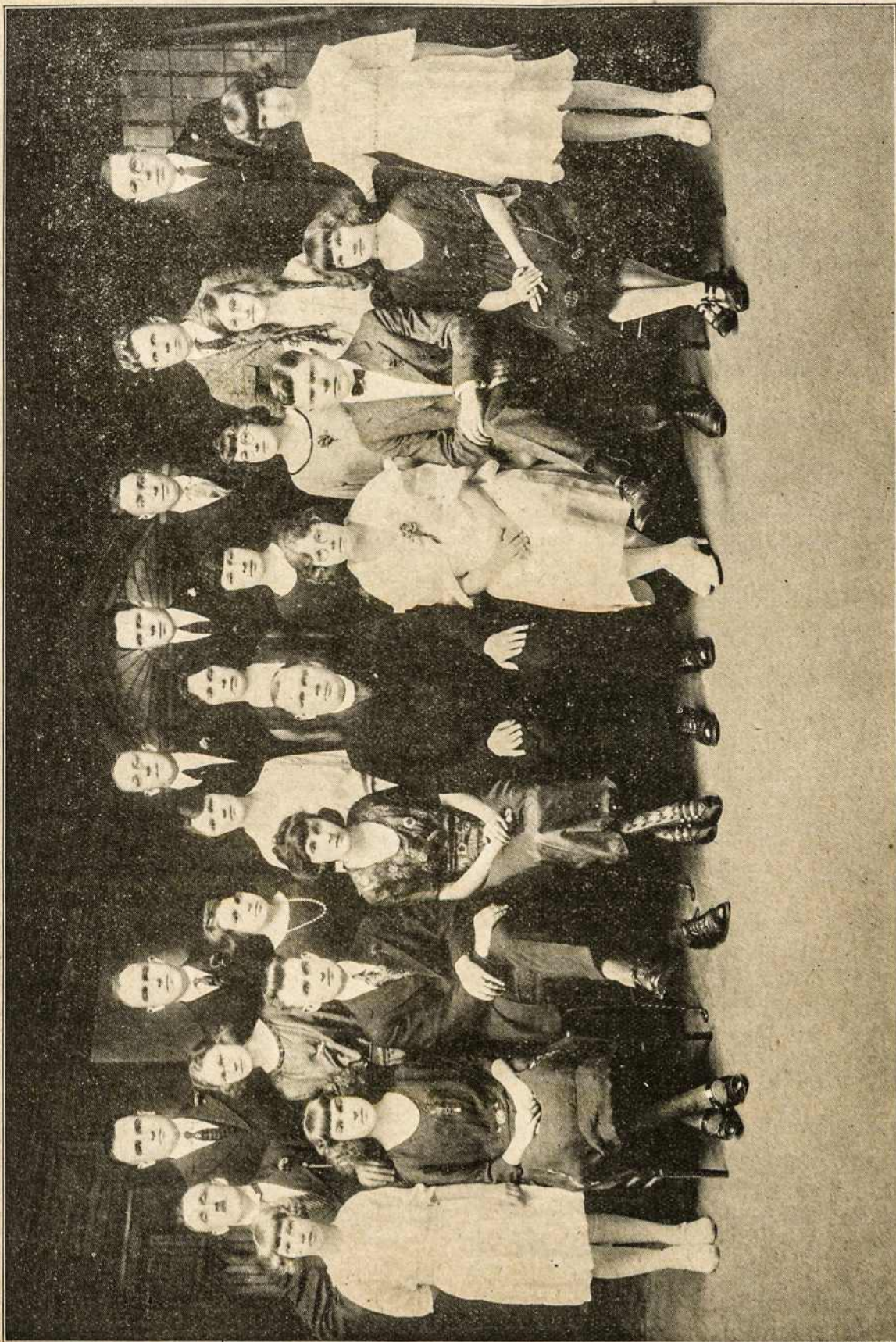
Svetima spauda ir Vyčiai.

Malonu matyti svetimą spaudą vis daugiau ir daugiau rašant apie Lietuvą ir jos reikalus, kreipiant svetimtaučių dėmę į tą šalelę, kurios nei lenkai su savo ponišku jungu, nei rusai su Sibiro grąsinimu ir su kazokų "nagaika" ir kitais įrankiais neįstengė nuslopinti bei visai sunaikinti. Anuose laikuose, kumet Lietuva buvo taip kankinama, pasaulis nieko apie ją nežinojo ir nesirūpino. Bet atėjo kiti laikai. Šiandie jau svetimi kelia mūsų šalį, rašo apie ją. Jei taip, tai mums Vyčiams-Vytėms atsidaro nauja dirva tautai pasidarbuoti. Ta dirva ypatinai prieinama Amerikoje augusiam jaunimui, kuris anglų kalbą gerai pažįsta; tiems, kurie lankė arba ir dar tebelanko mokyklas, tik reikia taja dirva naudotis. Naudodamiesi jaja supažindinsime pasaulį su mūsų tautos praeitimi, dabartimi ir su šių dienų jos troškimais. Mums kaip tik ir derėtų tai daryti. Svetimtaučiai matyt labai įdomauja apie Naująją Respubliką ir jos istoriją. Tad kodėl nepatiekti jiems nors trumpuose rašteluose žinučių? Štai Jezuitų leidžiamas savaitinis laikraštis "America" Vol. XXVII No. 25, spalio 7 d., 1922, laidoj p. 579 patalpino straipsnį antgalviu "Lietuva", kuriame rašo:

Mokyklų statymas. Charakteristiškai pirma didelė užduotis, kurią lietuviai užsiėmė — tai mokslas — apšvieta. Suprasdami bemokslių piliečių nesugabumą, pirmas jų atgimimo veikimas — tai visoj šaly steigimas kaimuose mokyklų, kurios po senąja valdžia (suprask rusų) buvo uždraustos. Tose dienose Lietuvoje universiteto nebuvo ir moksleiviai, kuriems rūpėjo siekimas aukštesnio mokslo, priversti buvo važiuoti arba į Rusiją arba į Estoniją. Bet aukšto mokslo siekimas jiems pasirodė kliūtimi sugrįžti į savąją šalį, nes nei vienas lietuvis savo krašte neturėjo teisės palikti mokytojų arba advokatu. Delto jie pasilikdavo Rusijoje. Sakoma, dauguma šių išsilavinusių žmonių sugrįš į savo gimtąją šalį pagel-

bėti jai atsigavinti. Tik gydytojai svetur mokslo įgiję buvo leidžiami grįžti Tėvynėn ir darbuotis. Iki dešimts metų prieš karą, lietuvis, kuris parašė arba atspaudino rankvedžio puslapį vaikam mokinti, gavo amžiną Sibirą. Tad pirmoji priedermė, kurią Lietuvos mokyklos sau pasiskyrė, tai įkvėpimas vaikams tautinės dvasios ir mokinimas gimtos kalbos. Mokslo įvedimas po tokia vadovybe dideliai pagerins padėtį, kuriose kaimiečiai gyvena, kurios pasibaisėjimu yra pripratusiems prie aukštesnio Amerikos ir Vakarinės Europos stovio, bet kurios, ištikrųjų, randasi aukštesniam stovy negu pas rusus kaimiečius.

"Ekonominė padėtis." Kaip tauta, jos žmonės aukštai moralūs. Nei viena pasauly šalis nėra labiau laisva nuo palinkimų prie komunizmo. Nekalbant apie žmonių katalikišką dvasią, ši nelinkimą prie bolševikiškų principų galima išaiškinti tuo faktu, kad tai yra žemdirbių šalis, kurios gyventojai 95 nuoš. yra ūkininkai. Ir tas žmogus, kuris turi nuosavos žemės, tikrai brangins aukštai išvystytą savybės idėją. Kaimiečiai yra darbštūs, ir, sulyginus su kai-kuriomis jiems artimomis šalimis, jų padėtis, galima sakyti, yra pusėtinai gera. Nėra abejonės, kad josios gyventojai yra geriau pavalgydinti kaip Lenkijos. Taip-gi tiesa, kad gyvulių klausimu kaimiečiai geriau stovi, svarbiausia, kad jų gyvuliai yra geresnėje padėtyje. Kaimiečiai būdami daug mažiau suspausti dėl maisto, nėra priversti valgyti pašarą jų gyvuliams skirtą, ką kitos šalys yra priverstos daryti. Išdirbystės, praktiškai kalbant, šioje šaly beveik nėra. Dirbtuvės po senąja valdžia suteikdavo žmonėms daug darbo. Vėlyns, kuriomis Rusija buvo aprūpinta, buvo išimtinai daromos toje daly, kuri dabar Lietuvos ribose randasi. Atitraukdama savo kariuomenę Rusija daugumai fabrikų mašinerijas išvežė. Bile kokiame atsitikime šios dirbtuvės, kad ir pilnai darbui prirengtos, prie šių dienų sąlygų,

Lietuvos Vyčių 92 Kp. Niagara Falls, N. Y.

yra per didelės. Šalies turtas guli ūkio produktuose ir medžiuose (miškuose). Pastarieji turi didelę vertę.”

Ar šiame aprašyme yra faktinų klaidų, nėra svarbu. Svarbu tai, kad svetimtaučiai Lietuva susidomėję. Del klaidų, kurios gali svetimoj spaudoj pasirodyti, man rodos, jos bus įvykę del nežinojimo tikrojo Lietuvos buvusio ir dabartinio stovio. Tokias klaidas mes Vyčiai kaip tik ir turime taisyti ir net užbėgti joms kelią teikdami tikrų žinių. Tik pašvęskime truputį laiko ir patrinkime mūsų surūdijusias plunksnas.

Tad, Vyčiai-Vytės, į darbą kas tik moka ir gali!

—x—

Kuomet gėlės sužydės.

Vos nukritus nuo medžių sidabrinei rasai ir netolimoj giraitėj pasigirdus gegutės balsui, Julytė pravėrė darželio vartelius ir ėjo laistyti, žiūrėti savo gėlelių.

Žiūrėdama, glamonėdama gėleles ji pynė dainos melodiją, kurią jos matutė iš pat kūdikystės dienų buvo išmokinus. Pindama tą melodiją ji tankiai prisimindavo seną motutę, kuri dabar jau ilsis ten toli... ant aukšto kalnelio, palei tykiai sriuvenantį upelį, kur apsamanoję stūkso mediniai kryželiai, kuriuos puošia patvoriais žydinčios alyvos.

Girgzdėjimas kiemo vartų pertraukė jos dainelę ir ji nutilo. Pakėlus galvą pažvelgė ton pusėn ir...

—Gerą rytą—prabilo jis eidamas darželin. Malonus, širdingas jo pasveikinimas jaunutę ją, vos gyvenime pražydusią, kaip jūrių vilnys laivą, nunešė į tą sapnų užburimą meilės karaliją.

* * *

Gaudžia varpai. Suklaupę bažnyčioje žmonės nulenktomis galvomis siunčia savo maldas Aukščiausiam. Juodu klūpo prie altoriaus. Jo veide matėsi kokia tai slaptinga šypsena. Ji... Ak, ji atrodė kaip gėlė, rytmečio rasos nuprausta. Ilgas nuometas, žalių rūtų vainikas puošė jos galvą. Gi iš akių, lyg deimanto karoliai, riedėjo ašaros

per raudonus jos skruostus. Gaila jai buvo atsisveikint su jaunystės laisvomis dienelėmis. Bet aš jį myliu, — kalbėjo sau pašnabzdomis. — Myliu... myliu...

— Julyte!—tarė vieną šventadienį paėjęs jis iš bažnyčios.—Julyte! Būrys mūsų kaimo vyrų rengiasi važiuoti Amerikon didesnės laimės paieškoti. Ten, sako, kalnai auksu žėria ir lengva daug pinigų užsidirbti. Važiuosiu su jais ir aš. Julytė! Žemę išduosiu ant pusės — duonutės tau užteks, o aš užsidirbęs daug pinigų vėl pas tave sugrįšiu.

— Ką? — tu nori važiuoti svetimon šalin laimės ieškoti. Ar-gi negaila tau manęs, kad žadi vieną palikti! — Ne! ne! — ne ant visados; aš sugrįšiu — kalbėjo jis. Kumet vėl giriose ir laukuose linksmai sučiulbės paukšteliai, pasigirs gegutės ku-ku. kumet viskas sužaliuos, laukuose sužydės gėlės, aviliuose bitės kraus medų, rugių varpos links švelnaus vėjalo supamos, soduose medžiai bus pilni vaisių, tumet ir aš sugrįšiu pas tave, mano Julyte.

* * *

Praėjo ruduo ir šaltos žiemos dienos. Nutirpo sniegas ir medžiai pradėjo pumpurus krauti. Pakilusi aukščiau saulutė beria šiltus spindulius. Pavasaris pilname grožy. Visur čiulba-ulba paukšteliai, gegutė kukuoja, įvairių spalvų gėlės žydi, dabina lankas, kuriose bitės renka saldujį medų.

Bėga dienos, savaitės. Laukia Julytė sugrįžtant savo mylimo, kuris jai, tik jai vienai, dar nesenai, savo meilę ir ištikimybę pas altorių buvo sudėjęs.

Viskas sugrįžo po senovei: ir linksmusis pavasaris ir tokios pat gėlės sužydo, ir tas pats rūtų darželis žaliuoja. Negrįšta tik jis, negrįšta pas ją.

Veltui laukia Julytė. Jis negrįš. Negrįš, nes svetur kitą pamylėjo.

Gaili ašarėlė.

Mok. Br. Paukštys.

Medžioklė.

TAI buvo ir žiemos laikas kaip dabar kad. Tik ne taip šalo kaip dabar, kad šala. Tai, rodos, bus apie 1910 metais. Buvo atodrėkis. Gražus žiemos rytas. Saulutės spinduliai pradėjo lysti per langą į mano kambarį. Laikas būtų jau keltis. Bet čia taip malonu šiltame patalėly pasivartyti. Bet kas čia tokio ypatingo lig sakytė sako, versto verčia keltis. Tos jėgos pažadintas kėliausi. Apsitaisęs drapanomis, išėjau apie gyvulius pasižvalgyti. Bet čia jau radau vyrus, Vincą ir Praną, besitrūsančius apie tvartus.

— Na, vyrai, šandie reikėtų eiti pamedžiotų, voverių pašaudytų, tokia graži diena! — sakau aš jiems. — Žinoma, būtų me senai bemedžioja, kad tu būtumei ankščiau atsikėlęs, padėjęs gyvulius pašerti. Nors dabar bėgk glėtį juodmargei atnešti, tai greičiau išeisime, — barė Vincas.

— O katrai juodmargei?

— Mažiukei. Bene dičiai dar valiosi atnešt?

Baisiai užgavo mane, bet ginčytis, nebuvo laiko. Apsidirbę ir pasiėmę šautuvus traukėme miško link. Įžengę į mišką tuoj suradome voverių, kiškių ir lapių pėdų. Tuoj pastebėjome ir voverę bestraksint iš medžio į medį. Ir ji mus pamatė. Išpūtė savo ilgą uodegą, sutauškėjo dantimis ir kaip bemačiant atsidūrė eglės viršūnėje. Šauti nebuvo galima. Ką tu jai daug padarysi! Va, kitur antra eglės skują benešanti voverė.

— Na, Pranai, mėgink šautuvą, — sako Vincas. Pranas pokštelėjo. Pasidarė dūmų debesis. Pribėgam prie aukos — nėra. Jau ji pačioj viršūnėj. Dar pašaudę voveres ir nieko nelaimėję, nutarėm eiti stirnų pagazdinti. Bet kur jų suradus?

— Man, rodos, kad Novaraistyje, tai jų knibždėte knibžda, — pratariau aš.

— Žinoma, jų ten yra, bet kaip ten sugausi, kad pats kaip tik gali išlysti. Tau, mat, niekas, tu išlysi, bet mudviem daug sunkiau bus. Taip sau bejuokaudami ir bekal-

bedami apie būsimą laimikį, ėjome į Novaraistį. (Novaraistis yra didžiulis raistas. Iš jo išteka Nova ir Liekė.) Stai ir Novaraistis, kuris taip mus traukė su savo oziais ir starnomis. Beeidami gilyn, suradome ir stirnų pėdas. Pradėjome šnibždomis kalbėti, kad stirnų nepabaidžius. Taip mes, sučiaupę lūpas, ir lendame gilyn miško tankumynan. Bet čia Pranas mostelėjo ranka. Klausome visi sustoję. Girdėt koks tai ypatingas balsas.

— Tai ožys. Mat, kartais prieš koki orą jie šokinėja ir rėkia. Bėgkime artyn! — kamadieravo Pranas. Juo arčiau bėgame, juo garsiau balsas girdėt. Bet tas balsas visai kaip ir neožiškas. Aš pabūgau.

— Vyrai, tai gal koks negerasis paklaidinti nori. Juk čia visko žmonės apie jį pripasakoja, — norėjau perspėti, bet juodu visiškai nebeklauso. Aš visumet tvirtu "vyru" jausdavau, bet, turbūt, tik kalboj, nes pasilikęs paskui sėlinau.

Priėję arti pamatėme sėdint ant sniego suplyšusią, apsiverkusią moteriškę. Kai mus pamatė, labai nudžiugo ir iš akių skverbėsi gailios ašaros. Matomai, nelabasis daug ją čia bus privarginęs. Mes, kaip gailėstingas Samaritonas anoj istorijoje, aptaisę savo drabužiais moteriškę ėjome namo.

Moteriškė buvo be galo nusilpus, taip, kad vos ne vos išsivedėme iš tankumyno. Mudu su Vincu pasilikom ilsėtis su ja, Pranasgi nubėgo rogių atsivažiuoti. Parvežę sušildėme, pavalgydinome, bet vargšė moteriškė jau nebekėlė iš patalo. Ir aprūpinta Šv. Sakramentais mirė. Mes labai džiaugėmės galėję patarnauti jos dvasios reikalams ir tokiu būdu gal išgelbėti nuo amžinosios prapulties.

Berods, mums nebuvo reikalo eiti medžioklėn, nes vakarykščiui buvome medžioję. Bet visi jautėme kaž kokią ypatingą jėgą, kuri vertė tai padaryti. Tas atsitikimas neišdils iš mano atminties. Iš viso ko matyti, kad pasaulį tvarko virš prigimta jė-

ga — Dievas, Kuris ir menkam savo tvarinui neleidia pražūti. Aš nereikalauju moksliskų Dievo esimo prirodymų. Pasižiūrėjęs į gamtą matau Jį.

Lūšna. 1922. II. 12.

Pono malonė.

(*Vaizdelis iš baudžiosvos laiku*).

— Petrai, turi dūbą žemės (20 dešimtinių), brolis dar jaunas, vesk Oną, turėsi gerą šeimninę. Aš patėmijau, kad tai darbščiausia merga visoj apylinkėj, — tarė dvaro ponas.

Ona ištisų buvo merga iš stuomens ir liemens; graži, linksma.

Petras buvo jaunas ir nemenkas vyras. Turėjo jaunesnį brolių ir seną motiną. Pono piršimas Petrui labai patiko.

— Dėku ponui, kad pirši man Oną, — žemai nusilenkė ir pabučiavo ponui ranką.

Vakare Petras ėjo iš dvaro linksmas, nejausdamas nei nuovargio nuo sunkių dienos darbų. Jis svajojo apie Oną ir pono piršimą. Kaip bus linksmas ir laimingas, kumet apsives ir turės jauną, gražią šeimninę.

— Dabar Adventas. Po Kaiėdų tikrai vėsiu, — mintijo Petras. — Ponas sako, kad Ona darbšti merga.

* * *

Brėško žiemos šventadienio rytas. Rytuose pasidarė raudona aušra ir kas kart vis ėjo šviesyn. Petras apsitaisęs šventadieniai rūbais senai jau vaikščiojo po grįčių ir laukė giminių bei kaimynų, kurie ateis išleisti jį pas jaunąją. Petro motiną triūsė po grįčių viską tvarkydama. Saulei tekant Petro grįčion pradėjo rinktis giminės ir kaimynai. Broliai arklius pasibalnojo ir rengėsi joti. Petras atsisveikino su močiute, kaimynais ir išėjo pas jaunąją.

Apsivedęs Petras gyveno gražiai ir laimingai. Žmonelė namie triūsėdavo apie ūkį. Petras tris dienas dvare dirbdavo, o kitas tris namie žmonelei padėdavo. Nors sunkiai dirbo, bet dienos bėgo linksmi ir nepamatydavo, kaip savaitė po savaitės ėjo. Petro

šeimynoj buvo meilė ir santaika. Po metų abu susilaukė dar naujo džiaugsmo — Dievas davė sūnų.

* * *

Šaltas ir ūkanotas rudens rytas. Pučia šiaurys vėjas. Nesigirdi linksmų paukštelių dainų, kurios gražiausiu tonu skambėjo ištisą vasarą. Gamta ir-gi apmirus. Žali lapeliai pageltę, susitraukę čiaža, kuždasi tarp savęs.

Pabaigęs laukų darbus, liuosomis nuo dvaro dienomis Petras triūsė apie ūkį, tai tvoras taisydamas, tai ūkio padargus dėdamas po stogais nuo lietaus, kad nepūtų.

— Tegul bus pagarbintas! — įbėgus į grįčių tarė mergiotė.

— Per amžių amžius, — atsiliepė Petrienė.

— Kur Tamstos vyras, Petras?

— Matai, pasigedo ji mano vyro. O kam tau jo reikia?

— Ponas liepė man pasakyti, kad tuojau ateitų į dvarą, — stačiai pasakė supykus mergiotė.

— Gerai, eisiu pašaukti.

Mergiotė išbėgo, o Petrienė pradėjo galvoti, kam Petras reikalingas taip ūmai į dvarą. Nebent bus jis kuo ten nusidėjęs. Vienok reikia šaukti.

— Petrai, eik į grįčių!

— Ką-gi aš veiksiu?

— Dvaro mergiotė buvo atbėgus ir sakė, kad ponas liepė tau greit ateiti į dvarą.

Bijodamas pasivėlinti, kad negautų rykščių nuo pono, Petras greitai išsiskubino. Eidamas keliu visaip mąstė, tačiau nieko blogo nejautė.

Kaip tik atėjo dvaran, tuojau pakviesti pono vyrai suėmė Petrą ir įdėjo į geležinius pančius. Kitiems vyrams įsakė pakinkyti arklius ir išvežti į kariuomenę.

Dažinojo apie tai Petrienė ir verkdamas nubėgo į dvarą. Pamačius poną keliais pradėjo eiti, rankas ir kojas bučiuoti, maldaudama, kad susimylėtų ir paleistų vyrą. Ponas-kietasirdis, visus jos prašymus atmetė.

Įvažiavo kieman vežimas. Vyrai paėmė Petrą, įvertė į šiaudus ir išvežė, kuris daugiau jau šito krašto nebematė. Matydama tai Petrienė apalpo. Petras-gi, skausmų

suspaustas tik gailiai ašarojo. Nebuvo kam užstoti, nei Petrienės nuraminti, nei atjausti jos plyštančios iš skausmo širdies.

— Dieve, Dieve! — eidama namo de-
vo Petrienė. Už ką-gi tokia bausmė? Už
ką?!

Parėjus namo Petrienė ilgai, ilgai ver-
kė. Nakčiai atėjus dar neramesnė darėsi.
Galvoj maišėsi įvairiausios mintys... Per vi-
są naktį negalėjo nei akių sumerkti.

Ant rytojaus Petrienė gavo žinią, kad
ponas varo ją iš gričios ir iš dūbos.

Keikdama poną Petrienė turėjo prašy-
tis pas svetimus kampo. Už metų nuo Petro
išvežimo apsirgo sūnus raupais. Pasirgęs
keletą dienų — mirė. Liko vargšė vienui
viena. Kol dar galėjo, ėjo kitiems tarnauti.
Pasenusi-gi turėjo užsikabinti ant pečių ter-
bą ir paėmus į rankas lazda eiti iš kiemo į
kiemą duonos prašyti.

Taip būdavo baudžiavos laikais.

Miško Bronius.

Mairiškiai, 22—XII—1921 m.

—x—

Jaunimas Lietuvoje.

RASEINIAI. Raseinių Valstybinės Gимnazijos
Ateitininkų kuopa, praeitais mokslo metais buvo
gerokai sustiprėjus. Bet šiais mokslo metais,
man rodos, kad silpniau gyvuos, nes buvęs
pirmininkas Stasys Lipčius ir kiti darbštūs nariai
išvažiuoja.

Suglaustas šių metų veikimas yra toks: Vasa-
rio 2 d. buvo surengta vakaras. Vaidino "Inteli-
gentai arba parinktieji žmonės". Žmonių buvo daug,
todėl ir pelno davė gerai. Gegužio 13 d. taip-gi
buvo surengta spektaklis — koncertas. Vaidino
"Aukso Veršis". V. Lopatos vedamas koras padaina-

vo keletą dainų. Buvo ir duetų. Programoje bu-
vo rašyta, kad bus kvartetų ir solo, bet del kai-
kurių priežasčių nebuvo. Paskui stygų orkestra
pagriežė keletą veikalėlių. Išigijo knygyną iš 320
įvairaus turinio knygų. Išleido tris numerius šafi-
rografuoto laikraščio "Aras". Narių buvo 31. Bir-
želio 9 d. buvo paskutinis, šiais mokslo metais, su-
sirinkimas. Išrinkta nauja valdyba ir atstovas į
metinę At-kų konferenciją. Susirinkime atsisveikino
buvęs pirmininkas. Visi nariai širdingiausiai dėko-
jo už vadovavimą du metu kuopai ir už energingą
darbą, taip-gi linkėjo darbuotis ir toliau, nors ne
Raseiniuose, bet kur reikės gyventi. Susirinkimą
užbaigė Atetininkų imnu.

Ateitį regiu tėvynės laimingą
Šviečia mums kryžius ant mūsų vėliavos;
Stokime drąsiai į kovą galingą
Dirbkim, krutėkim dėl Lietuvos!..

Paskui visi nusifotografavo.

Kaštanai.

LAUKUVA (Tauragės apskr.). Rugp. 24 d.
Jaunimo Draugija Pavasaris surengė vakarėlį. Vai-
dino 1 veiksmo komediją "Meška". Po vaidinimo
basas A. Širvidas padainavo solo Stasio Šimkaus
dainą "Mergelė brangi". J. Meleška pasakė mono-
logą "Dvarponis ir Lietuvos kareivis". Lenkuojan-
tiems tas monologas nepatiko. M. Docytė solo pa-
dainavo keletą dainelių A. Aleksio kompozicijos
"Meilė uždegta krūtinė", "Visumet širdis surakin-
ta", "Ak myliu tave berneli", "Graži čia giružė".
Dainoms pritarė vargonėliais varg. S. Jurgutis.
Viskas nusisekė kuogeriausiai ir buvę vakare žmo-
nės liko patenkinti. Po programos buvo šokiai ir
žaislai iki 11 val. vak.

Laukuvos Jaunimo Dr-ja Pavasaris sveikina
brolius ir sesytes Vyčius, mūsų tikrus draugus-es
vieno obalsio — Dievui ir Tėvynei, ir linki gerų
pasisekimų visuose darbuose.

Be to, siunčiame padėką už laikraštį "Vytį",
kuris mums yra labai įdomus ir iš kurio sužino-
me Amerikos lietuvių jaunimo veikimą. Turime vilties,
kad ir toliau "Vytis" lankys mūsų kuopą.

Jaunimo Draugijos Pavasario pirmininkas
P. Kaminskas.

Dramos sekc. pirmininkas
Stasys Jurgutis.

Bibliografija ir Kritika.

JULES VERNE: *Kelionė aplink Pasaulį per
80 dienų. Vertė J. Balčikonis.* 12 teksto pa-
veikslų ir viršelis piešti dail. P. Kalpoko.
Pusl. 228 in 8-vo maj. Išleido Martynas
Yčas. Elsnerdruck, Berlin.

Jules Verne gimė 1828 m. Vidurinį
mokslą įgavo tame pačiame mieste, o aukš-

tuosius baigė Paryžiuje. Jaunas būdamas
pradėjo rašinėti įvairius apsakymėlius ir ko-
medijas, bet tai neturėjo didelio pasisekimo.
Jules Verne pagarsėjo 1863 m., parašęs a-
pysaką "Penkios Savaitės Orlaiviu". To-
je apysakoje jis sugebėjo suteikti nemažą
mokslą žinių. Nuo to laiko ligi savo mir-

ties jis neliovė rašęs panašių apysakų įvairiomis temomis. Mirė 1905 m. gimtajame mieste, sulaukęs žilos senatvės.

Daugelį Jules Verne raštų turi išvertusios visos kultūringos pasaulio tautos. Iš didelio jo raštų skaičiaus ir mūsų pedagogas, J. Balčikonis, į lietuvių kalbą išvertė vieną garsų jo veikalą: "Kelionė Aplink Pasaulį per 80 dienų". Vertimas rūpestingai atliktas ir nieku nesiskiria nuo originalinės kalbos, išskyrus keletą abejojamų posakių iš stiliaus ir keliolikos korektūros riklumų.

Susilaukus rūpestingo "Kelionės aplink Pasaulį per 80 dienų" vertimo, mūsų jaunuomenė drąsiai galės pasiimti sau vadovėliu kalbos mokslo reikalui. Antra, ne tik jaunuomenė, bet ir suaugusieji, beskaitydami džiaugsis, gėrėsis, mokysis, kadangi, anot vertėjo, paskaičius Verne'o apysakos kelius puslapius, negali daugiau atsitraukti nuo knygos, ligi pabaigsi paskutinę eilutę. Kaip koks burtininkas pagauna jis skaitytoją ir vedžioja po visus žemės kraštus, po jūros gilumas, nešioja tarp žvaigždžių po dangaus platybes, ir tą savo nepaprastą kelionę supina su įdomiausiais atsitikimais, kartu duodamas daugybę mokslo žinių. Jules Verne'o raštai lengvu būdu duoda skaitytojams pažinti tolimiausius kraštus, gyventojų papročius, jų tikybą, istoriją. Jo vaizdžiuose aprašymuose randame nemažą ir gamtos mokslo dalykų. O kiek ten yra sveiko, gražaus humoro, kaip perlų, išbarsytų beveik kiekvienam puslapy. Apysakų veikėjai rodo mums gražių pavyzdžių žmogaus dvasios tvirtybės ir didybės, nepaprasto drąsumo, prakilnumo, pasiaukojimo ir artimo meilės. Verne tai vienintėlis rašytojas, kurs mokėjo gražų pasakojimą sujungti su mokslu.

Pedagogas J. Balčikonis pasirinko vertimui tikslingą veikalą ir prašmatniai sulietuvinavo. Tuo-gi paturtino mūsų literatūrą. Tačiau daug dar yra labai gražių Verne'o apysakų, kurių pasirodymas lietuvių kalboje būtų didžiai pageidaujamas ir nekantriai laukiamas. Taigi tikimasi, kad susiras prašmatinių ir rūpestingų vertėjų, kaip kad pedagogas J. Balčikonis, kurs pravedė ir

parodė kelią, kad galima, jeigu norima, surasti ir tinkamų veikalų ir verčiant, išlaikyti ir užbrėžtąjį autoriaus tikslą ir gyvąją jo dvasią.

Samta.

Hieroglyfinis Mikmakų Rankvedis.
Pusl. 470. 1921 m.

Mikmakų giminė Kanadoje. Tai "seniausia Bažnyčios duktė tarp Indų Šiaurinėje Amerikoje". Praeitais metais Tėvo Pacifiko, kapucino, Indų misionerio pastangomis tapo atspaudintas Mikmakų ideogramoje rankvedis įvairių maldų, pamokų, giesmių ir psalmių. Hieroglyfikos panaudotos toje knygoje tai Tėvo Petro Mallard'o darbas iš 1738 m. Atsižvelgiant į tai, kad ir mažai būta katalikiškųjų kunigų, kad ir anglikonų propaganda rįžosi patraukti Mikmakus į savo tarpą, stebėtina, jog minimas vienatinis rankvedis prigelbėjo Mikmakų giminei tvirtai išlaikyti katalikiškąjį tikėjimą ir virš šimtą metų nei vienas iš jo neatsitraukė.

Tai buvo 1866 m., kumet Tėvas Kristijonas Kauder'is surinko hieroglyfines Tėvo Mallard'o kompozicijas giesmių, maldų ir tt., kad atspaudintų Viennoje. Toji knyga įgavo vardą "XIX šimtmečio Misijų literatūros garbė". Bet Tėvo Kauder'io ištieso gyvenimo darbui nebuvo lemta ilgai gyventi, nes kelionėje iš Viennos vandenynu laivas sudužo ir 5,703 knygų nugrimzdė į okeano gilumas.

Tik praeitais (1921) metais Tėvas Pacifikas, kapucinas, atspaudino brangintą ir vienatinį užsilikusį Mikmakų rankvedį. Lėšų stoka užvilko to rankvedžio atspaudinimą. Tėvas Jonas M. Lenkart'as, kapucinas, iš Pittsburgho, Pa., nenuilstančiai besidarbuodamas tam tikslui, surinko \$2.000. Ir štai pasirodė parankusis Mikmakų rankvedis ir tapo pavestas nudžiugusiems Indų katalikams. Įžanga, susidedanti iš 5.000 žodžių, išaiškina ir supažindina neapsipažinusį skaitytoją su istorinėmis ir techninėmis Mikmakų hieroglyfikomis. Toji įžanga parašyta Tėvo Jono M. Lenkart'o ir yra didžios mokslinės vertės. Mikmakų rankvedis be minimos įžangos būtų užrakinta kny-

ga. Amerikos ir Europos valstybių knygy-
nai gauda tąjį Mikmakų rankvedį.

Pirmoji knyga iš po spaudos puošniai
apdaryta ir artistiskai nudailinta turėjo bū-
ti įteikta Popiežiui Benediktui XV, bet ne-
lemtoji mirtis nedaleido. Jo įpėdinis Popie-
žius Pius XI tą dovaną maloniai priėmė
ir spalio 2 d. (1922 m.) per kardinolą Gas-
parį pasiuntė specialį laišką Kapucinų Įstai-
gos prokuratoriui, suteikdamas apaštalinį
palaiminimą Kapucinų Įstaigai, ištikimiams
Mikmakams, o ypatingiausia Tėvui Pacifi-
kui už jo triūsą.

A. Tam—as.

Žemės Liepsna. Parašė Butkų Juzė.
Pusl. 128. "Gega", Berlin So. 26, Reichen-
berger str. 160.

Paėmęs į rankas Butkų Juzės eilių
knygutę "Žemės Liepsna" ir smeigęs akį
į simbolingai pieštą Dubeneckio vinietę, —
atrodo gražiai; knygutės viduje patėmiji
kitą gražų vykusį to paties piešėjo paveiks-
lėlį "Žemė ir Dangus", — džiaugiesi; o
trečias paveikslėlis "Dangaus Giesmė" be-
veik netakingas. Gražus viršelįs, pavyz-
dingai suskirstytas tekstas, kad ir vokiško
skonio raidės, be didžiųjų raidžių, tačiau tei-
kia pagrindo maloniems išpūdziams ir pa-
siskalsinimo alkanai dvasiai. Vienok, vi-
sai kitoks išpūdis darosi perskaičius pir-
mąsias charakteringas eiles "Dangaus Sve-
čias". Butkų Juzė jomis nusako visų savo
eilių programą ir kurybos formą. Patsai
įvedamasis pavadinimas yra skolintas iš
"Saulės ir Smilčių" autoriaus. Toji skoli-
namoji žymė yra pagrindinis Butkų Juzės
kurybos dėsniis. Aiškiai matosi, kad savo
"įkvėpimą" ji sėmė iš trijų šaltinių, būtent
iš: Balio Sruogos, Tagoro ir Hanso Bethgės
"Japonischer Frühling". Tai toks Butkų Ju-
zės kurybos metodas. Gi savo "įkvėpimą"
semdama iš kitų savai me nebegali būti šir-
dinga nei neišgali sukūrti ugnies, stiprybės
ir todelei savime nebegali palikti lyrikė.
Pretenziniais savo posakiais ir palygini-
mais, norėdama būti labai poetinga, tąjį
šaltą sekimą suvis užtemdo. Mėgiamuose
savo dalykuose netarpsta. Be to-gi, Butkų
Juzė nevaldo formos; nežiūrint į kompo-
ziciją, eilėse neišlaiko net ritmo. Gaila ir

labai gaila. Butkų Juzė buvo daug žadė-
josi, jos talento yra pažymių. Ir, jeigu tų pa-
žymių yra stiprių ir ryškių, — jaunam ra-
šytojui daug kas dovanojama, daug atleidžia-
ma technikos netobulumų, kompozicijos sto-
kos ir tt. Kasžin tik, ar Butkų Juzė sugrąžins
mums savo talentą, kurį iš prigimties turi,
tačiau, kurį paskandino gyvenimo dulkėse?..

Samata.

Baltic Bulletin: News of Lithuania,
Latvia and Estonia. Number 1. November
1922. Published by the Baltic American
Society, Inc.

Paabltijos Amerikos Draugija susiorga-
nizavo iš amerikiečių ir tai draugų Lietuvos,
Latvijos ir Estonijos prigelbėti toms trims
Pabaltijos valstijoms šioje šalyje. Tos Drau-
gijos iniciatorius berods buvo gerb. Valde-
maras Čarneckis. Jo ir tos Draugijos na-
rių triūsų bei pastangomis Amerikos val-
džia pripažino tų valstybių ir Lietuvos Ne-
priklausomybę. Tos Draugijos tikslas yra
gauti draugingų Pabaltijos valstybėms asme-
nų, kurių pagelba galima būtų sudaryti
tamprius ryšius su Suvienuytų Valstijų pi-
liečiais ekonomijos, komercijos ir mokslo
srityse. Į tą Draugiją priklauso įvairieji
asmenys pasižymėję mokslu arba politikoje.

Kad geriau atsiekus savo tikslą, toji
Draugija pradėjo leisti mėnesinį laikraštuką
— "Baltic Bulletin'ą", kurio pagelba pla-
tins tarpe amerikiečių įvairias žinias iš tų
trijų laisvų Pabaltijos Respublikų. Tuo am-
erikiečiai galės tinkamiau sužinoti visą tų
trijų valstybių padėtį, kryptį ir reikalus.

Pirmasis "Baltic Bulletin'o" numeris,
kad ir mažas, tačiau nemaža teikia įvai-
riausių trumpų žinučių apie Lietuvą, Latvi-
ją ir Estoniją. Ir tai visos naujausios,
svarbiausios ir pageidautinos. Tikime,
kad amerikiečiai gauda jas ir domisi. Tas
be abejo paskatins juos prisidėti prie arti-
mesnės pažinties, susidraugauti su tomis
valstybėmis ir susirišti su jomis tampriais
ryšiais.

Tad-gi sveikiname pirmąjį "Baltic Bul-
letin'o" numerį ir linkime jam geriausių
pasekmių. Gi Draugijai ištverti savo užda-
vinį ir sulaukti šimteriopo vaisiaus.

A. Tam—as.

Žinių Žinėlės.

—x—

— Lapkr. 30 d. pasibaigusiais metais Chicagos gatvėse automobiliai užmušė 736 žmones. Metai atgal užmušta 660, o dar metai atgal 542.

— Po ilgų šimtmečių priespaudos, Airija paliko laisva, Britanijos dominija. Anglijos karalius patvirtino Airijos konstituciją.

— Nelaimėje su automobiliu, kurs važiuojant vieškelio paslydo ir nusirites pakalnėn upely apsisūžė, žuvo vienatinio Jungtinės Valst. katalikiško anglų kalba dienraščio "Daily American Tribune", išeinančio iš Duboque, Iowa, leidėjas-redaktorius Nicolas Gonner. Jis buvo vienas žymiausių pasaulinių katalikų J. V., kurį, už nuopelnus katalikystei, Popiežius Pius X buvo apdovanojęs Šv. Grigoriaus ordenu.

— Parėjo žinių, kad dail. A. Žmuidzinavičius nuvykęs su prakalba Šaulių Sąj. reikalais į Omaha, Nebr. sunkiai susirgo ir pasidavė operacijai. Sakosi mirti nebijęs, bet jei mirti, tai bent jau besirokuojant su "prošepanais", o ne lovoje. Lin-kime jam kuogreičiausia pasveikti.

— Plačiai pasiskelbusi šiaurės Amerikoje slap-toji masoniškoji organizacija — Ku-Klux-Klan — jau pradeda savo akciją prieš katalikus. Kanados Montrealio miesto maporas gavo laišką su "K.K.K." raidėmis, kuriame pažymi, kad pradėsia deginti katalikiškas bažnyčias. Tuo pačiu laiku parėjo žinia iš Abra, Queb., kad tenai sudeginta katalikų klebonija ir parapijos mokykla. Nesenai taip-pat nežinomų žmonių padegtos buvo ir kitos katalikiškos Kanadoje įstaigos.

— Nesenai Anglijos karalius Jurgis V apdovanojo Lietuvos kariuomenės generolą Leoną Radus-Zenkevičių šv. Mykolo ir šv. Jurgio Ordenais (The

Most Distinguished Order of Saint Michael and Saint George).

— Mėnesinis anglų kalboje žurnalas "Current History" gruodžio mėnesio laidoje išspaudino anglų kalboje visą Lietuvos Konstituciją. Patartume čia augusiam jaunimui įsigyti tą numerį ir susipažinti su Lietuvos įstatymais.

— Gruodžio 16 d. kalbant dailės parodoje, Varšavoje, ant vietos nušautas naujas Lenkijos prezidentas Gabrielius Narutavičius. Žmogžudys — E. Newiadomskis, dailininkas, suimtas. Gab. Narutavičius yra gimęs Telšių mieste, Lietuvoje.

— Gruodžio 17 d. Chicagoje, McKinley parko svetainėje įvyko Chicagos lietuvių masinis susirinkimas, kuriame priimta rezoliucijos, kad, einant Varsalės taikos sutartim, Klaipėdos kraštas būtų prijungtas prie Lietuvos. Mitinge kalbėjo "Naujie-nų" redaktorius P. Grigaitis ir "Draugo" redaktorius kun. Dr. I. Česaitis — lietuviškai, gi angliškai buvęs vice-gubernatorius O'Hara ir žydų atstovas Komajko. Tame pat susirinkime išrinkta komisija įteikti Amerikos valdžiai lietuvių Amerikos piliečių rezoliucijas Klaipėdos klausimu. Komisijon išrinkta p. Elias, Komajko ir adv. Kodis, kurį tą pačią dieną išvažiavo į Washingtoną.

— Už įžeidimą tautos, demonstratyviai sėdint Lietuvos Seime, kumet buvo giedamas tautos imnas ir daroma atstovų priesaika, prašalinta iš Seimo dešimčiai posėdžių bolševikai atstovai: Vilūnas, Dominas ir Kubickis.

— Šiomis dienomis iš rytinių valstijų Chicagan atvyko Lietuvos Operos artistai: Oleka, Byra ir Leskevičius. Po Kalėdų žada duoti koncertą Orkestra salėje, vidurmiesty.

Kas Jaunimo Veikiama

LIETUVOS VYČIŲ ILLINOIS, INDIANA ir WISCONSIN VALSTIJŲ KUOPŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS.

Praeitą pavasarį viename Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio susirinkime "Vyčio" Redaktorius Ig. K. Sakalas įnešė sumanymą — praplėsti Apskričio ribas. Mat, Chicago Apskritys apėmė tikslai pačioje Chicagoje ir priemiesčiuose gyvenančias Vyčių kuopas, gi visos Ill., Ind. ir Wis. valst. kuopos neturėjo bendro ryšio. Kadangi pastaruoju laiku, išvažiavus daugeliui Vyčių darbuotojų Lietuvon, kaikuriuosiose valstijose kuopos mažai pradėjo rodyti gyvumo ir iniciatyvos, tatau sumanytojas matė gyvą reikalą Chicagos Apskričiai plėsti savo

ribas apimant tas tris, viena su kita susiduriančias, valstijas, arba organizuoti naują Apskritį, kurio svarbiausiu uždaviniu būtų ne tik gaivinti apsnūdusias kuopas, bet sykiu kurti naujas tose lietuvių kolonijose, kuriose ligšiol dar nesiranda. Sumanymą Apskritys karštai parėmė ir tame pačiame susirinkime išrinko komisiją iš trijų asmenų ir jai pavedė visą darbą. Komisijon įėjo Ig. K. Sakalas, "Vyčio" Redaktorius, V. Rūkštalis, buvęs tuomet Centro Rašt.-Adm. ir Ant. Mureika.

Vasaros karščiams užėjus, visam veikimui ap-tingus ir Komisijos darbas nespėčiai ėjo. Nors palengva, vienok Komisija dirbo: rašinėjo kuopoms laiškus, klausdama jų ar pritaria tokiam Chicagos Vyčių Apskr. sumanymui, darė planus ir tt.

Po ilgo ruošimosi galop Komisija tam tikru atsišaukimu paskelbė visuotiną Illinois, Indiana ir Wisconsin valstijų kuopų atstovų suvažiavimą, kuris ir įvyko lapkričio 26 d., Waukegane, Ill.

Suvažiavime dalyvavo apie 50 atstovų, daugiausia iš Chicagos, Illinois ir Wisconsin valstijų, kurie atstovavo arti 1000 organizuotų narių. Delei pasitaikiusių tą dieną vakarų bei kitokių kp. darbų, atstovai negalėjo atvykti iš didesnių kuopų: pav. Springfield, Ill. ir Wesville, Ill., taip pat iš Indiana valstijos.

Suvažiavę Waukegan atstovai pirmiausia gražioje tvarkoje nuvyko bažnyčion išklaudyti mišių šv., kurias laikė kun. B. Bumšas. Po sumos visi susirinko parapijos salėn, kame buvo bendri pietūs. Po pietų tuojau atidaryta suvažiavimo posėdis. Be atstovų, suvažiavime dalyvauja apščiai sveič: vietinis klebonas, kun. Kloris, kun. Bumšas ir kun. J. Skripkus iš Chicagos, paskui dar atvyko "Draugo" Redaktorius, kun. Dr. Ignas Česaitis. Suvažiavimo prezidiuman išrinkta: pirm. J. Bukantis, vice-pirm. Ig. K. Sakalas, rašt. V. Rūkštalis; rezoliucijų komisijon: A. Panavas, T. Šeimis ir Ig. K. Sakalas. Išrinkus prezidiumą, kuopų atstovai daro pranešimus. Padarius pranešimus iš kuopų, trečiuoju dienotvarkės punktu seka V. Rūkštalo referatas "Naujojo Apskričio uždaviniai", kuriame referentas, peržvelgęs Amerikos lietuvių jaunimo gyvenimą, nurodė svarbiausius pagrindinius naujojo sąryšio uždavinius.

Išklausus referato, einama prie kitų dienotvarkės punktų svarstymo. Pirmiausia svarstoma, kokį vardą duoti šiam vidurvakarinių valstijų Vyčių sąryšiui. Po keleto įvairių pasiūlymų galiausiai priimtas Ig. K. Sakalo pasiūlymas—pavadinti Lietuvos Vyčių Vakarinių Valstijų Apskritys. Nors su lig geografijos negalima tų valstijų vadinti vakarinėmis valstijomis, bet čia imta domėn ne valstijos, tik lietuvių kolonijos, nes toliau į vakarus jau retai kur randasi didesnė lietuvių sodyba. Taigi šis Apskritys inims visas vakarines lietuvių kolonijas.

Paskui pereinama prie kitų svarstymų. Čia priimta kelios rezoliucijos, kuriomis Apskričiui reikės vadotis einant prie darbo. Nutarta arčiau sueiti su visais lietuvių dvasios vadais ir dėti pastangų, kad nesirastų nei vienos parapijos, kurioje nebūtų Vyčių kuopos. Plačiai kalbėta apie praplėtimą sporto, kuris žymiai padės Apskričiui vykinti savo uždavinius. Nutarta ir valdybai pavesta surasti generalį organizatorių, Valdybai tap-pat pavesta surasti būdus reikalingiems Apskr. finansams sudaryti. Atstovai-gi sugrįžę į savo kuopas apsiėmė plačiai apie tai painformuoti kuopas, kad be piniginių paramos iš kuopų Vyčių idėja nieku būdu neprasiplatins. Posėdis nusitęsė ligi 6 val. vakaro. Jis pasibaigė dideliai prakilniu ūpu ir pilnas skaisčios vilties.

L. V. V. V. Apskr. valdybon įėjo šie asmenys: dvasios vadas — kun. Kloris, pirm. — J. Bukantis, vice-pirm. — Ig. K. Sakalas, rašt. — V. Rūkštalis, izd. — P. Kelpšaitė, izdo glob. — A. Mureika ir A. Valonis. Komisija sportui plėsti — Jakutis, Milašauskas ir Valūnas.

Vakariene: Posėdžiui pasibaigus parapijos sa-

lėje buvo iškilminga vakariene, kurią surengė vietinė Vyčių kuopa. Be atstovų, vakarieneje dalyvavo visi atvykę dvasiščiai su kun. Kloriu ir daug jaunimo-sveičų. Pirmiausia nusifotografuota. Paskui valgant skanią vakariene, vietinė Vyčių kuopa, vedant darbščiam ir sumaniam J. Bujanauskui, išpildė vokalinę ir muzikale programos dalį, kuri visiems begalo patiko. Paskui prasidėjo kalbos. Jų buvo ilga eilė. Ypatingai gražias kalbas pasakė kun. Bumšas, didis Vyčių rėmėjas, kun. Dr. Ig. Česaitis, kun. Svirskas, kun. Kloris ir naujojo Apskričio pirm. J. Bukantis. Prakalbų vedėjum buvo Ig. K. Sakalas, "Vyčio" Redaktorius.

Pasibaigus vakarienei ir programai, atkalbėta malda, t. y. padėkota Dievui už naudingai praleistą dieną ir atliktą gerą darbą, padainuota tautos ir Vyčių imnai, tris syk sušukta "Lai gyvuoja Vyčiai" ir prasidėjo šokiai. Šokiams griežė vietinė Vyčių kuopos orkestra. Apie 10 val. vakaro visi atstokupini kilnių įspūdžių grįžo kiekvienas į namus.

Steigiamasis L. Vyčių Vakarinių Valstijų Apskr. suvažiavimas atliko gerą darbą ir visiems dalyviams paliko neišdildomus įspūdžius. Reikia tikėtis, kad neprisiuntusios savo atstovų Vyčių kuopos tuojau prisidės prie bendrojo darbo, kuris, be abejo, daug naudos atneš visai mūsų Organizacijai.

Negaliu dėti taško šiam aprašymui nepaminėjęs Waukegano Vyčių darbštumo. Per trumpą laiką jie surengė tokį gražų priėmimą, ko kitur nei per mėnesį nebūtų padarę. Jiems tai padėjo vienybė, sutarimas ir geri norai. Ypač didelio pagyrimo vertos mergaitės. Visos jos čia augę, gražios, raudonos, kaip pilnai išsirusios bruknės, malonios. Delto ir jų pagaminti pietūs bei vakariene buvo tikrai karališki, trūko tik gulgės pieno.

Valio tad Waukegano Vyčiai!

Dalyvis.

—X—

DETROIT, MICH. Gruodžio 6 d., 8 val vakare įvyko metinis L. Vyčių 79 kp. susirinkimas, kuriame dalyvavo visi veik nariai. Apkalbėta eilė nepabaigtų reikalų, pasidžiaugta kuopos darbuote ir ant ant galo išrinkta nauja valdyba, kurion įėjo šie asmenys: pirm. — S. Paurazas, vice-pirm. — F. Stankus, prot. rašt. — J. Juška, finansų rašt. — J. Dambrava, izd. — E. Matulaitė.

J. Beržiukas.

—X—

CHICAGO, ILL. Lapkr. 8 d., š. m., Šv. Jurgio par. svet. L. Vyčių 16 kp. įrengė savitą vakarėlį naujiesiems nariams pagerbti.

Iki šeimininkės prirengė stalus, susirinkęs jaunimas gražiai linksminos, žaizdamas įvairius žaislus. Paskui vakaro vedėjas P. Gritėnas pakvietė visus į "grand march" ir visi susėdo už stalų.

Malonų įspūdį darė kiekvienam. nauji nariai, es, kurie, gėlėmis papuošti, ėjo pirma, gi kiti paskui. Susidarė ilga eilė.

Užkandus, vakaro vedėjas iššaukė naujų narių vardus. Viso jų buvo 30. Visi jie yra šiomet įsirašę. Po to prasidėjo programa.

Pirmiausia kalbėjo kp. dvasios vadas kun. J.

Skripkus. Savo kalboje jis vaizdžiai nupiešė 16 kp. gyvenimą, nuolatinį stiprėjimą ir reiškė vilties, kad su laiku mūsų kuopa užims pirmąją vietą tarpe visų Chicagos Vyčių kuopų.

Paskui solo dainavo p-lė E. Jovaišaitė, J. Ramanauškas ir p-lė Bereckaitė. Visiems pianu pritarė viet. varg. J. Sauris. Po to buvo pakviestas kalbėti Centro Rašt. T. Šeimis, kuris plačiai išdėjo L. Vyčių Org. darbuotę, jos naudingumą ir delko jaunimas turėtų spiestis jon. V. Stulpinas, L. P. B-vės vice-pirm. ką tik sugrįžęs iš Lietuvos, trumpais brucžais nupiešė dabartinę Lietuvos padėtį ir pagaliaus prisiminė, kad atvežęs iš Lietuvos Vyčiams dovanų — gentaro karolių. Taip-gi trumpai, bet vaizdžiai kalbėjo "Draugo" red. Dr. kun. Ig. Česaitis, linkėdamas Vyčiams bujoti taip skaisčiai, kaip tos gėlės prisegtos ant jaunuolių krūtinų.

Programai pasibaigus, vakaro vedėjas išreiškė padėkos žodį svečiams už atsilankymą ir šeiminingumą už paruoštą skanią vakarienę, būtent O. Aleliūnienei, Pr. Krušaitiui ir O. Balsaitei.

Koresp.

—X—

WAUKEGAN, ILL. Lapkričio 26 d., čia įvyko nepaprasta iškilmė. Tai buvo steigiamas L. Vyčių Vakarinių Valstijų Apskričio suvažiavimas. Ta diena Waukegano Vyčiams paliks ilgai atmintina. Po šio suvažiavimo jaunimo tarpe apsisireiškė naujas gyvumas ir energija. Dabar kuopos rengiasi prie vakaro, kuris įvyks po Kalėdų.

Basketbolo (Krepšiasvaidžio) ratelis jau įsigijo uniformas ir neužilgo žada stoti rungtynes su L. Vyčių 5 kp. Chicagoje.

Ona Jakučiūtė ir Stasė Dociūtė pradėjo organizuoti merginų sporto sekciją. Iš pradžių mano sudaryti Basketbolo (Krepšiasvaidžio) ratelį. Valio Waukegano mergaitės.

Pastarame kp. sus-me įsirašė du nauju nariu, gabių sportininku.

Apžvalgininkė.

—X—

DETROIT, MICH. L. Vyčių 79 kp. darbuotė. Smagu pasidžiaugti mūsų Vyčių kilimu ir daroma pažanga. Susibūre, susicementavę viduje, jie bendromis jėgomis siekia savojo tikslo, kelia Lietuvos vardą, užjaučia kiekvieną jos reikalą ir daug gyvumo, įvairumo įneša lietuvių gyveniman. Vyčiams taip ir pritinka.

Spalio 18 d. L. Vyčių 79 kp. įvyko susirinkimas, kuris paliko neišdildomus įspūdžius. Aptarus kuopos reikalus, smagu buvo išgirsti gražių prakalbų.

Atsilankęs svečias iš Lietuvos gerb. A. Žmuidzinavičius sveikindamas Vyčius pasakė gražią prakalbą, kuri dar labiau paskatino veikti tautos labui. Antras kalbėjo K. S. Jonaitis, L. Vyčių Centro Pirm. Visos Vyčių Organizacijos vardu jis sveikino Lietuvos Šaulių atstovą, pareiškdamas, kad Vyčiai rėmė ir remia kilnius jų darbus.

Po tų žodžių L. Vyčių 79 kp. iš savo izdo Liet. Šaulių Są-gos reikalams paaukojo 10 dol., o K. Abyšala ir Z. Nėnis po \$11.00, ir žadėjo p. A. Žmuidzinavičiaus prakalbose stengtis kad kuodaugiausia būtų

surinkta aukų. Po susirinkimo visi sykiu ir gerb. A. Žmuidzinavičius gražiai pažaidė ir kupini geriausių įspūdžių išsiskirstė namo.

Vakaras. Spalio 29 d. Šv. Jurgio parap. svetainėje L. Vyčių 79 kp. artistai-mėgėjai vaidino Šv. Elzbieta. Vaidinimas išėjo kuogeriausia. Ir nestebėtina, nes visi artistai buvo tikę savo rolėse. Šv. Elzbieta rolę vaidino D. Gustaitė, Liudviko — J. Kilikauskas, Konrado — maža mergaitė — A. Gustaitė, Henriko — S. Paurazas, Izentrudos — A. Baikauskaitė, Varilos — K. Daunis, Roberto — J. Dambrava, Elgetos — A. Petkus, Jo Sūnaus — J. Kasevičius. Prieš vaidinsiant gerb. klebonas kun. J. Čižauskas trumpai apsakė apie Šv. Elzbieta gyvenimą. Po vaidinimo kalbėjo sugrįžęs iš Lietuvos Dr. J. Jonikaitis. J. Valiukas padainavo solo, paskui su Pranaičiu duetą. Kompozitorius kun. J. Čižauskas artistišškai paskambino pianą. Magikas Pranas Besisparis parodė daug gražių išsilavinimų, kas publikai, ypač vaikams, labai patiko.

Programa baigta Lietuvos imnu.

Publikos buvo daug. Vakaras buvo rengiamas parapijos naudai. Gryno pelno liko \$123.75.

Valio Vyčiai ir Šv. Jurgio parapija.

M—s.

—X—

SPRINGFIELD, ILL. Spalio 27 d. L. V. 48 kp. Illinois State Arsenal svetainėje surengė kaukių (maskaradinį) balių. Už juokingiausią apsirėdymą dovaną gavo Šupenaitė ir Adomaitė, o už originalų — Grėblikiūtė ir Zevedskiūtė. Publikos buvo daug, tad ir pelno liko nemažai.

Lapkričio 5 d. L. Vyčių 48 kp. Dramos skyrius vaidino du veikalu: "Kuprotas Oželis" vaidino šie asmenys: Onytės rolėje E. Bacevičiūtė, Jonelio — J. Adomaitis, Motinos — E. Šupeniūtė, Piršlio — A. Vyšniauskas, Našlio — J. Tamašiūnas. Paskui vaidinta "Daina be galo". Ją vaidino: Mogalskio rolę J. Mileris, Grybo — A. Stirbis, Durovo — V. Alainis, Teresės — O. Adomaitė, Veronikos — B. Monkaitė. Ypatingai labai juokingai žydo rolę atliko P. Žemgulis. Po vaidinimo vyrų kvartetas padainavo kelias dainas. Publikos atsilankė daug. Pelno liko \$74.00, kurio dalis paskirta parap. naudai.

Šiomis dienomis mūsų kolonijos jaunimą aplankė Vytis K. Gerulis iš Chicago, Ill., o D. Rimkus iš Waukegan, Ill. visai apsigyveno.

Pikčiurna.

—X—

NASHUA, N. H. Lapkr. 12 d. Šv. Kazimiero liet. bažnyčioje kun. P. Daniūnas suteikė moterystės Sakramentą Anelei Kniušiūtei, Liet. Vyčių 20 kp. pirm. ir Šv. Kazim. par. giedorkai, su Petru Švirsku, čia visų gerai žinomų kaip pavyzdingu jauni-kaičiu.

Per šliubą parap. koras gražiai giedojo, o klebonas, senai pažindamas jaunavedžius, pagyrė juos už nenuilstantį veikimą katalikiškoje dirvoje.

I vestuves buvo kviečiamas brolis jaunavedžio kun. J. Švirskas iš Chicago Heights, bet neatvyko, tai tik mūsų klebonas buvo atsilankęs. Nors mums gaila netekus pirm., bet tikimės, kad ir ateityje

juodu nepaliaus veikę su mumis.

Visi Vyčiai-ės linkime naujavedžiams ilgus ir laimingo gyvenimo.

Ilgas streikas sutrukdė čia ir Vyčių veikimą, nes daugelis buvo išvažinėję kitur. Kiti iki šiai dienai dar nepagrįžo. Visiems susirinkus vėl griebisimės darbo.

Vytis.

—X—

SPRING VALLEY, ILL. Jaunamečių vakaras. Lapkričio 12 d. Šv. Onos parapijos svetainėje. L. Vyčių 28 kp. jaunamečių skyrius buvo įrengęs vakarą, kurio programa susidėjo iš dviejų dalių: vaidinimo ir koncerto. Viską atliko kuopos nariai, varg. A. P. Stulgai vedant.

Atsilankiusi publika gėrėjosi jaunamečių veikimu ir vakaru buvo pilnai patenkinta.

Pirmiausia vaidinta veikaliukas "Išvadavo", kuris neblogai išėjo, nežiūrint, kad maža buvo tinkamų jam scenerijų ir kai kurie vaidintojai buvo nedrąsūs, nes pirmą kartą dalyvavo scenoje, bet roles mokėjo.

Valaičio rolėje buvo P. Kresauskas, Valaitienės — O. Miliūtė, Agnūtės — M. Petkuniūtė, J. Jyltės — P. Martinaičiūtė, Jonuko — K. Kamarauskas, Stasiuko — Iz. Petkus, Vincutės — A. Šimkaitė, Pauliuko — J. Petkus, Mickūno — J. Siplys.

Antroji programos dalis susidėjo iš sekamų dainų: duetų "Pasveikinimas" ir "Aš vaikiukas" — A. Aleksio, "Žalia girelė" — iš Žem. Dainos. "Nedrįsk tinginiauti" A. Aleksio padainavo E. Dočkutė ir E. Kvediuotė, M. Kresauskaitei padeklamavus, pianu paskambino O. Miliūtė. Paskui duetą padainavo E. Juodsnukaitė ir P. Milišauskaitė. E. Juodsnukaitėi padeklamavus, koras padainavo "Tu mano motinėle" — iš Ž. D., "Ant ežerėlio" — S. Šimkaus, "Vyčių Idealas" — kun. J. Židanavičius, "Ku ku reku" — iš Ž. D. ir Vyčių imnų. Kai kurios dainelės buvo paantrintos.

Vakaras davė pelno, kurio pusė paskirta parapijos naudai.

Dalyvavęs.

—X—

SPRING VALLEY, ILL. Lapkričio 12 d. bažnytinėje svetainėje L. Vyčių 28 kuopos buvo mėsinis susirinkimas.

Rašt. P. Evanauskui perskaičius praeito susirinkimo protokolą, kurs liko vienbalsiai priimtas, sekė Komisijų raportai. Apkalbėta vakaras kuris įvyko lapkričio 26 dieną. Vakarą pelnas eis pusiau — parapijos naudai ir Lietuvos Vyčių knygynui padidinti. Taipgi nutarta paskirti vieną dieną savaitėje, kurioje jaunimas galės pasiimti iš knygyno knygų.

Besvarstant reikalus susuman atsilankė ir mūsų kleb. kun. L. Vaitis, kurį pirm. St. Evanauskas kuopos vardu pasveikino, linkėdamas sėkmingai dirbuotis. Klebonas-gi, matydamas Vyčių gerus norus ir pasišventimą visuose bažnyčios bei tautos reikaluose, pagyrė ir žadėjo kiek galėdamas remti jų veikimą.

Malonu pažymėti, kad tarpe didžiųjų ir mažųjų Vyčių randasi labai gabių veikėjų, kas leidžia manyti, jog ir iš čia gimusio jaunimo Lietuva ir

katalikiškoji visuomenė susilauks uolių darbininkų. Valio Vyčiai!

Vytis.

—X—

HOMESTEAD, PA. Lapkričio 19 d. Lietuvos Vyčių 11 kuopa vaidino keturių veiksmų komediją "Vagys". Vaidinime dalyvavo šie asmenys: P. Švetkauskas, J. Bulevičius, A. Onaitis, J. Grebliūnas, A. Brazilauskas, A. Muzikauskiūtė, A. Aučiūtė ir B. Kunikauskiūtė. Visi savo roles gerai atliko ir publiką ligi soties prijuokino. Vakaras pavyko.

Prie vakaro pavykimo daug pasidarbavo vargonininkas S. Kimutis, už ką jis užsitarnauja didelės pagarbos.

Dabar mūsų kuopa rengiasi prie Pittsburg'o Apskričio savybės vakaro, kuris bus Slavokų Sakalų svetainėje Naujų Metų vakare.

Korespondentė.

—X—

CLEVELAND, OHIO. Linksma vakarėlis. Lapkričio 18 d. Lietuvių salėje Lietuvos Vyčių 25 kp. buvo įrengus vakarą kuopos basebolininkams pagerbti, kuris gražiai išėjo.

Susirinkęs jaunimas linksmai praleido laiką šokant ir žaidžiant tautinius žaidimus ligi 12 val.

10 val. buvo vakarienė. Visi stalai buvo papuošti įvairiomis gėlėmis. Salėje šviesa buvo spalvuota. Tuo reikalu daugiausia pasidarbavo Ad. Kuzmauskaitė. Prieš sėdiant už stalų kiekvienam basebolininkui buvo prisegta prie krūtinės gėlė ir užgriežus maršą basebolininkai, paskui visas jaunimas susėdo tvarkoje už stalų.

Per vakarienę pasakyta daug kalbų. Kalbėjo J. Kuzas, L. V. 25 kp. pirmininkas, A. Kuzmauskaitė, L. V. 25 kp. raštininkė. Ji kvietė merginas ir-gi neužsileisti vaikinams sporto srity. Paskui kalbėjo basebolo komandos manadžeris J. Vyšniauskas ir pasižymėjęs lošime "short stop" Ant. Pangonis, J. Mažeika "third base". Pažymėję, kokiomis sąlygomis praeitą vasarą reikėjo dirbuotis, žadėjo iš anksto rengtis prie ateinančio sezono. Paskui visi basebolininkai padainavo anglišką dainą kuopai už atjautimą.

Vakarienė pradėta Vyčių imnu, o baigta Lietuvos imnu. Už puikiai sutaisytą vakarienę padėka priklauso šaunioms šeimininkėms — Kuzmauskienei, Baltrušaitienei, Jucienei ir Vyšniauskienei.

Vienas iš rengėjų.

—X—

HARRISON, N. J. Gruodžio 2 d. Hartman salėje įvyko besketball (krepšiasvydžio) rungtynės tarp L. V. 90 kp. iš Harrison, N. J. ir anglų Harrison Essanays Big Five, kurios išėjo Vyčių naudai 21 prieš 8.

P. K.

—X—

MAHANAY CITY, PA. Gruodžio 3 d. L. Vyčių 104 kp. laikė mėsinį susirinkimą, kuriame apkalbėta daug kuopos reikalų. Be to, komisija pranešė, kad iš buvusio lapkr. 13 d. vakaro pelno pro

mato apie 30 dol., o gal ir daugiau, nes ne visi dar bilietai sugrąžinti. Paskui iš dramos skyriaus sužinota, kad mūsų Vyčiai-vaidintojai buvo pakviesiti į netolimą miestelį atvaizdinti "Auksiniai Dievaičiai" su sąlyga pilną pasidalinti pusiau. Gauta 26 dol. Ant galo nutarta sekmadienio vakare prieš Naujus Metus surengti savybės vakarėlį.

P. Norkūnas, rašt.

—X— PROTOKOLAS

Lietuvos Vyčių Chicago's Apskričio mėnesinio susirinkimo.

Lapkričio 12 d., 3 val. po pietų, Dievo Apveizdos parapijos mokyklos kambary įvyko Lietuvos Vyčių Chicago's Apskričio mėnesinis susirinkimas, kurį atidarė su malda pirmininkas Bronius Jakaitis.

Atstovų atvyko iš šių kuopų:

Iš 4-tos kp.:—S. Šimulis, D. Šulckaitė, J. Balšis, M. Balsienė, A. Benaitis, E. Benaitė, P. Varakulis.

5-tos kp.:—A. S. Valiūnas, P. J. Paliulis, J. Lebežinskas.

8-tos kp.:—J. Zabela, S. Stankus.

14-tos kp.:—Stef. Žilvitaitė, A. Rubliauskaitė, V. Vilkauskaitė, J. Mockus.

16-tos kp.:—V. Balanda, P. Gritėnas, V. Rūkštalis.

24-tos kp.:—P. L. Savickas.

Kitos kuopos atstovų neprisiuntė.

Centro Valdybos nariai: Tamas Šeimis, Ignas K. Sakalas.

Sus-man atsilankė svečias iš So. Bostono Vytis Kazys Gedvilis, kuris L. Vyčių Naujosios Anglijos Apskr. vardu sveikino Chicago's Vyčių sus-mą.

Perskaičius tris buvusius sus-mų protokolus, kurie tapo priimti, einama prie svarstymo įvairių Apskričio reikalų.

1) Raštininkė praneša, kad už žuvusias vėliavukes, kurios buvo vartotos Liet. Vyčių 9-tame Seime, A. Kaulakis prisiuntė sąskaitą sumoje \$7.75. Nutarta užmokėti.

2) Priminta, kad 9-tojo Seimo deficitui padengti savo kvotų dar neišpildė 8 ir 36 kuopos. Patarata raštininkei parašyti toms kuopoms laiškus ir paraginti, kad atsilygintų.

3) Apie vargonininko B. A. Lauraičio sąskaitą už atspaudinimą gaidų daro pranešimą A. Petrulis ir P. Varakulis pažymėdami, kad Apskr. koras esą skolingas Lauraičiui, bet ne tiek, kiek p. Lauraitis reikalauja. Šis dalykas paliktas ant toliau.

4) Ignas K. Sakalas, Kom. narys L. Vyčių Vakarinių valst. Apskr. organizuoti praneša, kad steigiamasis suvažiavimas įvyks lapkričio 26 d. Waukegan, Illinois. Tap-pat praneša, kad Kom. atspaudino laišku-atsišaukimų, kurie bus išsiųsti visoms gyvuojančioms tose valstijose Vyčių kuopoms. Pranešimas priimtas. Kom. padarytas išlaidas 2 dol. 50c. nutarta apmokėti.

5) Apskričio koras. Agitatyvės Komisijos narys Ig. K. Sakalas praneša, jog buvo atspaudinta laišku-atsišaukimai į visus koro narius, kurie nesi-

lanko į repeticijas, tačiau nedavę rezultatų. Po to, pranešė, kad koras turi nemaža skolų ir siūlo susirinkimui šį klausimą giliau pasvarstyti. Po daugelio atstovų kalbų, nutarta laikinai pertraukti koro repeticijas ir išrinkti komisiją, kuri stengtųsi patirti senųjų dainininkų nesilankymo priežastį ir darytų naujus žingsnius, kad sugrąžintų korui buvusią kelių metų atgal didybę.

Komisijon įėjo: Ig. K. Sakalas, S. Šimulis ir P. Savickas. Komisijai palikta teisė, reikale, kooperuoti daugiau asmenų.

6) Apskričio vakarai. Pirmo—šokių—vakaro komisijos nariai: A. J. Valonis, V. Rūkštalis ir S. Šimulis praneša, kad vakaras įvyks Meldazio salėje, sausio 17 d. Įžanga prie durų bus 50 centų. Iš anksto bilietai bus pardavinėjami po 35c. Be to, 10c nuo kiekvieno iš anksto parduoto bilieto kuopa pasilieka sau. Bilietai bus išdalinti kitame Apskr. susirinkime. Raportas vienbalsiai priimtas.

Antro vakaro komisijos narys Ig. K. Sakalas praneša, kad režisierius J. Balšis apsiima gavėnioje išmokinti veiklą "Narimantas" ir pataria salę arba teatrą samdyti vidurmiesty. Nutarta, kad komisija sužinotų, kiek tas vakaras lėšuos ir kitame Apskr. susirinkime pranešti.

7) Paskola Dr. Račkui. Izdininkas A. J. Valonis praneša, kad tikėtai \$50.00 dar nesugrąžinęs asmenims, kurie, Apskr. vardu, davė moksl. Račkui paskolos.

8) Del jaunumečių Vyčių. Centro Rašt. Tamas Šeimis praneša, kad daroma planai jaunumečiams organizuoti, kurie neužilgo bus išsiuntinėti kuopoms.

9) Pr. Paliulis praneša, kad pinigų — dovaną baseolininkams, lošime baseballą per tradicinę gegužinę, liepos 4 d., jau išmokėti.

10) S. Šimulis praneša pasamdes National daržą Apskričio pikninkui birželio 3 d., 1923 m. Antram pikninkui, spaustuvės naudai, daržas dar nepasamdytas. Pasiūlytą daržą samdyti Roselande ir tuo reikalu pasirūpinti įgaliota 8 kp. atstovai — Zabiela ir Stankus.

11) Liet. Vyčių 4 kp. Apskrityje užregistruoja vakarui nedėdienį, vasario 4 d.

12) V. Rūkštalis įneša išrinkti atstovus nuo L. Vyčių Chicago's Apskr. į steigiamąjį Vakarinių Valstijų Apskr. Atstovauti Chicago's Apskričių įgaliota ta pati komisija.

13) Pr. J. Paliulis, Apskr. sporto sekc. pirmininkas praneša, kad Chicago's Vyčiai sporto dirvoje neliauja dirbė. Dabar rengiamasi prie besketbolo (krepšiasvydžio) žaidimų. Be to, manoma sudaryti besketbolo lygą.

14) Pasilikusi nuo seniau sąskaita iš vakarėlio kun. N. Pakalniui pagerbti sumoje \$23.91, nutarta apmokėti.

15) Sekantis Apskr. susirinkimas bus priešmetinis. Įvyks gruodžio 10 d., Šv. Mykolo Arkanio parapijos svetainėje, North Side.

Susirinkimas baigta 6:00 val. vakare.

Pirm. B. J. Jakaitis,

Rašt. Alb. C. Alaburdaitė.

Juokai.

LIGONINĖJ.

Užvaizda:—Ne, vaike, tu negali matyti Jono Kupsto. Ši rytą jam bus padaryta operacija.

Vikas:—Turiu matyti. Jis kaltas man du centu.

—x—

NORĖJO JI MUŠTI.

Jokūbas (susitikęs gatvėje savo pažįstamą):—Na, dabar, kas-gi atsitiko?

Juožas (su sumuštu veidu):—Nieko tokio. Tas kvailys Pranas norėjo man duoti kelias žandines.

Jokūbas:—Betgi tavo veidas visas sumuštas.

Juožas:—Taigi, jeigu būtų nenorėjęs, tai ir nebūtų davęs.

—x—

NAJIVIŠKA.

Onutė:—Klausiu tamstos, ką reiškia "alimony" pilnoje prasmėje.

Viktukas (susimaišęs):— "Alimony?" Aš (nuleidęs galvą)... aš, Onute, dar jo neturėjau, delto ir nežinau. Tamstos tėvelis geriausia tai galėtų pasakyti.

—x—

KARALIUS MUŠA KARALIENĘ.

— Na, pasakyk man, ar karalius muša karalienę?

— Niekados to nebuvo girdėti. Nemus.

— Ogi kazyruojant.

—x—

TARP VAIKŲ.

— Mano dėdė pičėris (svaidinio metų). Jis gauna \$15,000 į metus.

— Mano dėdė artistas. Jis gauna \$50,000 į metus.

— Tai niekas. Mano dėdė pričėris. Jis visada turi dvyliką vyrų pinigams surinkti.

—x—

Teisėjas:—Esi apskūstas už geležies vogimą krautuvėje.

Apskūstasis:—Mano gydytojas liepė.

Teisėjas:—Kaip tai?

Apskūstasis:—Taip, ištyręs mano sveikatą pareiškė, kad mažai kraujo turiu ir liepė imti geležies.

—x—

Mokytojas:—Kokiu vardu ši šalis pirmiausia buvo pavadinta?

Mokinys:—"Americus Vespucius".

Mokytojas:—Gerai. O kas jis toks buvo?

Mokinys:—Jis buvo Kristopo Kolumbo spaudos agentas.

—x—

NEBUS KAM MĖSOS GAMINTI.

Jonukas (žiūrėdamas į Suvienytų Valstijų prezidentų paveikslus). Mamytė, pasakyk man, delko tultingas Almolas (Armolas) nėra prezidentu?

Mamytė:—Negali, vaikel: nebūtų kam mėsos gaminti.

—x—

GERAI.

Mokytojas:—Kaip žinote, svarai tapo panaikinti. Jų vieton įvedama kilogramai. Iekau, kaip tau rodos, ar tai gerai?

Iekus:—Delko negerai? Žmonės kilogramų dar nesupranta, delto mums dvigubai geriau.

—x—

GARANTIJA.

Tėvas:—Taigi užtikrini, kad išėjus už tamstos mano duktė tikrai bus laiminga?

Konkurentas:—Be abejonės. Azartiniam (drąsiam bandyme) aš visados turiu laimės.

—x—

APSIVERS GRABE.

Atėjo Šmuila pas savo rabiną ir sako:

— Atvirai prisipažinsiu: rytoj pereinu į katalikų tikėjimą.

— Ką tu kalbi, Šmuila, — sušuko rabinas. — Kas pasidarė. Tu, kuris turėjai tokią pavyzdingą tėvą-žydą, nori pereiti į katalikų tikėjimą. Pamanyk tik. Sužinojęs apie

tai tavo tėvas kniūpščias grabe apsivers!

— Tai nieko, — atsako jam Šmuila. ^{Tai} savaitės mano brolis ir-gi žada pereiti į katalikų tikėjimą. Tai-gi sužinojęs nabašninkas tėvas vėl apsivers ir gulės aukštieninkas.

—x—

MOKYKLOJE.

Mokytojas aiškina mokiniams paveikluose visas keturias pasaulio dalis.

— Na, klausykite vaikučiai, priešaky turių pietų šalį, kairėj pusėj rytų, dešinėj — vakarų... Ką turiu užpakalyj? Na, pasakyk Stasiukas...

Stasiukas: — Ponas mokytojau, aš gėdinuos pasakyti.

—x—

NORĖJO PELĘ AREŠTUOTI.

Mokytoja (aukštojoj mergaičių mokykloj): — Maryte, ko taip rėki?

— Maloni mokytoja, pelė yra mokykloje.

Mokytoja: — Prašau nurimti. Viktutė, eik pašauk policistą.

—x—

SUSYK GERAI PADARYTAS DARBAS.

Vienas dirbtuvės agentas, keliaudamas per miestus ir prekes pardavinėdamas, kartą užėjo pas vieną ūkininką pasilsėti ir karštos dienos vidudienį praleisti. Pamatęs perkūno suskaldytą medį, sako: — Čia tai jau keli perkūnai turėjo darbo iki suskaldė tokį didelį medį.

Išgirdęs ūkininkas tokią agento kalbą, atsakė: — Tai tik fabriko darbininkai po kelis kartus tą patį darbą dirbą. Perkūnas vienu sudavimu visa tai padarė.

—x—

ATVAŽIAVO PASITARTI.

Vyras į savo moterį: — Juk aš tau siunčiau telegramą, kad nesivežtum su savim savo motinos.

— Taip mielasai. Ji tik tuo tikslu ir atvažiavo, kad pasitarus su tavim apie tai.

—x—

NORĖJO VIRTŲ BULVIŲ.

Išleides savo moterį į atostogas Simas Bekampis gražų pėtnyčios popietį stovi savo namų tarpdury ir mąsto, ką reikės pasi-

gaminti vakarienei. Vaziuoja gatve žydas "pedliorius" ir pamatęs Bekampį siūlo pirkt bulvių.

— Gerai, bet ar jos yra virtos.

— Ne, kas-gi, sulig tavo proto, gali virtas bulves pardavinėti, — atsakė "pedliorius".

— Tai pasakyk man, kur matei žmogų, kuris valgytų žalias bulves — atsakė žydėliui Bekampis.

—x—

PIGIAU ATSIEIS.

— Ką?.. Trisdešimts tūkstančių lėšuos mano žmonos operacija?! Gal ponas gydytojas kiek nuleisite?

— Ne, nei kalbos nėra, — atsakė gydytojas.

— Tokiu būdu geriau tegu miršta, nes palaidojimas pigiau atseis.

—x—

TINGINYSTĖS PASEKMĖS.

Senesniuose amžiuose aukštesniosiose prancūzų mokyklose tarpe studentų buvo paprotys vartoti lotynų kalbą.

Sykį į vieną mokyklą įstojo trys broliai, kurie, be priverstinojo mokslo, kitko mokintis labai tingėjo. Del to sunku jiems buvo išmokti lotynų kalbos. Ilgai kentėjo kitų studentų pajuokimą, del tos priežasties niekumet su jais ir nekalbėdavo. Bet ir gatvėje, ir šiaip jau viešose vietose, labai buvo priimta studentams kalbėti lotynų kalba. Kad išvengus kitų studentų pašaipos, jie galop pradėjo mokintis lotyniškai kalbėti. Vienas pirmiausia išmoko šiuos tris žodžius: "Nos tres fratres" (mes trys broliai), kitas, kuriam tankiai reikdavo eiti krautuvėn visko pirkti, išmoko šiuos žodžius: "pro bursa, et pecunia" (už mašnelę ir pinigus); trečias-gi išmoko šiuos žodžius: "dignum et justum est" (vertai ir teisingai).

Sykį visi trys išėjo pasivaikščiotų Eidami gatve pamatė užmuštą žmogų. Priėję prie užmuštojo pradėjo žiūrinėti. Tuo tarpu priėjo policmonas ir, pamatęs užmuštą žmogų, paklausė studentų, kas jį užmušė.

— Nos tres fratres, — atsakė vienas.

— Pro bursa, et pecunia, — pridėjo kitas.

— Dignum et justum est, — pasididžiudamas užbaigė trečias.

Išgirdęs tai policistas visus tris suėme ir nugabeno šalton, kur, ligi viskas paaikšėjo, turėjo išbūti kelias dienas.

G. Valančius.

— x —

Prošepanas atakuoja.

Viename lietuviškame kaime Prošepanas užklupo vištų pulką, kurį vedė labai šlachekos išvaizdos gaidys. Būdamas narsumo pavyzdys savo būriui, Prošepanas, kaip bomba, puolė į vištų pulką ir pasivijęs jų vadą, kirto savo šoblele gaidžiui per vuodegą. Gaidys, nesitikėjęs tokio staigaus puolimo, dvasios netekęs, leidos bėgti, savo pulką pametęs, šaukdamas sulenkėjusių akcentu: "choč by kuda"!

Išsklaidęs vištų būrį, Prošepanas įsakė savo legionams surinkti trofejus. Rasta žiupsnys vištų apatinių plunksnų ir didelė plunksna iš gaidžio vuodegos. Didis prošepanas telefonavo Pašto agentūrai paskelbt lenkų ir prancūzų laikraščiuos tokį praneimą: "Bežygiuodami per Kresus, visur randame lenkų kultūros žymių. Viename sulietuvėjusiame kaime, išsklaidžius vištų pulką, pastebėtas lenkų rasės gaidys. Tos rasės gaidžių plunksnomis senovės šlėktos dabinavo savo konfederatkas. Sumuštas gaidys kovos lauke paliko vieną vuodegos plunksną, kurią kaipo laimikį siunčiu Pilsudskio kepurei papuošt. *Prošepanas peštukų revizijos vadas.*

Prošepanas padarė savo kresuose mobilizaciją. Kaž-kaip pateko ir vienas žydelis.

Prasidėjo mankštinimas, rikiuotės ir statuto mokinimas. Sykį ir klausia Prošepanas laike pamokų žydelio: — Žyd, na, muv, psiekrėv, (Žyde, na sakyk, šunskrauji — Red.), kas yra honoravas šlėkta?

— Nie mogim znat, (Negaliu žinoti — Red.) — aiškinasi žydelis rusiškai.

— Co to jest šliacheic? (Kas tai yra šlėkta — Red.).

— A šlecht fiš? Nih ferštejn... — mikčioja primygtas vargšas.

— Muv, (Sakyk — Red.), ps... šlachcic yra tas, kuriame teka polska šliachecka krev! — aliavojo Prošepanas.

— A šlecht fiš yra tas, iš kur teka a šlechte krev — ...

— Ach ty... (na ir taip toliau), ėmė plūsti Prošepanas: — žiūrėk, kad man ši sakinį išmaktum, kaip savo poterius, kad man kas rytą ir vakarą, ir gult eidamas kartotum, kas yra šliacheic, kad... Na, kartok. Įsidėk pirmasias raides: kaip pirmasias žodžių raides įsidėsi į savo kopūstą, lengva bus tada ištart ir patys žodžiai. Na, sakyk, pas-kui mane: Šliaaachciiiic yra taaas, kuriameee teka... na kas teka Pools-ka šlacheeee-cka krev!

— cka kref! — nubaigė naujokas.

Kartok pirmasias raides: šliacheic yra taaas, kuriame teeka pe ša ka!

— Slehcic yra tas, kuriame teeka pe še ka!

Dobze! — apsidžiaugė Prošepanas: — na dabar sakyk pats vienas, ištisus žodžius, tik tark trumpai!

— A šlehcic yra tas, kuriame teka psiakrev! — išmalė Prošepano novobrancas. (Iš "Prošepano priepuoliai").

1922m. "Vyčio" turinys.

Straipsniai, straipsneliai.

— x —

Kovai reikia dešimts tūkstančių, Pr.M.Juras, pūsl	1
Ižengus į Naujus Metus, K. S. Jonaitis,	8
Garcia Moreno, A. Tamoliūnas,	11

Rudens vakaras, Žiogas,	"	16
Lietuvos Nepriklausomybės 4 metų sukak-tuvėms, L. I. B.	"	17
Lietuvaitės rauda, X.	"	24
Lietuvos Vyčiams, Kun. B. Bumšas,	"	24
Šv. Tėvo palaiminimas aukotojams		

Katalikų Universitetui	25	Algebra,	347
Paprastos mintys, S. Gadeikis,	33	Tėvynės meilė, A. K—vičius	354
Iš gamtos mokslų santykių su Filosofija ir mūsų pasauliožiūra, Pranas J—tis, psl. 35, 167		Seimui artinanties, M. J. Š.	357
Apie jaunimą (dviejų draugų pasikalbėjimas laiškas),	39	Moksleivių domei, D. Gustaitė	358
Lietuvos mokykla laisvę atgavus Pr. Genys	42	Kun. Pr. M. Juras, R.	359
Žiemos liūdnumas, Ig. V. Kulikaitis,	44	Šv. Kazimiero Kanonizacijos 400 metų sukaktuvės Vilniuje, ("Vilnietis")	361
Tikiu, sul. Z. Bagdziūniūtė-Sakalienė,	45	Reikalavimai,	365
Jaunime, į darbą, Centralietis,	65	Vincas M. Stulpinas,	372
Ramumas žmonėms!.. gero noro	67	Giminių atsilankymas ("Trinitas")	376
Simbolinė spalvų reikšmė,	72	Laiškas L. Vyčių 25 kp., M. J. Šimonis	381
Dar apie Vyčių persikiras, L.V. 25 kp. V-ba,	73	L. Vyčių 10-sis Seimas, Keturakis	385
Šv. Kazimieras, V. J. Beisogalietis,	97	Įnešimai L. Vyčių 10-tam Seimui,	389
Kokią naudą turime iš draugavimo ir socialio gyvenimo,	102	Dabartis ir ateitis,	391
Draugai, P. iš V.,	105	Pranas Švirakis,	395
Religija ir Meilė, vertė Tam—as,	108	Mažosios Lietuvos jaunimo šventė, Bylėkas	407
Būdėkime, mok. B. Paukštys,	129	Sveikinimas, Redakcija ir Administracija	417
Asmens būdo pažinimas, J. Širvintas	132	L.V.10 Seimo kelrodis ir tvarka, D. Gustaitė	418
Vyčiai, atlikime svarbiausią uždavinį, I. S. Senkapių, Žiogas	142	L. V. Organizacijos užmazga, kun. P. Juras	419
Senkapių, Žiogas	153	L.Vyčių 10 m. sukaktuvės, M.A.Norkūnas	429
Jaunimas, tautos ateitis, K. S. J—tis	161	Dešimtmečiui prabėgus, kun. F. Kemėšis	433
Trumpa Apdraudos ir Pašalpos Komisijos darbuotės apžvalga, M. F. Daumantas	170	Jaunos sielos krislai, kun.Dr.Ig.Česaitis	437
Dr. A. Račkus, Gyvenimo draugas	175	Jubilėjinio Seimo sulaukus, Matas Zujus	449
Chicagos Vyčiai, pamastykite, Audra	185	Jubilėjinio Seimo sulaukus, V. Rūkštalis	464
Nejaugi, Pr. M. Juras	193	Apie Sporto sekciją, P. Savickas	466
Laikas ir jo vertybė,	196	Šv. Tomas Akvinietis, A. Tamoliūnas	482
Numirėlius deginti, ar laidoti, A. Tamoliūnas, psl. 198, 238, 265, 298.		Meilė ir grožis, Laumės Sūnus	491
Pavasaris, mok. B. Paukštys,	201	Jaunimas tautos atgimimo rolėje, Apšės Lapas	496
Būk sveikas,	201	Tarptautinė kalba, K. Vidikauskas	500
Kova už mokyklas, Kun. Dr. I. Česaitis	202	L. Vyčių kuopų apžvalga	512, 615
Pasaulio stebūklai,	203	Laisvoji Tribuna, (Kalbos dalykai, Pykt-Pokšt)	523
Moralės kartuvės,	205	L. Vyčių Seimai ir jų vedėjai	527
Iš Lietuvos, K. Krušna	209	L. Vyčių Centro Valdybos	528
Lietuvos Vyčių 10-sis Seimas, Pr. M. Juras	225	Moksleivio laiškas mokyklos draugui, Jonas	530
Subruskim, Pr. M. Juras	226	Protokolas L. Vyčių 10-tojo Jub. Seimo,	534, 563
Kasdieninės mintys, Morkus	226	Naujan dešimtmetin žengiant, K.S.Jonaitis	539
Liet. Vyčių spaustuvė gerame biznio stovyje, Pr. L. Savickas	229	Pirmąją vagą varant, T. Šeimis	540
Paremkime kilnųjį darbą,	230	Į draugus amerikiečius,	543
Su Diev, ligi pasimatymo, A.K.Tauragis	231	Apšvieta ir alkoholis, kun. P. Saurusaitis	545
Lėtos žvaigždės, mok. B. Paukštys	234	Būdėkime, Br. L—tė	547
Kun. J. Židanavičius, A. Tam—as	235	Sveikinimas, J. V. Kovas	555
Antro dešimtmečio angoje, J. Tautilas	257	Organizuokimės, Audros banga	562
Gyvenimo tikslas,	259	Centro Valdybos narių raportai,	567
Mūsų dainos, Br. L—tė	262	Dideli ir maži dalykai,	573
Amerikos lietuvių besimokinančiam jaunimui, P. Mačiulis	267	Vilnius,	574
Šlykščios social-liberalų kovos priemonės	289	Del pasų išėmimo,	578
Delei ginčų tarpe Pirmininko ir Raštininko, Centro Valdyba	291	Iš sveikinimų L. Vyčių 10-jam Seimui,	587, 616
Kuopų domei, Kun. Ig. Albavičius	291	Neleiskime veltui laiko, K. S. Jonaitis	593
Kun. N. Pakalnis važiuoja Lietuvon,	263	Pranešimas lietuvių visuomenei, Kun. L. Brigmanas	603
Šlykštus Tarybininkų darbas, Fed. Ch. Apskr. V-ba	283	Apleidžiant Centro Raš-nę ir Adm., V. Rūkštalis	604
Mūsų literatūros žiedai, mok. B. Paukštys	296	Mūsų darbai po Seimo, Liūnas	625
Ruoškimės prie Jub. Seimo, S. A. Gadeikis	322	Atsišaukimas į Ill., Ind. ir Wis. Vyčių kuopas,	628
Imasi ne savo darbo, "Vyčio" skaitytojas	323	Naują dešimtmetį pradedant, V.Rūkštalis	629
Grazus sumanymas, J. Banišauskas	324	Maironis, A. Jakštas	631
Dogma ir Meilė, vertė A. Tam—as	325	Šv. Kazimiero seserų padėka Vyčiams,	633
Kun. Anicetas Linkus, Dobilas	329	Organizuokimės, Fed. Sekr.	633
Laimė,	332	Laisvę pažinę jungo nevilksim, A. Žmuidzinavičius	634
		Dail. A. Žmuidzinavičius, L. I. B.	639
		Apšvieta ir alkoholis, kun. P. Saurusaitis	642

Paveldėti ar įgyti dar	" 640
Kalėdų šventės, K. S. Jonaitis	" 658
Ramybė žemėje žmonėms geros valios, A. K. Tauragis	" 661
Kalėdos, J. T—as	" 663
Kalėdų dovanos, A. Matutis	" 665
Dvasinis laikrodis, Kun. A. T.	" 677
Liudas Pasteur'as, A. Tamoliūnas	" 679
Iš mūsų Centro, Fed. Sekr.	" 683
Svetima spauda ir Vyčiai, A. K. Tauragis	" 684

Pastabėlės — pusl. 8, 70, 111, 241, 304, 333,
362, 393, 541, 576, 602, 632.

APYSAKOS, VAIZDELIAI.

Ateitininkas, A. K. Tauragis, pusl. 19, 47, 77, 112, 179, 214, 243, 275, 309, 338, 405, 550, 611.	
Laisvė, J. Zabulionis	" 74
Karžygio mirtis, Aumantas	" 110
Suprato, J. Tautilas	" 115
Iš po budelio kardo, K. Vidikauskas	" 136
Pavasary, K. Staknys	" 140
Iš mano dienyno, A. Vaičiūnas	" 144
Velykos Lietuvoje, J. Tautilas	" 165
Iš pergyventų dienų fronte, Vargo Juozas	" 210
Atsisveikino, J. A. V—nė	" 213
Pavasario grožė, J. Tautilas	" 232
Sapnas, Gaili Ašarėlė	" 264
Raudonojo Kryželio tarnaitė, Bujelis	pusl. 268, 300
Ką senelė pasakojo, mok. B. Paukštys	" 271
Vyskupas Valančius svečiuose pas kurpių, K. Vidikauskas	" 302
Gražioji Zosė, K. Vidikauskas	" 330
Paskutinis Veronikos patarnavimas, J. Sine—a	" 396
Žuvo gelbėdamas priešą, K. Vidikauskas	" 467
Prievakarys, P. Mačiulis	" 489
Iš žemės į Saulę, J. A. V—nė	" 506
Sugrįšiu, A. K—vičius	" 582
Pas vado kapą, Jonas Paukštys	" 596
Nokturnas, K. I. B.	" 599
Ties Birutės kalnu, Sesutė	" 601
Baisus vakaras, Jonas Paukštys	636 ir 681
Kumet gėlės sužydės, Gaili ašarėlė	" 686
Medžioklė, mok. B. Paukštys	" 687
Pono malonė, Miško Bronius	" 688

EILĖRAŠČIAI.

Naujų Metų angoje, Žilvitis	pusl. 5
Nežinomo poeto eilės, Pranas Girvainis	" 10
Broliams, J. A. V—nė	" 10
Mano laivas, J. A. V—nė	" 10
Mūsų gėlės (eilės prozoje), P. Genys	" 14
Be laimės, Pr. Genys	" 16
Daina tikrųjų tėvynės sūnų, A. Vaičiūnas	" 24
Kas bemiegią naktį žvaini, A. Vaičiūnas	" 24
Taurė, Putinas	" 37
Kai aš tave pažinau, J. V—nė	" 38
Lietuvio malda, K. J. Ž.	" 41

Tėvynei, Žilvitis	" 41
Ačiu Dievui, Seirijietis	" 41
Vai sukruskim, Seirijietis	" 44
Mano kanklės, J. A. Vaičiūnienė	" 69
Aplinkui Lietuvą, A. Vaičiūnas	" 69
Operoje, Žilvitis	" 70
Aidai, J. A. V—nė	" 72
Negriš, J. V—nė	" 72
Žiemos naktis, Žilvitis	" 74
Paslapčiomis vakare, A. Vaičiūnas	" 79
Giesmė į Šv. Kazimierą, kun. F.B.Serafinas	" 101
Į tekančią saulę, Žilvitis	" 104
Prigimties burtai, J. A. V—nė	" 104
Laimužei, Pr. Genys	" 104
Žvejai, Pr. Genys	" 107
Kanklės, Pr. Genys	" 107
Getsemanijos darže, Žilvitis	" 131
Golgota, Žilvitis	" 131
Sutema, Žilvitis	" 131
Žibutė, Žagaras	" 135
Naktį, J. A. V—nė	" 141
Pirmą kartą, Žagaras	" 141
Velykos, Žilvitis	" 164
Vasario 16 d. Kaune, Tadas Vaineikis	" 169
Žuvo bernelis, Žagaras	" 173
Mano rolė, Žagaras	" 173
Čia gera, J. A. V—nė	" 173
Prie saulės sosto, Žilvitis	" 197
Motina, Jonas Tarvydas	" 200
Jis, J. A. V—nė	" 204
Pavasario aušra, Žilvitis	" 227
Ar žinai, J. A. V—nė	" 228
Radastėlė, Žilvitis	" 228
Mergyčia, kun. M. Gustaitis	" 260
Gegužės naktis, Žilvitis	" 260
Pavasario burtai, J. A. V—nė	" 261
Lauktas rytas, J. A. V—nė	" 261
Neklausk, J. A. V—nė	" 262
Vadas, Žilvitis	" 294
Žiedai, Žagaras	" 299
Žemaičių dūkra, Žagaras	" 303
Mūsų jaunimui-Vyčiams, kun. J. Židanavičius	" 321
Rytas kaime, J. A. V—nė	" 324
Plaukit, J. A. V—nė	" 327
Aukso kanklės (eilės prozoje), Žilvitis	" 328
Poilsis, J. A. V—nė	" 328
Kelionė, Žilvitis	" 358
Jūra, Žilvitis	" 361
Gelbėkim tėvynę, kun. J. Židana	" 366
Nenusimink, J. A. V—nė	" 366
Iš 1918 m., Pr. Genys	" 367
Laukiau bernelio, Doma	" 367
Mūsų pievos, Miško Bronius	" 367
Jaunystė, Pr. Genys	" 368
Sudiev saulelė, Pr. Genys	" 368
Į antrą žygį, Pr. Genys	" 390
Šienapiūtė, J. A. V—nė	" 392
Rugių laukas, Žilvitis	" 392
Pabaigęs darbą, Miško Bronius	" 392
Vakaras, J. A. V—nė	" 394
Tarp audros bangų, Žilvitis	" 397
Vyčiai, Seirijų Juozas	" 435
Vyčių imnas,	" 436
Vyčių idealas, kun. J. Židanavičius	" 443

Epigrama, Žilvitis	" 445
Vyčiams, kun. J. Židanavičius	" 448
Aš būsiu vėjalis, Zagaras	" 468
Vyčių pasitarnavimas tėvynei, kun. J. Židanavičius	" 474
Jai mirus, J. A. V—nė	" 478
Pančiams dilant, J. A. V—nė	" 488
Mano draugas, A. Vaičiūnas	" 488
Paskutiniai spinduliai, J. Aug.-Vaičiūnienė	" 505
Dviem sesutėm, Žilvitis	" 510
Dainų einu, J. August.-Vaičiūnienė	" 511
Zolynų žolynai, J. August.-Vaičiūnienė	" 511
Lietuvos Vyčiams, Žilvitis	" 529
Laukiau tavęs, Žilvitis	" 546
Tada ramu, J. A. V—nė	" 546
Pakilk mintis, Miško Bronius	" 546
Vyti, gink tėvyne, kun. J. Urbanavičius	" 561
Muzika, Žilvitis	" 575
Saulė, J. Aug.-Vaičiūnienė	" 575
Rytui žaidžiant, J. Aug.-V—nė	" 584
Aš laikiu tavęs, Žilvitis	" 584
Mokinkimės nuo bitelių, kun. J. Židanavičius	" 595
Su ilgėsiu, J. Aug.-V—nė	" 598
Turtas mano, Miško Bronius	" 600
Toli, oi toli, Žilvitis	" 601
Ar atsimeni, Žilvitis	" 601
Puota, K. Vidikauskas	" 631
Užžėlusiais takais, J. A. V—nė	" 635
Ruduo, Žilvitis	" 635
Kaip aš tave pažinau, M. B.	" 638
Draugei svajonei, Žilvitis	" 651
Kalėdos, Adomas Jakštas	" 657
"Gloria in excelsis Deo", Skardupis	" 660
Kalėdų lūkestis, Jonas Kmitas	" 660
Kalėdų naktis, Žilvitis	" 662
Atmink tu Šaulys, Žemaitis	" 678
Lietuva brangi, Maironis	" 680

DRAMOS SEKCIJA.

Pradžia, B. L.	" 140
Iš po šlėktų malonės, A. Živaitis pusl. 272 305, 335, 369, 398, 605.	
Lietuvos šienpiuviai, J. V. Kovas	" 400
"Vyčiai—gyvenam tautai ir bažnyčiai", J. V. Kovas	" 469
Lietuvos grėbėjos, J. V. Kovas	" 579
Pirmieji Išganymo Reiškinių, J. V. Kovas	" 643
Iškilmingoji Betlėjų naktis, J. V. Kovas	" 667

Šviesos spinduliai, A. K. Tauragis — 22, 80,
117, 143, 144, 211, 280, 553, 583.

Bibliografija ir Kritika, — 51, 83, 118, 145,
184, 217, 249, 312, 344, 502, 551, 584, 613, 689.

Sporto sekcija, — 26, 76, 176, 206, 245, 277,
314, 340, 374, 402, 548, 581, 609.

Truputis iš kūno lavinimo istorijos,
Jonas Remeika, stud. phil
 " 475 |

POLEMIKA.

Dar del "Sandaros" ir jos Voro šmeizto, A. B. Žemaitis	" 26
Vardan Teisybės, P. M. Juras	" 151

NEKROLOGAI.

A. a. Jurgis Saluška	" 50
A. a. Juozas Diskavičius	" 110

Jaunimas Lietuvoje, — 53, 86, 149, 219, 347,
408, 618, 689.

L. K. Jaun. "Pavasaris" Są-gos veikimo ap-
žvalga,—148, 182, 218, 247, 282, 345, 379.

KAS JAUNIMO VEIKIAMA.

Amsterdam, N. Y., — pusl. 59, 125, 286, 526,
559, 592.

Cleveland, Ohio — pusl. 57, 58, 124, 221, 250,
253, 285, 415, 527, 591, 620, 695.

Cambridge, Mass. — 57.

Chicago, Ill. — pusl. 28, 91, 124, 154, 156, 189,
221, 252, 253, 318, 348, 349, 350, 412, 526,
652, 654, 693.

Cicero, Ill. — 222.

Chicago Heights, Ill. — 319.

Detroit, Mich. — 27, 153, 284, 348, 412, 413,
526, 556, 589, 620, 693, 694.

Elizabeth, N. J. — pusl. 190, 557.

Frankville, Pa. — pusl. 318.

Grand Rapids, Mich. — pusl. 61, 319, 589, 654.

Hartford, Conn. — pusl. 189, 221, 318, 319.

Homestead, Pa. — pusl. 59, 414, 559, 695.

Harrison ir Kearney, N. J. — pusl. 413, 695.

Youngstown, Ohio — pusl. 415.

Kenosha, Wis. — pusl. 414.

Kankakee, Ill. — pusl. 91.

Lovell, Mass. — pusl. 252.

Leviston, Me. — pusl. 126, 155, 621.

Lawrence, Mass. — pusl. 29, 92, 383, 525.

Mahanoy City, Pa. — pusl. 156, 220, 254,
349, 350, 414, 526, 695.

Montello, Mass. — pusl. 558.

Montreal, Canada — pusl. 29, 92, 318, 415,
592, 622.

New Britain, Conn. — pusl. 56.

Norwood, Mass. — pusl. 93, 154, 285.

Nashua, N. H.—pusl. 123, 189, 694.

Newark, N. J. — pusl. 284.

Pittston, Pa. — pusl. 222.

Philadelphia, Pa. — pusl. 28, 92, 155.

Paterson, N. J. — pusl. 29, 188, 560, 654.

Providence, R. I. — pusl. 27.

Roseland, Ill. — pusl. 61.

St. Louis, Mo. — pusl. 285.

Spring Valley, Ill. — pusl. 59, 349, 413, 695.

So. Boston, Mass. — pusl. 27, 59, 60, 155,
188, 254, 560, 590, 622, 652.

Sioux City, Iowa — pusl. 653.

Springfield, Ill. — pusl. 57, 125, 155, 411, 415,
526, 527, 557, 559, 591, 622, 694.

Sheboygan, Wis. — pusl. 29, 383.

Westville, Ill. — pusl. 60, 61, 156, 251, 252,
253, 383, 412, 589, 621.

Waukegan, Ill. — pusl. 124, 221, 411, 560,
590, 653, 694.

Worcester, Mass. — pusl. 126, 414.

Waterbury, Conn.—pusl. 56, 93, 190, 319, 653.

Trumpos žinėlės — pusl. 654.

Lietuvos Vyčių Ill., Ind. ir Wis. valstijų
kuopų atstovų suvažiavimas, " 692

PROTOKOLAI.

- Chicago Liet. Centr. Organizacijų — pusl. 18.
Liet. Vyčių Chicagos Apskr. — pusl. 61, 156,
222, 286, 415, 696.
Liet. Vyčių Naujosios Anglijos Apskr. —
pusl. 93, 190, 383.
Liet. Vyčių Conn. Apskr. — pusl. 317, 350.

—x—

ATSIŠAUKIMAI.

- A. Žmuidzinavičiaus pusl. 82, 120
Kauno Bazilikos Remonto K-to " 82
Lietuvos Finansų Misijos " 120
Liet. Vyčių Naujos Angl. Apskr. " 130
M. Bagdono, K. D. P. Atst. Am. " 182
K. Vidikauskas, Liet. Esp. įgal. Am. " 184
Lietuvos Atstovybės Amerikoje " 237
Šv. Pranciškaus Liet. Vienuolyno " 392

Toastai " 410

- Lietuvos Informacijos Biūro pranešimai —
pusl. 9, 26, 49, 242, 393, 578, 603.

- Svarbesni įvykiai ir įvairios žinios — pusl.
9, 50, 71, 185, 334, 364, 554, 577, 650.

- Iš Centro Raštinės — pusl. 88, 121, 185,
381, 410.

- Kuopų Raštininkų adresai — pusl. 191.
Nuo Administracijos — pusl. 44, 544.

- Nuo Redakcijos — pusl. 357, 627.
Laiškai į Redakciją — pusl. 30, 317, 410.
Klaidų atitaisymas — pusl. 191, 279, 592, 654.
Redakcijos atsakai — pusl. 30, 62, 94, 124,
135, 223, 284, 560.

- Padėkos L. Vyčių Org. — pusl. 25, 287.

- Pranešimai — pusl. 195, 416, 566.

- Mūsų paveikslai — pusl. 30, 62, 94.

- Juokai — pusl. 16, 255, 361, 373, 378, 381,
547, 586, 623, 655, 697.

- Statementas, — pusl. 222, 593.

PAVEIKSLAI.

Kun. A. Tamoliūnas — pusl. 7; Paminklas žu-
vusiems dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės
— p. 15; Paminklo atidengimo iškilmės — p. 17;
Vincas Stancikas—p. 28; Lietuvos kariuomenė—p.
43; Zosė Girkliūtė ir J. Glineckis—p. 58; A. Budris
—p. 60; L. Vyčių 48 kp., Springfield, Ill.—p. 75;
mokytoja M. Blažauskaitė—p. 81; Marė Vaizboniū-
tė—p. 93; Šv. Kazimieras—p. 99; Kristaus atsikėli-
mas iš numirusių—p. 164; kun. J. Židanavičius—
p. 171; Dr. A. Račkus—p. 174; J. Naujalis—p. 178;
Lietuvos kariuomenė—p. 210; Liet. Vyčių 23 kp.,
Montreal, Canada—p. 233; Lietuvos kariuomenė—
p. 239; N. Pakalnis—p. 263; kun. J. Čizauskas—p.
297; kun. Anicetas Linkus—p. 329; kun. P. M. Ju-

ras—p. 359; Liet. Vyčių 79 kp., Detroit, Mich.—p.
363; Liet. Vyčių 90 kp., Harrison ir Kearney, N. J.
—p. 368; Vincas M. Stulpinas—p. 372; Pranas Ši-
vickis—p. 395; M. Norkūnas—p. 419; S. Bugna-
vičius—p. 420; Kun. A. Kaupas—p. 421; Kun. F.
Virmauskas—p. 422; Pirmas jaunimo organizacijos
steigėjų suvažiavimas—p. 423; A. a. kun. F. B. Se-
rafinas—p. 424; Kun. M. Gustaitis—p. 425; Kun. F.
Kemėšis—p. 426; Dr. Al. M. Račkus—p. 427; A.
Aleksis—p. 428; Ona M. Kašėtaitė—p. 429; Julius
B. Kaupas—p. 430; Kun. J. J. Ambotas—p. 431; Jo-
nas E. Karosas—p. 432; Matas Zujus—p. 433; Kun.
J. Vaičiūnas—p. 434; L. Šimutis—p. 437; Dr. J. J.
Bielskis—p. 438; K. Pakštas—p. 438; P. Molis—p.
439; Vincas Rūkštalis—p. 440; Kun. P. Česna—p.
mas iš numirusių—p. 164; kun. J. Židanavičius—
442; Kun. J. M. Urbanavičius—p. 444; K. S. Jonai-
tis (Žilvitis)—p. 445; V. Vaičiulaitė—p. 446; Matas
J. Šimonis—p. 447; Kun. A. Petrakis—p. 447; Kun.
P. Vaitukaitis—p. 450; Povilas P. Baltutis—p. 451;
Kun. V. Mykolaitis (Putinas)—p. 452; Tamas Sei-
mis—p. 453; Kun. J. Miliauskas ir A. Karužiškis—
p. 454; Domicelė Gustaitė ir J. Tautilas—p. 455;
Kun. Ig. Boreišis—p. 457; V. Greičius—p. 458; L.
Vyčių 102 kp.—p. 459; L. Vyčių 102 kp. sviedininkų
komanda—p. 461; Kun. Dr. Ig. Česaitis—p. 462;
Izas Ilekis—p. 463; J. A. Kriviūtė—p. 465; Kun. P.
M. Juras—p. 466; Kazys Vidikauskas—p. 468; J. V.
Kovas—p. 470; Liet. Vyčių 36 kp.—p. 471; Antanas
Vaičiūnas—p. 473; Kun. M. J. Urbonas—p. 476; J.
Spranaitis—p. 477; Kun. Ig. Albavičius—p. 478; Ju-
zė Augustaitytė-Vaičiūnienė—p. 489; J. Mileris—p.
480; L. Vyčių 4 kp.—p. 481; Kun. A. Tamoliūnas—
p. 483; Julė Gedminaitė ir Kaz. Zeglis—p. 485; Ap-
stašičiūtė—p. 487; Dr. P. Šivickis ir kun. J. A.
Pauliukas—p. 490; L. Vyčių 13 kp.—p. 491; Z. Bajori-
naitė—p. 493; Br. Daumantaitė ir Elena Bundzai-
tė—p. 495; Nat. Gustaitė ir Jul. Baikauskaitė—p.
497; Ona Žvingeliūtė-Mihalich'ienė—p. 498; L. Vy-
čių 14 kp.—p. 499; Dr. Zamenhoff—p. 500; Kun.
Pr. Al. Dambrauskas (Jakštas)—p. 501; J. Zakas—
p. 502; K. Kuperienė ir A. Rubliauskaitė—p. 503; L.
K. J. Sąjungos Pavasaris Alvito skyr. gegužinė—p.
504; A. Petkus—p. 505; A. Živaitis—p. 507; L. Vy-
čių 47 kp.—p. 509; J. Bukantis—p. 510; "Eisiu semti
vandenėlį, apipilsiu artojų"—p. 511; Elena Brazai-
tė ir V. Jusaitis—p. 513; J. S. Mockus—p. 514; J.
Baltutis—p. 515; Kun. Ig. Zimblis—p. 516; C. E.
Paulionis—p. 517; L. Vyčių 36 kp.steigėjai—p. 518;
J. Ramanauskas—p. 519; Kuperienė ir P. Lukas—p.
520; V.Skuodienė-Abraitė—p.521; J.M.Detroito vysk.
M. Gallager, D.D.—p.531; J.E. Valdem. Čarneckis—p.
533; Liet. Vyčių 10-jo Seimo atstovai—p. Detroit,
Mich.—p. 537; Antanas J. Valonis—p. 542; Veroni-
ka Alenčinitė ir Augustas Kinas—p. 558; kun. J.
Čepanionis—p. 564; Liet. Vyčių 102 kp. Priaugamų-
jų koras, Detroit, Mich.—p. 571, A. Z. Vismėnas—p.
575; Mikas Santaras ir Ona Veiveraitė—p. 590;
Teresė Laukaitė—p. 602; K. Tvarakūnas—p. 614;
Zigmas Damanskas—p. 614; Ona Vaicekoniūtė—p.
619; Stasys Paurozas ir Ona Velioniškiūtė—p. 621;
Dailininkas A. Žmuidzinavičius—p. 639; Juozas
Franklinas—p. 650. Kalėdiniai paveikslai—p. 659 ir
664; Lietuvos Vyčių kuopa Niagara Falls, N. Y.—p.
685.

Skubinkite užsisakyti 1923 "KARI".

Jis nušviečia mūsų armijos gyvenimą ir darbus.

Jis duoda daug naudingų patarimų kariuomenės reikaluose.

Jis suteikia žinių apie kitų valstybių armijas.

Jis parodo mūsų priešų karines pajėgas ir ieško kelių joms nugalėti.

Jis neša kareiviams mokslą, duoda dailės raštų.

Todel kiekvienas pilietis, kovojas dėl Lietuvos nepriklausomybės, privalo skaityti "KARI".

Kaina Amerikoje tik 2 dol. Adresas:

Kaunas.

LAISVĖS ALEJA N. 12

LITHUANIA.

KOMPLETAI

Šiuomi pranešame, kad jau galima gauti apdarytą "Vyčio" kompletą 1921 m. Daugelis Vyčių kuopų turi knygynus. "Vyčio" kompletai paturtins juos stora ir įdomia knyga.

Mūsų Draugų Pavasarininkų skyriai Lietuvoje ir-gi užlaiko knygynus, skaityklas. Vyčių kuopos nupirkdamos po kompletą, gražią dovaną suteiktų idėjos draugams.

Kompletų apdaryta neperdaugiausia. Norintieji įsigyti pasiskubinkite. Kaina \$3.50.

Rašyk dabar:

"VYTIS"

4736 So. Wood Street,

Chicago, Ill.

Vyčiai! Skaitykit ir Platinkit "TRIMITĄ".

"TRIMITAS" yra Šaulių Sąjungos organas. Kaip pati Sąjunga, taip ir jos organas, yra nepartinis. "Trimitas" gvildenami bendri visiems tikriems Lietuvos piliečiams reikalai. Duodama plati savaitės įvykių apžvalga, taip kad kitų laikraščių neskaityt skaitytojai iš jo gali sužinoti apie svarbiausius įvykius pasaulinės ir Lietuvos politikos ir gyvenime.

"TRIMITAS" duoda šiaip lengvą pasiskaitymą, eilių įvairenybių; dedama straipsnių, iš kurių skaitytojas galėtų susipažinti su valstybės ir visuomenės gyvenimo svarbiausiais klausimais; gvildinama Šaulių idealai ir reikalai ir tt.

"TRIMITAS" stengiasi rašyti kuoprieinamiausia visiems kalba, kad ir mažamokslui būtų suprantamas.

Ypač jaunuomenei "Trimitas" stengiasi būti tikru draugu ir patarėju jos organizaciniam, krašto gynimo visuomeniniam ir kultūriniam darbe.

"TRIMITAS" dabar yra pigiausias savaitinis laikraštis, nes 32-jų puslapių knygelė Amerikoje kainuoja tik 2 dol., pusmečiui 1 dol., atskiras numeris 5 centai.

Užsiprenumeruoti galima nemažiau, kaip trim mėnesiams, nuo kiekvieno mėnesio pradžios.

Redakcijos ir Administracijos adresas:

KAUNAS

Laisvės Aleja Nr. 26

Lietuva

Kuopos!

Kuopos!

Siųskite visus Spaudos Darbus į Vienatinę Lietuvių Uniją ir Geriausią Įrengtą

LIETUVOS VYČIŲ SPAUSTUVĖ

Kurioje Pigiai ir Dailiai Spausdinama: Knygos, Žurnalai, Konstitucijos, Brošūros, Dideli ir Maži Plakatai, Laiškams, Konvertams Antgalviai, Vestuvėms, Varduvėms Kvietimai ir tt.

Neatsizvelgiant, kaip Tamstos toli gyvenate, su spaudos darbais kreipkitės pas mus, o visame būsite patenkinti. Rašyk dabar.

K. of L. Press

4736 So. Wood St.

THOMAS SHAMIS, Manager

442

Chicago, Illinois

TELEFONAS LAFAYETTE 6298